

UMOWA O PARTNERSTWIE I WSPÓŁPRACY

**między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Iraku,
z drugiej strony**

KRÓLESTWO BELGII,
REPUBLIKA BUŁGARII,
REPUBLIKA CZESKA,
KRÓLESTWO DANII,
REPUBLIKA FEDERALNA NIEMIEC,
REPUBLIKA ESTOŃSKA,
IRLANDIA,
REPUBLIKA GRECKA,
KRÓLESTWO HISZPANII,
REPUBLIKA FRANCUSKA,
REPUBLIKA WŁOSKA,
REPUBLIKA CYPRYJSKA,
REPUBLIKA ŁOTEWSKA,
REPUBLIKA LITEWSKA,
WIELKIE KSIĘSTWO LUKSEMBURGA,
REPUBLIKA WĘGIERSKA,
MALTA,
KRÓLESTWO NIDERLANDÓW,
REPUBLIKA AUSTRII,
RZECZPOSPOLITA POLSKA,
REPUBLIKA PORTUGALSKA,
RUMUNIA,
REPUBLIKA SŁOWENII,
REPUBLIKA SŁOWACKA,
REPUBLIKA FINLANDII,
KRÓLESTWO SZWECJI,
ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ,

Umawiające się Strony Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwane dalej „państwami członkowskimi”, oraz

UNIA EUROPEJSKA, zwana dalej „Unią”,

z jednej strony, oraz

REPUBLIKA IRAKU, zwana dalej „Irakiem”,

z drugiej strony,

zwane dalej wspólnie „Stronami”,

UWZGLĘDNIAJĄC więzi istniejące między Unią i jej państwami członkowskimi a Irakiem, a także wspólnie uznawane wartości,

UZNAJĄC, że Unia, jej państwa członkowskie i Irak pragną wzmocnić te więzi oraz nawiązać wymianę handlową i współpracę, wspierając je dialogiem politycznym,

UWZGLĘDNIAJĄC znaczenie, jakie Strony przywiązują do celów i zasad Karty Narodów Zjednoczonych, przestrzegania praw człowieka, zasad demokracji oraz swobód politycznych i gospodarczych, które tworzą fundament partnerstwa,

POTWIERDZAJĄC swe przywiązanie do zasad demokracji i praw człowieka oraz podstawowych wolności określonych w Powszechnej deklaracji praw człowieka ONZ oraz innych odnośnych międzynarodowych aktach prawnych dotyczących praw człowieka,

UZNAJĄC ogromne znaczenie zrównoważonego rozwoju i rozwoju społecznego, który powinien iść w parze z rozwojem gospodarczym,

UZNAJĄC znaczenie wzmocnienia współpracy Stron oraz ich wspólne dążenie do skonsolidowania, pogłębienia i zróżnicowania stosunków w obszarach o wspólnym znaczeniu na podstawie poszanowania suwerenności, równości, braku dyskryminacji, praworządności i dobrych rządów, poszanowania środowiska naturalnego i wzajemnych korzyści,

UZNAJĄC konieczność wsparcia starań Iraku na rzecz kontynuowania reform politycznych i ekonomicznych oraz odbudowy gospodarczej, a także poprawy warunków życia ludzi ubogich oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społecznej,

UZNAJĄC konieczność wzmocnienia roli kobiet w życiu politycznym, obywatelskim, społecznym, gospodarczym i kulturalnym, a także zwalczania dyskryminacji,

PRAGNĄC stworzyć korzystne warunki dla znaczącego rozwoju i zróżnicowania wymiany handlowej między Unią a Irakiem oraz rozszerzyć współpracę w obszarze gospodarki, handlu, inwestycji, nauki i technologii oraz kultury,

MAJĄC NA CELU promowanie handlu i inwestycji oraz harmonijnych kontaktów gospodarczych między Stronami zgodnie z zasadami gospodarki rynkowej,

MAJĄC na uwadze konieczność stworzenia sprzyjających warunków dla poprawy działalności gospodarczej i inwestycji,

ŚWIADOME konieczności poprawy warunków wpływających na działalność gospodarczą i inwestycje, jak również warunków w takich dziedzinach jak zakładanie przedsiębiorstw, zatrudnienie, świadczenie usług i przepływ kapitału,

UWZGLĘDNIAJĄC przysługujące Stronom prawo do regulowania zasad świadczenia usług na swoim terytorium oraz zagwarantowania, że osiągnięte zostaną uzasadnione cele porządku publicznego,

UWZGLĘDNIAJĄC ich zaangażowanie w prowadzenie wymiany handlowej zgodnie z Porozumieniem ustanawiającym Światową Organizację Handlu, sprzedanym w Marakeszu dnia 15 kwietnia 1994 r. (dalej zwanym „Porozumieniem ustanawiającym WTO”), a w tym względzie także ich wspólne zainteresowanie przystąpieniem Iraku do tego porozumienia,

UZNAJĄC szczególne potrzeby krajów rozwijających się w ramach WTO,

UZNAJĄC, że terroryzm, przestępczość zorganizowana, pranie pieniędzy i przemyt narkotyków stanowią poważne zagrożenie dla stabilności i bezpieczeństwa międzynarodowego, a także dla wypełnienia celów współpracy Stron,

BIORĄC POD UWAGĘ znaczenie ułatwiania i wzmocnienia współpracy regionalnej,

POTWIERDZAJĄC, że przepisy niniejszej Umowy, wchodzące w zakres części trzeciej tytułu V Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, są wiążące dla Zjednoczonego Królestwa i Irlandii jako oddzielnych Umawiających się Stron, nie zaś jako części Unii Europejskiej, o ile Unia Europejska nie powiadomi Iraku, że państwa te są w tych kwestiach związane Traktatem jako część Unii Europejskiej zgodnie z Protokołem (nr 21) w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonym do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Ma to również zastosowanie do Danii zgodnie z Protokołem (nr 22) w sprawie stanowiska Danii, załączonym do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Ustanowienie partnerstwa

1. Ustanawia się partnerstwo między Unią i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Irakiem, z drugiej strony.
2. Cele partnerstwa są następujące:
  - a) zapewnienie odpowiednich ram dla dialogu politycznego między Stronami w celu umożliwienia rozwoju stosunków politycznych pomiędzy nimi;

- b) promowanie handlu i inwestycji oraz harmonijnych stosunków gospodarczych między Stronami w celu wspierania ich zrównoważonego rozwoju gospodarczego; oraz
- c) zapewnienie podstawy współpracy prawodawczej, gospodarczej, społecznej, finansowej i kulturalnej.

Artykuł 2

Podstawa

Poszanowanie zasad demokracji i praw człowieka, określonych w Powszechnej deklaracji praw człowieka i innych odnośnych międzynarodowych aktach prawnych dotyczących praw człowieka, a także zasady praworządności, stanowi fundament polityki wewnętrznej i międzynarodowej obydwu Stron oraz zasadniczy element niniejszej Umowy.

TYTUŁ I

DIALOG POLITYCZNY I WSPÓŁPRACA W DZIEDZINIE POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA

Artykuł 3

Dialog polityczny

1. Strony nawiązują stały dialog polityczny. Służy on wzmocnieniu ich stosunków, przyczynia się do rozwoju partnerstwa i zwiększa wzajemne zrozumienie i solidarność.
2. Dialog polityczny obejmuje wszystkie kwestie o wspólnym znaczeniu, w szczególności pokój, politykę zagraniczną i bezpieczeństwo, dialog wewnętrzny i pojednanie, demokrację, praworządność, prawa człowieka, dobre rządy oraz stabilizację i integrację regionalną.
3. Dialog polityczny odbywa się w formie dorocznych spotkań z udziałem ministrów oraz urzędników wysokiego szczebla.

Artykuł 4

Zwalczanie terroryzmu

Strony ponownie potwierdzają znaczenie walki z terroryzmem i – zgodnie z konwencjami międzynarodowymi, prawem międzynarodowym w obszarze praw człowieka, kwestii humanitarnych i uchodźców oraz swoim własnymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi – postanawiają współpracować w celu zapobiegania aktom terroryzmu i ich eliminowania. Współpraca ma miejsce w szczególności:

- a) w ramach pełnego wdrażania rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1373 (2001) oraz innych stosownych rezolucji ONZ, strategii ONZ w zakresie zwalczania terroryzmu, konwencji i instrumentów międzynarodowych;
- b) poprzez wymianę informacji o grupach terrorystycznych oraz sieciach je wspierających, zgodnie z prawem międzynarodowym i krajowym; oraz
- c) poprzez wymianę poglądów o środkach i metodach stosowanych w celu zwalczania terroryzmu, w tym w dziedzinie szkoleń i technologii, oraz wymianę doświadczeń związanych z zapobieganiem terroryzmowi.

Strony nadal dążą do jak najszybszego zawarcia porozumienia w sprawie całościowej konwencji ONZ dotyczącej terroryzmu międzynarodowego.

Strony wyrażają głębokie zaniepokojenie podburzaniem do aktów terrorystycznych i podkreślają, że są zdecydowane podjąć wszelkie niezbędne, stosowne środki zgodnie z prawem międzynarodowym i krajowym, aby zmniejszyć zagrożenie spowodowane takim podburzaniem.

Artykuł 5

Zwalczanie rozprzestrzeniania broni masowego rażenia

Strony uznają, że rozprzestrzenianie broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia, zarówno wśród państw, jak i innych podmiotów, stanowi jedno z największych zagrożeń dla stabilności i bezpieczeństwa międzynarodowego. W związku z powyższym Strony postanawiają współpracować i przyczynić się do zwalczania rozprzestrzeniania broni masowego rażenia oraz środków jej przenoszenia poprzez pełne przestrzeganie i wprowadzenie w życie na szczeblu krajowym istniejących zobowiązań wynikających z traktatów i umów międzynarodowych o rozbrojeniu i nierozprzestrzenianiu broni masowego rażenia oraz innych mających zastosowanie zobowiązań międzynarodowych. Strony postanawiają, że powyższe postanowienie stanowi zasadniczy element niniejszej Umowy.

Strony postanawiają ponadto współpracować i przyczynić się do zwalczania rozprzestrzeniania broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia poprzez:

- a) podejmowanie kroków mających na celu, stosownie do okoliczności, podpisanie lub ratyfikację wszystkich innych odpowiednich instrumentów międzynarodowych bądź też przystąpienie do nich oraz ich pełną realizację;
- b) ustanowienie skutecznego systemu kontroli wywozu na szczeblu krajowym, dotyczącego zarówno wywozu, jak i tranzytu towarów związanych z bronią masowego rażenia, w tym systemu kontroli ostatecznego użycia technologii podwójnego zastosowania w ramach broni masowego rażenia, i przewidującego skuteczne sankcje w przypadku naruszenia kontroli wywozów.

Strony postanawiają ustanowić stały dialog polityczny, który będzie towarzyszył tym elementom i je konsolidował.

Artykuł 6

Broń strzelecka i lekka

1. Strony uznają, że nielegalna produkcja broni strzeleckiej i lekkiej, jej transfer i obrót nią, w tym amunicją do tej broni, a także jej nadmierne gromadzenie, nieprawidłowe zarządzanie, niewłaściwe zabezpieczanie zapasów oraz niekontrolowane rozprzestrzenianie nadal stwarzają poważne zagrożenie dla pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

2. Strony postanawiają przestrzegać i w pełni wykonywać przypadające im obowiązki w zakresie zwalczania nielegalnego handlu bronią strzelecką i lekką, w tym amunicją do niej, zgodnie z obowiązującymi umowami międzynarodowymi oraz rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ, a także zobowiązaniami podjętymi przez Strony w ramach innych instrumentów międzynarodowych dotyczących tego obszaru, takich jak program działania ONZ dotyczący zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką, zwalczania i eliminowania go we wszystkich jego aspektach.

3. Strony postanawiają współpracować oraz zapewnić koordynację, wzajemne uzupełnianie oraz synergii swoich starań na

rzecz zwalczania nielegalnego handlu bronią strzelecką i lekką, w tym amunicją do niej, na poziomie światowym, regionalnym, podregionalnym i krajowym oraz postanawiają ustanowić stały dialog polityczny jako uzupełnienie tego zobowiązania oraz czynnik służący jego wzmocnieniu.

Artykuł 7

Międzynarodowy Trybunał Karny

1. Strony potwierdzają, że najpoważniejsze przestępstwa wzbudzające zaniepokojenie całej społeczności międzynarodowej nie powinny pozostawać bezkarne, a ich ściganie należy zapewnić poprzez odpowiednie środki albo na poziomie krajowym, albo międzynarodowym.

2. Strony przyjmują do wiadomości, że Irak nie jest jeszcze stroną Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego, ale rozważa możliwość przystąpienia do statutu w przyszłości. Irak podejmie zatem odpowiednie kroki, aby przystąpić do statutu rzymskiego i powiązanych z nim aktów prawnych, a także aby je ratyfikować oraz wdrożyć.

3. Strony potwierdzają, że są zdecydowane współpracować w tej kwestii, w tym poprzez wymianę doświadczeń w przyjmowaniu dostosowań prawnych wymaganych odnośnymi przepisami prawa międzynarodowego.

TYTUŁ II

HANDEL I INWESTYCJE

SEKCJA I

Handel towarami

Rozdział I

Postanowienia ogólne

Artykuł 8

Zakres

Postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się do handlu towarami między Stronami.

Artykuł 9

Cła

Do celów niniejszego rozdziału termin „cło” obejmuje każdą należność celną lub innego rodzaju opłatę nałożoną na przywóz lub wywóz towarów bądź z nim związaną, w tym wszelkiego rodzaju podatki wyrównawcze lub opłaty dodatkowe nałożone na przywóz lub wywóz bądź z nim związane. Termin „cło” nie obejmuje:

- opłat odpowiadających podatkowi wewnętrznemu, nałożonych zgodnie z art. 11;
- należności celnych nałożonych zgodnie z tytułem II sekcja I rozdział II niniejszej Umowy;
- należności celnych stosowanych zgodnie z art. VI, XVI i XIX Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu z 1994 r. (dalej zwanego „GATT z 1994 r.”), Porozumieniem WTO

dotyczącym stosowania art. VI Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu z 1994 r., Porozumieniem WTO w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych, Porozumieniem WTO w sprawie środków ochronnych, art. 5 Porozumienia WTO w sprawie rolnictwa bądź Uzgodnieniem WTO w sprawie zasad i procedur regulujących rozstrzygnięcie sporów;

- opłat i innych należności nakładanych zgodnie z przepisami prawa krajowego Stron oraz zgodnie z art. VIII GATT z 1994 r. oraz uwagami do niego i postanowieniami dodatkowymi.

Artykuł 10

Traktowanie KNU

1. Strony przyznają sobie wzajemnie traktowanie oparte na klauzuli najwyższego uprzywilejowania zgodnie z art. I ust. 1 GATT z 1994 r. oraz uwagami do niego i postanowieniami podatkowymi.

2. Postanowień ust. 1 nie stosuje się do:

- przywilejów przyznanych w celu ustanowienia unii celnej lub strefy wolnego handlu zgodnie z GATT z 1994 r. bądź w związku z ustanowieniem takiej unii celnej lub strefy wolnego handlu;
- przywilejów przyznanych określonym krajom zgodnie z GATT z 1994 r. oraz innymi umowami międzynarodowymi na rzecz krajów rozwijających się.

Artykuł 11

Traktowanie narodowe

Każda ze Stron przyznaje traktowanie narodowe towarom drugiej Strony zgodnie z art. III GATT z 1994 r., łącznie z uwagami do niego i postanowieniami dodatkowymi. W tym celu art. III GATT z 1994 r. oraz uwagi do niego i postanowienia dodatkowe zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

Artykuł 12

Polityka taryfowa

1. Przywożone do Unii produkty pochodzące z Iraku podlegają unijnej stawce celnej KNU. Do przywożonych do Unii produktów pochodzących z Iraku nie stosuje się ceł wyższych niż cła stosowane do przywozu z krajów należących do WTO zgodnie z art. I GATT z 1994 r.

2. Produkty pochodzące z Unii z chwilą przywozu do Iraku nie podlegają cłom przekraczającym pobieraną obecnie od przywożonych towarów opłatę z tytułu odbudowy w wysokości 8 %.

3. Strony postanawiają, że dopóki Irak nie przystąpi do WTO, Strony mogą, po wspólnym uzgodnieniu, zmienić wysokość ceł przywozowych.

4. Jeżeli po podpisaniu niniejszej Umowy Irak zastosuje do przywozu jakąkolwiek obniżkę cła na zasadach *erga omnes*, co w szczególności dotyczy obniżek będących wynikiem negocjacji taryfowych w ramach WTO, takie obniżone stawki celne stosuje się do przywozu produktów pochodzących z Unii i zastępuje się nimi podstawową stawkę celną lub opłatę z tytułu odbudowy od dnia, w którym takie obniżki są stosowane.

Artykuł 13

Stosowanie odnośnych postanowień GATT z 1994 r.

Wymienione niżej artykuły GATT z 1994 r. zostają włączone do niniejszej Umowy i są jej częścią oraz są stosowane przez Strony z uwzględnieniem niezbędnych zmian:

- a) art. V wraz z uwagami do niego i postanowieniami dodatkowymi;
- b) art. VII ust. 1, 2, 3, ust. 4 lit. a), b) i d) oraz ust. 5 wraz z uwagami do niego i postanowieniami dodatkowymi oraz porozumienie WTO w sprawie stosowania artykułu VII GATT z 1994 r.;
- c) art. VIII wraz z uwagami do niego i postanowieniami dodatkowymi;
- d) art. IX;
- e) art. X.

Artykuł 14

Zharmonizowane oznaczanie towarów

Klasyfikacja towarów będących przedmiotem handlu między Stronami określona jest w odpowiedniej nomenklaturze tary-

fowej każdej Strony rozumianej zgodnie ze zharmonizowanym systemem Międzynarodowej konwencji w sprawie zharmonizowanego systemu oznaczania i kodowania towarów, podpisanej w Brukseli dnia 14 czerwca 1983 r. (zwanym dalej „systemem zharmonizowanym”).

Artykuł 15

Czasowa odprawa towarów

Bez uszczerbku dla praw i obowiązków wynikających z wiążących obie Strony międzynarodowych konwencji dotyczących czasowej odprawy towarów każda ze Stron przyznaje drugiej Stronie zwolnienie z opłat i ceł przywozowych w przypadku towarów objętych czasową odprawą. Procedura czasowej odprawy jest stosowana z uwzględnieniem warunków, zgodnie z którymi obowiązki wynikające z tego rodzaju konwencji zostały zaakceptowane przez zainteresowane Strony.

Artykuł 16

Zakaz stosowania ograniczeń ilościowych

Zgodnie z art. XI GATT z 1994 r. oraz uwagami do niego i postanowieniami dodatkowymi po wejściu w życie niniejszej Umowy Unia i Irak znoszą wszelkie ograniczenia przywozu i wywozu oraz wszelkie środki o skutku równoważnym, nie utrzymują tego rodzaju ograniczeń i środków we wzajemnej wymianie handlowej ani nie przyjmują nowych. W tym celu art. XI GATT z 1994 r. oraz uwagi do niego i postanowienia dodatkowe zostają włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

Artykuł 17

Cła wywozowe

Strony nie mogą utrzymywać ani ustanawiać ceł, podatków ani innych opłat czy należności nakładanych na wywóz towarów do drugiej Strony ani w związku z takim wywozem. Strony nie mogą utrzymywać ani ustanawiać jakichkolwiek podatków wewnętrznych, opłat ani należności na towary wywożone do drugiej Strony w wysokości przewyższającej podatki, opłaty bądź należności nakładane na podobne produkty przeznaczone do sprzedaży wewnętrznej.

Rozdział II

Instrumenty zapewniające środki ochrony handlu

Artykuł 18

Środki antydumpingowe

1. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie uniemożliwia Stronom przyjmowania środków antydumpingowych lub wyrównawczych zgodnie z art. VI GATT z 1994 r. wraz z uwagami do niego i postanowieniami dodatkowymi, Porozumieniem WTO dotyczącym stosowania art. VI Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu z 1994 r. oraz z Porozumieniem WTO w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych.

2. Niniejszy artykuł nie podlega postanowieniom tytułu II sekcja VI niniejszej Umowy.

Artykuł 19

Środki ochronne

1. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie uniemożliwia Stronom przyjmowania środków zgodnie z art. XIX GATT z 1994 r. oraz Porozumieniem WTO w sprawie środków ochronnych.

2. Niniejszy artykuł nie podlega postanowieniom tytułu II sekcja VI niniejszej Umowy.

Rozdział III

Wyjątki

Artykuł 20

Wyjątki o charakterze ogólnym

Strony stosują, z uwzględnieniem niezbędnych zmian, postanowienia art. XX GATT z 1994 r. wraz z uwagami do niego i postanowieniami dodatkowymi oraz art. XXI GATT z 1994 r., które są włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część.

Rozdział IV

Kwestie pozataryfowe

Artykuł 21

Normy przemysłowe i ocena zgodności, przepisy techniczne

1. Związki z Porozumieniem WTO w sprawie barier technicznych w handlu

Strony stosują, z uwzględnieniem niezbędnych zmian, postanowienia Porozumienia WTO w sprawie barier technicznych w handlu (dalej zwanego „Porozumieniem TBT”), które są włączone do niniejszej Umowy i stanowią jej część.

2. Zakres i przedmiot

Postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się do przygotowania, przyjmowania i stosowania przepisów technicznych, norm i procedur oceny zgodności określonych w Porozumieniu TBT.

3. Cele

Cele współpracy Stron w obszarach przepisów technicznych, norm i procedur oceny zgodności są następujące:

- a) unikanie barier technicznych w handlu lub ich ograniczanie w celu ułatwienia wymiany handlowej między Stronami;
- b) zwiększanie dostępności rynków dla produktów drugiej Strony poprzez poprawę bezpieczeństwa, jakości i konkurencyjności produktów;
- c) wspieranie większego wykorzystania międzynarodowych przepisów technicznych, norm i procedur oceny zgodności, w tym środków dotyczących poszczególnych sektorów, a także wykorzystania międzynarodowych najlepszych praktyk w zakresie sporządzania takich przepisów, norm i procedur;

d) zapewnienie, aby przygotowanie, przyjmowanie i stosowanie norm i przepisów technicznych odbywało się w sposób przejrzysty i nie tworzyło niepotrzebnych utrudnień w handlu między Stronami, zgodnie z postanowieniami Porozumienia TBT;

e) rozwijanie infrastruktury potrzebnej z punktu widzenia przepisów technicznych, normalizacji, oceny zgodności, akredytacji, systemu miar i wag oraz nadzoru rynku w Iraku;

f) stworzenie funkcjonalnych powiązań między reprezentującymi Unię i Irak instytucjami odpowiedzialnymi za normalizację, ocenę zgodności oraz przepisy;

g) wspieranie skutecznego udziału instytucji irackich w międzynarodowych organach normalizacyjnych oraz Komitecie ds. TBT.

4. Przepisy techniczne, normy i procedury oceny zgodności

a) Strony zapewniają, aby przygotowanie, przyjmowanie oraz stosowanie przepisów technicznych, norm i procedur oceny zgodności nie odbywało się w celu tworzenia niepotrzebnych utrudnień w handlu między Stronami i aby nie przynosiło takiego skutku, z zastrzeżeniem postanowień Porozumienia TBT.

b) Strony starają się w miarę możliwości harmonizować swoje normy, przepisy techniczne i procedury oceny zgodności.

5. Przejrzystość i powiadamianie

a) W kontaktach między Stronami zastosowanie mają obowiązki dotyczące wymiany informacji na temat przepisów technicznych, norm i procedur oceny zgodności ustanowione Porozumieniem TBT.

b) Strony postanawiają wymieniać – za pośrednictwem punktów kontaktowych – informacje na temat kwestii, które mogą mieć znaczenie dla ich stosunków handlowych, w tym komunikatów w ramach wczesnego ostrzegania, opinii naukowych oraz informacji dotyczących wydarzeń naukowych.

c) Strony mogą współpracować w ustanawianiu i utrzymywaniu punktów kontaktowych oraz w tworzeniu i prowadzeniu wspólnych baz danych.

Rozdział V

Środki sanitarne i fitosanitarne

Artykuł 22

Środki sanitarne i fitosanitarne

1. Strony prowadzą współpracę w obszarze środków sanitarnych i fitosanitarnych w celu ułatwienia wymiany handlowej, a równocześnie zapewnienia ochrony życia lub zdrowia ludzi, zwierząt i roślin. Strony stosują, z uwzględnieniem niezbędnych zmian, postanowienia Porozumienia WTO w sprawie stosowania środków sanitarnych i fitosanitarnych (dalej zwanego „Porozumieniem SPS”), które jest włączone do niniejszej Umowy i stanowi jej część.

2. Na wniosek Strony mogą rozpoznać i starać się rozwiązać problemy wynikające ze stosowania szczegółowych środków sanitarnych i fitosanitarnych w celu osiągnięcia rozwiązań możliwych do przyjęcia dla obu Stron.

SEKCJA II

Handel usługami i prowadzenie działalności gospodarczej

Artykuł 23

Zakres

1. Niniejsza sekcja zawiera ustalenia niezbędne do stopniowej liberalizacji handlu usługami oraz prowadzenia działalności między Stronami.

2. Niniejszą sekcję stosuje się do środków wpływających na handel usługami i prowadzenie wszelkich rodzajów działalności gospodarczej z wyjątkiem:

- a) wydobywania, wytwarzania i przetwarzania materiałów jądrowych;
- b) produkcji broni, amunicji i materiałów wojskowych lub handlu nimi;
- c) usług audiowizualnych i kulturalnych;
- d) usług edukacyjnych;
- e) usług w zakresie ochrony zdrowia i opieki społecznej;
- f) krajowego kabotażu morskiego;
- g) usług transportu lotniczego oraz usług wspomagających usługi transportu lotniczego z wyjątkiem:
  - (i) naprawy samolotów i usług związanych z konserwacją, w trakcie której samolot jest wycofany z użytku;
  - (ii) sprzedaży i obrotu usługami transportu powietrznego;
  - (iii) usług systemu rezerwacji komputerowej;
  - (iv) obsługi naziemnej;
  - (v) usług wynajmu statków powietrznych z załogą;
  - (vi) usług portów lotniczych; oraz
- h) usług transportu kosmicznego.

3. Żadne z postanowień niniejszej sekcji nie jest rozumiane jako nakładające zobowiązania w zakresie zamówień publicznych.

4. Postanowień niniejszej sekcji nie stosuje się do subsydiów przyznawanych przez Strony.

5. Zgodnie z postanowieniami niniejszej sekcji każda ze Stron zachowuje prawo do regulowania i wprowadzania nowych przepisów, aby osiągnąć uzasadnione cele polityki.

Artykuł 24

Definicje

Do celów niniejszej sekcji:

- a) „osoba fizyczna pochodząca z Unii” oznacza obywatela jednego z państw członkowskich Unii zgodnie z obowiązującymi

w nim przepisami, zaś „osoba fizyczna pochodząca z Iraku” oznacza obywatela Iraku zgodnie z przepisami tego kraju;

- b) „osoba prawna” oznacza wszelki podmiot prawny, należycie ustanowiony lub zorganizowany zgodnie z obowiązującym prawem, działający w celu osiągnięcia zysku lub nie, będący własnością prywatną lub publiczną, i obejmuje wszelkiego rodzaju spółki kapitałowe, fundusze powiernicze, spółki osobowe, wspólne przedsiębiorstwa, podmioty jednoosobowe oraz stowarzyszenia;
- c) „osoba prawna pochodząca z Unii” lub „osoba prawna pochodząca z Iraku” oznacza osobę prawną ustanowioną zgodnie z przepisami państwa członkowskiego Unii lub, odpowiednio, Iraku, i mająca siedzibę, administrację centralną lub główne miejsce prowadzenia działalności odpowiednio na terytorium, do którego ma zastosowanie Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub na terytorium Iraku. Jeżeli osoba prawna ma jedynie siedzibę, administrację centralną lub główne miejsce prowadzenia działalności, odpowiednio, na terytorium, do którego ma zastosowanie Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, lub na terytorium Iraku, nie jest uważana, odpowiednio, za osobę prawną pochodzącą z Unii ani za osobę prawną pochodzącą z Iraku, chyba że jej działalność jest rzeczywiście i trwale powiązana, odpowiednio, z gospodarką Unii lub Iraku;
- d) niezależnie od lit. c) przedsiębiorstwa żeglugowe mające siedzibę poza Unią lub Irakiem i kontrolowane przez obywateli, odpowiednio, państwa członkowskiego Unii lub Iraku również są objęte postanowieniami niniejszej Umowy, jeśli ich statki są zarejestrowane zgodnie z odpowiednimi przepisami w tym państwie członkowskim Unii lub w Iraku i pływają pod banderą państwa członkowskiego Unii lub Iraku;
- e) „działalność gospodarcza” nie obejmuje działań realizowanych w ramach wykonywania władzy publicznej, tj. działań, które nie są prowadzone na zasadach handlowych ani w ramach konkurencji z jednym lub większą liczbą podmiotów gospodarczych;
- f) „podmiot zależny” oznacza osobę prawną, która jest faktycznie kontrolowana przez inną osobę prawną;
- g) „filia” osoby prawnej oznacza jednostkę nieposiadającą osobowości prawnej, o charakterze stałym, powstałą na przykład w wyniku rozszerzenia działalności podmiotu macierzystego, posiadającą zarząd i wyposażoną materialnie w celu prowadzenia negocjacji handlowych z osobami trzecimi, aby osoby te, wiedząc, że w razie konieczności istnieje związek prawny z podmiotem macierzystym, którego siedziba zarządu znajduje się za granicą, nie były zobowiązane negocjować bezpośrednio z takim podmiotem macierzystym, lecz mogły dokonywać transakcji handlowych w miejscu prowadzenia działalności stanowiącej rozszerzenie działalności tego podmiotu;
- h) „usługodawca” jednej ze Stron oznacza osobę fizyczną lub prawną jednej ze Stron, która zamierza świadczyć lub świadczy usługi;
- i) „handel usługami” definiuje się jako dostarczanie usług na następujących zasadach:

- (i) z terytorium jednej Strony na terytorium drugiej Strony;
  - (ii) na terytorium jednej Strony dla usługobiorcy pochodzącego z drugiej Strony;
  - (iii) przez usługodawcę pochodzącego z jednej Strony poprzez zakład utworzony na terytorium drugiej Strony;
  - (iv) przez usługodawcę pochodzącego z jednej Strony, poprzez obecność osób fizycznych na terytorium drugiej Strony;
- j) „środek” oznacza wszelkie środki podejmowane przez Stronę, w formie ustaw, rozporządzeń, reguł, procedur, decyzji, działań administracyjnych lub w jakiegokolwiek innej formie;
- k) „środki przyjęte lub utrzymane przez Stronę” oznaczają środki podjęte przez:
- (i) administrację i władze stopnia centralnego, regionalnego lub lokalnego; oraz
  - (ii) organy pozarządowe sprawujące władzę delegowaną przez administrację i władze stopnia centralnego, regionalnego lub lokalnego;
- l) „usługi” obejmują wszelkie usługi we wszystkich sektorach z wyjątkiem usług świadczonych w ramach wykonywania władzy publicznej;
- m) „zakład” oznacza każdy rodzaj działalności gospodarczej lub zawodowej realizowanej poprzez:
- (i) ustanowienie, nabycie lub utrzymywanie osoby prawnej, lub
  - (ii) utworzenie lub utrzymywanie filii lub przedstawicielstwa
- na terytorium Strony w celu prowadzenia działalności gospodarczej;
- n) „inwestor” jednej ze Stron oznacza osobę fizyczną lub prawną, która zamierza prowadzić lub prowadzi działalność gospodarczą poprzez utworzenie zakładu;
- o) „usługa świadczona w ramach wykonywania władzy publicznej” oznacza jakąkolwiek usługę, która nie jest świadczona ani na zasadach handlowych, ani w ramach konkurencji z jednym lub większą liczbą usługodawców.

Artykuł 25

1. Od czasu wejścia w życie niniejszej Umowy Unia stosuje wobec usług lub usługodawców pochodzących z Iraku traktowanie wynikające z harmonogramu szczególnych zobowiązań Unii i jej państw członkowskich dotyczących traktowania narodowego i dostępu do rynku na mocy Układu ogólnego w sprawie handlu usługami (zwanego dalej „GATS”).

2. Od czasu wejścia w życie niniejszej Umowy, z zastrzeżeniem ust. 3, Irak zapewnia usługom, usługodawcom, zakładom i inwestorom pochodzącym z Unii w sektorze usługowym i w innych sektorach traktowanie nie mniej korzystne niż to, które zapewnia podobnym usługom, usługodawcom, zakładom i inwestorom pochodzącym z Iraku bądź podobnym usługom, usługodawcom, zakładom i inwestorom pochodzącym z państwa trzeciego, w zależności od tego, które z nich traktowane są korzystniej.

3. Irak może zmieniać sposób traktowania usług, usługodawców, zakładów i inwestorów pochodzących z Unii, obejmując ich warunkami i wymagając kwalifikacji, które prowadzą do mniej korzystnego traktowania niż to, które otrzymują podobne usługi, usługodawcy, zakłady i inwestorzy pochodzący z Iraku. Tego rodzaju zmiany spełniają następujące warunki:

- a) traktowanie usług, usługodawców, zakładów i inwestorów pochodzących z Unii pozostaje nie mniej korzystne niż traktowanie przez Irak podobnych usług, usługodawców, zakładów i inwestorów pochodzących z państwa trzeciego;
- b) Irak powiadamia Komisję Unii Europejskiej (dalej zwaną „Komisją”) o zamiarze dokonania wspomnianych wyżej zmian na cztery miesiące przed planowaną datą wprowadzenia tego rodzaju warunków. Na wniosek Komisji Irak zapewnia szczegółowe informacje dotyczące powodów uzasadniających planowane nałożenie warunków i wymogów dotyczących kwalifikacji. Warunki te i wymogi dotyczące kwalifikacji uznaje się za przyjęte przez Unię, jeżeli w ciągu ośmiu tygodni do Iraku nie zostanie skierowane odpowiednie pismo;
- c) na wniosek jednej ze Stron proponowane warunki oraz wymogi dotyczące kwalifikacji są analizowane i zatwierdzane przez Komitet Współpracy.

4. Bez uszczerbku dla przywilejów wynikających z traktowania usług, usługodawców, zakładów i inwestorów pochodzących z Unii zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu po przystąpieniu do WTO Irak zapewnia traktowanie usług i usługodawców pochodzących z Unii zgodnie z harmonogramem jego szczególnych zobowiązań na mocy GATS.

Artykuł 26

1. Traktowania opartego na klauzuli najwyższego uprzywilejowania, przyznanego zgodnie z postanowieniami niniejszej sekcji, nie stosuje się do ulg podatkowych, których Strony udzielają lub udzielą w przyszłości na podstawie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, lub innych uzgodnień podatkowych.

2. Żadne z postanowień niniejszej sekcji nie jest rozumiane w sposób uniemożliwiający przyjęcie lub stosowanie przez Strony środka mającego zapobiegać uchylaniu się od płacenia podatków, zgodnie z postanowieniami podatkowymi umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych uzgodnień podatkowych bądź przepisami krajowego prawodawstwa podatkowego.

3. Żadne z postanowień niniejszej sekcji nie jest rozumiane w sposób uniemożliwiający państwu członkowskiemu lub Irakowi rozróżnienie, w ramach stosowania odpowiednich przepisów ich prawodawstwa podatkowego, podatników, którzy nie znajdują się w identycznej sytuacji, w szczególności w odniesieniu do ich miejsca zamieszkania.

Artykuł 27

Inne umowy

Żadne z postanowień niniejszej sekcji nie ogranicza praw inwestorów Stron do korzystania z korzystniejszego traktowania przewidzianego w obowiązujących lub przyszłych umowach międzynarodowych odnoszących się do inwestycji, których stronami są państwa członkowskie Unii oraz Irak.

Artykuł 28

Przejrzystość

Każda ze Stron odpowiada natychmiast na wszystkie wnioski drugiej Strony o udzielenie konkretnych informacji dotyczących wszelkich środków o zasięgu ogólnym lub umów międzynarodowych, odnoszących się do niniejszej Umowy lub wpływających na jej postanowienia. Każda ze Stron ustanawia także przynajmniej jeden punkt informacyjny, który na wniosek udziela informacji usługodawcom drugiej Strony na temat wszystkich wspomnianych wyżej kwestii. Tego rodzaju punkty informacyjne wymieniono w ZAŁĄCZNIKU 3. Punkty informacyjne nie muszą być depozytariuszami przepisów ustawowych i wykonawczych.

Artykuł 29

Wyjątki

1. Od postanowień niniejszej sekcji obowiązują wyjątki wymienione w niniejszym artykule. Pod warunkiem że środki takie nie są stosowane w sposób, który mógłby być narzędziem arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji między krajami, w których panują podobne warunki, bądź ukrytego ograniczenia handlu usługami, żadne z postanowień niniejszej sekcji nie jest rozumiane w sposób uniemożliwiający przyjmowanie lub egzekwowanie przez którąkolwiek ze Stron środków:

- a) niezbędnych do ochrony bezpieczeństwa publicznego lub moralności publicznej bądź do utrzymania porządku publicznego;
- b) niezbędnych do ochrony życia lub zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin;
- c) niezbędnych do zapewnienia przestrzegania przepisów ustawowych i wykonawczych, które nie są sprzeczne z postanowieniami niniejszej sekcji, w tym przepisów odnoszących się do:
  - (i) zapobiegania nieuczciwym lub nielegalnym praktykom lub usuwania skutków niedotrzymania umów o świadczenie usług;
  - (ii) ochrony prywatności osób w odniesieniu do przetwarzania i rozpowszechniania danych osobowych i ochrony poufności akt i rachunków osobistych;
  - (iii) bezpieczeństwa;
- d) niezgodnych z celami określonymi w art. 25, pod warunkiem że zróżnicowane traktowanie ma na celu zapewnienie skutecznego lub sprawiedliwego opodatkowania lub poboru podatków bezpośrednich w odniesieniu do usług lub usługodawców drugiej Strony;
- e) niezgodnych z celami określonymi w art. 25, pod warunkiem że zróżnicowanie traktowanie ma na celu zapobieganie unikaniu podatków lub uchylaniu się od ich płacenia zgodnie z postanowieniami podatkowymi umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych porozumień podatkowych bądź przepisami krajowego prawodawstwa podatkowego.

2. Postanowień niniejszej sekcji nie stosuje się do odpowiednich systemów zabezpieczenia społecznego Stron lub do

działań prowadzonych na terytorium każdej ze Stron, które związane są, nawet jeżeli tylko sporadycznie, z wykonywaniem władzy publicznej.

3. Postanowień niniejszej sekcji nie stosuje się do środków odnoszących się do osób fizycznych, starających się o dostęp do rynku pracy jednej ze Stron, ani do środków dotyczących obywatelstwa, stałego pobytu czy też stałego zatrudnienia.

4. Żadne z postanowień niniejszej sekcji nie uniemożliwia Stronom stosowania środków regulujących wjazd lub czasowy pobyt osób fizycznych na ich terytorium, w tym środków niezbędnych do ochrony integralności granic i zapewnienia zorganizowanego przemieszczania się osób fizycznych przez ich granice, pod warunkiem że środki takie nie będą stosowane w sposób niweczący lub naruszający korzyści przypadające drugiej Stronie zgodnie z art. 25.

5. Żadne z postanowień niniejszej sekcji nie ma zastosowania do działalności banku centralnego ani organu polityki pieniężnej bądź innego podmiotu publicznego w wykonywaniu polityki pieniężnej lub polityki kursowej.

6. Żadne z postanowień niniejszej sekcji nie jest rozumiane w sposób uniemożliwiający którejkolwiek ze Stron i ich podmiotom sektora publicznego realizowanie działań lub świadczenie usług na swoim terytorium na zasadzie wyłączności na rachunek Strony lub jej podmiotów sektora publicznego, z wykorzystaniem gwarancji przez nie udzielonych lub z użyciem ich zasobów finansowych.

7. Postanowienia niniejszej sekcji nie mają wpływu na stosowanie przez każdą ze Stron środków niezbędnych do zapobiegania, przy pomocy postanowień niniejszej Umowy, obchodzeniu środków dotyczących dostępu państw trzecich do jej rynku.

Artykuł 30

Wyjątki ze względów bezpieczeństwa

Żadne z postanowień niniejszej sekcji nie jest rozumiane jako:

- a) wymagające od Strony dostarczenia informacji, których ujawnienie uważa się za sprzeczne z podstawowymi interesami bezpieczeństwa; lub
- b) uniemożliwiające Stronie przeprowadzenie jakichkolwiek działań uznanych za niezbędne do ochrony jej podstawowych interesów bezpieczeństwa:
  - (i) odnoszących się do działalności gospodarczej prowadzonej bezpośrednio lub pośrednio dla celów zaopatrzenia sił zbrojnych;
  - (ii) odnoszących się do materiałów rozszczepialnych i materiałów do syntezy jądrowej lub materiałów służących do ich uzyskania;
  - (iii) związanych z produkcją broni, amunicji i materiałów wojskowych lub handlem nimi oraz dotyczących handlu innymi towarami i materiałami;
  - (iv) odnoszących się do zamówień publicznych niezbędnych dla bezpieczeństwa narodowego lub do celów obrony narodowej;

(v) podejmowanych w trakcie wojny lub w obliczu innego zagrożenia w stosunkach międzynarodowych; lub

c) uniemożliwiający Stronie podjęcie jakichkolwiek działań w celu wykonania zobowiązań wynikających z Karty Narodów Zjednoczonych i służących utrzymaniu międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa.

Artykuł 31

Stopniowa liberalizacja handlu usługami i prowadzenia działalności

Zależnie od okoliczności, w tym od sytuacji wynikającej z przystąpienia Iraku do WTO, Rada Współpracy może wydać Stronom zalecenia dotyczące stopniowego rozszerzenia handlu usługami i prowadzenia działalności między nimi, a także zapewnienia pełnej zgodności z postanowieniami GATS, szczególnie z art. V. Jeżeli zalecenia te zostaną przyjęte, mogą zostać wdrożone w drodze umów między Stronami.

SEKCJA III

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I INWESTYCJI

Artykuł 32

Zachęcanie do inwestycji

Strony zachęcają do zwiększania wzajemnie korzystnych inwestycji poprzez tworzenie bardziej sprzyjających warunków dla inwestycji prywatnych.

Artykuł 33

Punkty kontaktowe i wymiana informacji

W celu ułatwienia komunikacji między Stronami we wszelkich kwestiach handlowych związanych z prywatnymi inwestycjami każda Strona wyznacza punkt kontaktowy. Na wniosek każdej ze Stron punkt kontaktowy drugiej Strony podaje urząd lub urzędnika odpowiedzialnego za te sprawy i zapewnia wymagane wsparcie w celu ułatwienia komunikacji ze Stroną składającą wniosek.

SEKCJA IV

Płatności bieżące i kapitał

Artykuł 34

Cel i zakres stosowania

1. Strony dążą do liberalizacji płatności bieżących i przepływu kapitału między nimi zgodnie z podjętymi zobowiązaniami w ramach międzynarodowych instytucji finansowych.

2. Niniejszą sekcję stosuje się do wszystkich płatności bieżących i przepływu kapitału między Stronami.

Artykuł 35

Rachunek bieżący

Strony zezwalają na wszelkie płatności i przelewy między Stronami w ramach rachunku bieżącego w wymiernym walucie i zgodnie z Umową o Międzynarodowym Funduszu Walutowym.

Artykuł 36

Rachunek kapitałowy

Od chwili wejścia w życie niniejszej Umowy Strony umożliwiają swobodny przepływ kapitału w odniesieniu do inwestycji bezpośrednich dokonywanych zgodnie z przepisami kraju przyjmującego oraz inwestycji dokonywanych zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy, a także likwidację lub repatriację kapitału bądź wszelkich pochodzących z niego zysków.

Artykuł 37

Klauzula stałości

Strony nie wprowadzają żadnych nowych ograniczeń w zakresie płatności bieżących i przepływu kapitału między swoimi obywatelami i nie zaostrzają obowiązujących ustaleń.

Artykuł 38

Środki ochronne

1. Jeżeli w wyjątkowych okolicznościach przepływ kapitału między Unią a Irakiem powoduje lub może spowodować poważne trudności w prowadzeniu polityki kursowej lub polityki pieniężnej Unii lub Iraku, odpowiednio, Unia lub Irak mogą zastosować środki ochronne, które są absolutnie niezbędne, w odniesieniu do przepływu kapitału między Unią a Irakiem na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy.

2. Strona przyjmująca środki ochronne informuje drugą Stronę w najkrótszym możliwym terminie o harmonogramie ich znoszenia.

Artykuł 39

Postanowienia końcowe

1. Żadne z postanowień niniejszej sekcji nie ogranicza praw podmiotów gospodarczych Stron do czerpania korzyści z ewentualnego korzystniejszego traktowania przewidzianego w obowiązujących dwustronnych lub wielostronnych umowach, których są one stronami.

2. Strony prowadzą wzajemne konsultacje mające na celu ułatwianie przepływu kapitału pomiędzy nimi i wspieranie realizacji celów niniejszej Umowy.

SEKCJA V

Zagadnienia związane z handlem

Rozdział I

Państwowe przedsiębiorstwa handlowe

Artykuł 40

1. Strony dążą do przestrzegania postanowień art. XVII GATT z 1994 r. wraz z uwagami do niego i postanowieniami dodatkowymi oraz Uzgodnienia WTO dotyczącego wykładni art. XVII Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu z 1994 r., włączonych do niniejszej Umowy i stanowiących jej część z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

2. Jeżeli jedna ze Stron zwraca się do drugiej Strony z wnioskiem o informacje na temat poszczególnych państwowych przedsiębiorstw handlowych, sposobu ich funkcjonowania oraz wpływu ich działania na handel dwustronny, Strona otrzymująca wniosek zapewnia maksymalną przejrzystość, nie naruszając postanowień art. XVII ust. 4 lit. d) GATT z 1994 r. w sprawie informacji poufnych.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby wszelkie państwowe przedsiębiorstwa handlowe dostarczające towary lub świadczące usługi przestrzegały zobowiązań Strony na mocy niniejszej Umowy.

Rozdział II

Zamówienia publiczne

Artykuł 41

Wprowadzenie

1. Strony uznają wkład przejrzystych, konkurencyjnych i otwartych procedur przetargowych dla zrównoważonego rozwoju gospodarczego i przyjmują za cel skuteczne, wzajemne i stopniowe otwarcie swoich rynków zamówień publicznych.

2. Do celów niniejszego rozdziału:

- a) „komercyjne towary lub usługi” oznaczają towary lub usługi zwykle sprzedawane lub oferowane do sprzedaży na rynku komercyjnym klientom niepublicznym i przez takich klientów zwykle nabywane do celów niepublicznych;
- b) „usługa budowlana” oznacza usługę, której celem jest wykonanie wszelkimi środkami robót inżynierskich lub budowlanych zgodnie z działem 51 tymczasowej Centralnej Klasyfikacji Produktów Organizacji Narodów Zjednoczonych (dalej zwanej „CPC”);
- c) „dni” oznaczają dni kalendarzowe;
- d) „aukcja elektroniczna” oznacza powtarzalny proces realizowany z wykorzystaniem środków elektronicznych służący do przedstawienia przez dostawców nowych cen lub nowych wartości w przypadku wymiernych elementów oferty innych niż cena i związanych z kryteriami oceny, lub obu tych elementów, w wyniku którego powstaje ranking ofert lub zmiana kolejności ofert w rankingu;
- e) „na piśmie lub pisemne” oznacza wszelkie informacje słowne lub liczbowe, które mogą zostać odczytane, skopionowane, a następnie przekazane. Mogą one obejmować informacje przekazywane i przechowywane za pomocą środków elektronicznych;
- f) „przetarg bezpośredni” oznacza metodę udzielenia zamówienia, zgodnie z którą podmiot zamawiający kontaktuje się z wybranym dostawcą lub dostawcami;
- g) „środek” oznacza wszelkie ustawy, rozporządzenia, procedury, wytyczne lub praktyki administracyjne bądź wszelkie działania podmiotu zamawiającego dotyczące zamówienia objętego niniejszą Umową;
- h) „wykaz przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania” oznacza wykaz dostawców uznanych przez podmiot zamawiający za spełniających warunki wpisania do tego wykazu, z którego podmiot zamawiający zamierza skorzystać więcej niż jeden raz;
- i) „ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia” oznacza ogłoszenie opublikowane przez podmiot zamawiający, w którym zaprasza on zainteresowanych dostawców do złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału lub oferty, lub obu tych dokumentów;
- j) „zobowiązania offsetowe” oznaczają wszelkie warunki lub zobowiązania, które wspierają rozwój lokalny lub poprawiają bilans płatniczy Strony, takie jak korzystanie z udziału lokalnego, licencje na technologię, inwestycje, handel wymienny i podobne działania lub wymogi;
- k) „przetarg nieograniczony” oznacza metodę udzielenia zamówienia, zgodnie z którą ofertę mogą przedstawić wszyscy zainteresowani dostawcy;
- l) „osoba” oznacza osobę fizyczną albo prawną;
- m) „podmiot zamawiający” oznacza podmiot ujęty w przygotowanym przez Stronę dodatku I do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy;
- n) „kwalifikujący się dostawca” oznacza dostawcę uznanego przez podmiot zamawiający za spełniającego warunki udziału;
- o) „przetarg ograniczony” oznacza metodę udzielenia zamówienia, zgodnie z którą podmiot zamawiający zwraca się z prośbą o złożenie oferty jedynie do kwalifikujących się dostawców;
- p) „usługi” obejmują usługi budowlane, chyba że postanowiono inaczej;
- q) „norma” oznacza dokument zatwierdzony przez uznaną jednostkę, ustalający, do powszechnego i wielokrotnego stosowania, zasady, wytyczne lub cechy charakterystyczne towarów lub usług bądź związanych z nimi procesów i metod produkcji, z którymi zgodność nie jest obowiązująca. Może on również zawierać lub opisywać wyłącznie wymogi dotyczące terminologii, symboli, opakowania, oznakowania lub etykietowania dotyczące towaru, usługi, procesu lub metody produkcji;
- r) „dostawca” oznacza osobę lub grupę osób, które dostarczają lub mogą dostarczać towary lub usługi; oraz
- s) „specyfikacja techniczna” oznacza wymóg procedury przetargowej, za pośrednictwem którego:
  - (i) określono cechy charakterystyczne towarów lub usług będących przedmiotem zamówienia, w tym jakość, sposób wykonania, bezpieczeństwo i wymiary lub procedury i metody ich produkcji lub świadczenia; lub
  - (ii) wskazano warunki dotyczące terminologii, symboli, opakowania, oznakowania lub etykiety w odniesieniu do towaru lub usługi.

Artykuł 42

Zakres

1. Niniejszy rozdział stosuje się do wszelkich środków dotyczących zamówienia objętego niniejszą Umową. Do celów niniejszego rozdziału zamówienie objęte niniejszą Umową oznacza zamówienie publiczne:

- a) na towary, usługi lub jakiegokolwiek ich połączenie:
  - (i) zgodnie z dołączonymi przez każdą ze Stron subzałącznikami do dodatku I do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy; oraz
  - (ii) zamówione do celów innych niż komercyjna sprzedaż lub odsprzedaż bądź wykorzystanie do produkcji lub dostawy towarów lub usług przeznaczonych do komercyjnej sprzedaży lub odsprzedaży;
- b) za pomocą wszelkich środków umownych, w tym zakupu, wynajmu oraz dzierżawy lub sprzedaży ratalnej z opcją lub bez opcji wykupu;
- c) którego wartość jest równa lub wyższa niż odpowiedni próg określony w dołączonych przez każdą ze Stron subzałącznikami do dodatku I do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy w momencie publikacji ogłoszenia zgodnie z art. 45;
- d) złożone przez podmiot zamawiający; oraz
- e) niepodlegające odrębnemu wyłączeniu z zakresu obowiązywania Umowy.

2. Z wyjątkiem przypadków określonych niniejszą Umową postanowień niniejszego rozdziału nie stosuje się do:

- a) nabycia lub dzierżawy gruntów, istniejących budynków lub innych nieruchomości albo praw do nich;
- b) porozumień pozaumownych lub innych form wsparcia, które zapewnia Strona, w tym porozumień o współpracy, dotacji, pożyczek, udziałów kapitałowych, gwarancji i ulg podatkowych;
- c) zamówień na usługi agencji budżetowych lub usługi depozytowe, usługi w zakresie likwidacji i zarządzania świadczone na rzecz regulowanych instytucji finansowych bądź usługi związane ze sprzedażą, umorzeniem i dystrybucją długu publicznego, w tym pożyczek i obligacji państwowych, weksli i innych papierów wartościowych, bądź nabycia tego rodzaju usług;
- d) publicznych umów o pracę;
- e) zamówień udzielanych:
  - (i) w celu zapewnienia międzynarodowego wsparcia, w tym pomocy rozwojowej;
  - (ii) zgodnie ze szczególną procedurą lub warunkami umowy międzynarodowej dotyczącej stacjonowania wojsk lub wspólnej realizacji projektu przez państwa-sygnatariuszy;
  - (iii) zgodnie ze szczególną procedurą lub warunkami organizacji międzynarodowej albo w ramach finansowania przez międzynarodowe dotacje, pożyczki lub inny

rodzaj wsparcia, jeżeli stosowna procedura lub warunki byłyby niezgodne z niniejszym rozdziałem.

3. Każda ze Stron określa następujące informacje w swoich subzałącznikach do dodatku I do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy:

- a) w subzałączniku 1 – podmioty rządowe na szczeblu centralnym, których zamówienia objęte są niniejszym rozdziałem;
- b) w subzałączniku 2 – wszystkie pozostałe podmioty, których zamówienia objęte są niniejszym rozdziałem;
- c) w subzałączniku 3 – usługi, z wyjątkiem usług budowlanych, które są objęte niniejszym rozdziałem;
- d) w subzałączniku 4 – usługi budowlane, które są objęte niniejszym rozdziałem;
- e) w subzałączniku 5 – wszelkie uwagi ogólne.

4. W przypadku gdy podmiot zamawiający w kontekście zamówienia objętego niniejszą Umową wymaga, aby osoby nieujęte w dołączonych przez Stronę subzałącznikach do dodatku I do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy udzielały zamówień zgodnie z określonymi wymogami, do tego rodzaju wymogów stosuje się, z uwzględnieniem niezbędnych zmian, art. 43.

5. Przy oszacowaniu wartości zamówienia w celu ustalenia, czy jest to zamówienie objęte niniejszą Umową, podmiot zamawiający nie dzieli zamówienia na oddzielne zamówienia ani nie wybiera bądź stosuje określonej metody wyceny w celu oszacowania wartości zamówienia z zamiarem częściowego lub całkowitego wyłączenia go z zakresu stosowania niniejszego rozdziału.

6. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie jest rozumiane jako uniemożliwiające którejkolwiek ze Stron podejmowanie działań lub ujawnianie informacji, które Strona ta uznaje za konieczne do ochrony swoich istotnych interesów związanych z bezpieczeństwem w zakresie zakupu broni, amunicji lub materiałów wojskowych, lub też w przypadku zamówień niezbędnych do celów zapewnienia bezpieczeństwa narodowego lub obrony narodowej.

7. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie jest rozumiane w sposób uniemożliwiający którejkolwiek ze Stron wprowadzenie lub stosowanie wymienionych niżej środków pod warunkiem, że środki takie nie są stosowane w sposób stanowiący arbitralną lub nieuzasadnioną dyskryminację pomiędzy Stronami, w których panują takie same warunki, albo ukrytego ograniczenia dla handlu międzynarodowego. Mowa tu o środkach:

- a) niezbędnych do ochrony moralności, porządku i bezpieczeństwa publicznego;
- b) niezbędnych do ochrony życia lub zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin;
- c) niezbędnych do ochrony własności intelektualnej; lub
- d) dotyczących towarów lub usług pochodzących z pracy osób niepełnosprawnych, instytucji charytatywnych lub pracy więźniów.

Artykuł 43

Zasady ogólne

1. W odniesieniu do wszelkich środków oraz wszelkich zamówień objętych niniejszą Umową każda ze Stron, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, zapewnia bezzwłocznie i bezwarunkowo traktowanie towarów i usług drugiej Strony oraz dostawców drugiej Strony dostarczających towary lub usługi nie mniej korzystne niż traktowanie, jakie Strona ta, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, zapewnia krajowym towarom, usługom i dostawcom.

2. W odniesieniu do wszelkich środków dotyczących zamówień objętych niniejszą Umową Strona, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi:

- a) nie traktuje jednego miejscowego dostawcy mniej korzystnie niż innego miejscowego dostawcy ze względu na wysokość zagranicznego udziału lub własności; ani
- b) nie dyskryminuje miejscowego dostawcy w związku z tym, że towary lub usługi oferowane przez tego dostawcę przy konkretnym zamówieniu są towarami lub usługami drugiej Strony.

3. Odnośnie do wszelkich ustaw, rozporządzeń, procedur i praktyk dotyczących zamówień publicznych, jak i w odniesieniu do szczególnych zamówień władz publicznych wszystkich szczebli dopuszczających towary, usługi i dostawców z państw trzecich Irak zapewnia towarom, usługom i dostawcom pochodzącym z Unii traktowanie nie mniej korzystne niż w przypadku towarów, usług i dostawców z dowolnego państwa trzeciego.

Wykorzystanie środków elektronicznych

4. W przypadku udzielania zamówienia objętego niniejszą Umową za pomocą środków elektronicznych podmiot zamawiający:

- a) zapewnia, aby procedura przetargowa była prowadzona z wykorzystaniem takich systemów i programów informatycznych – w tym dotyczących uwierzytelniania i szyfrowania informacji – które są powszechnie dostępne i interoperacyjne w połączeniu z innymi powszechnie dostępnymi systemami i programami informatycznymi; oraz
- b) utrzymuje mechanizmy zapewniające integralność wniosków o dopuszczenie do udziału oraz ofert, w tym określenie godziny wpływu, a także zapobieganie nieuprawnionemu dostępowi.

Sposób przeprowadzenia procedury przetargowej

5. Podmiot zamawiający prowadzi procedurę przetargową dotyczącą zamówienia objętego niniejszą Umową w sposób przejrzysty i bezstronny, pozwalający uniknąć konfliktu interesów i zapobiec praktykom korupcyjnym, a ponadto zgodny z niniejszym rozdziałem.

Reguły pochodzenia

6. W odniesieniu do zamówień objętych niniejszą Umową żadna ze Stron nie może stosować w odniesieniu do towarów lub usług przywiezionych lub dostarczonych z terytorium drugiej Strony reguł pochodzenia różniących się od reguł pochodzenia, jakie Strona ta stosuje w tym samym czasie w ramach zwykłej wymiany handlowej wobec przywozu i dostaw tych samych towarów i usług pochodzących od tej samej Strony.

Artykuł 44

Publikowanie informacji dotyczących zamówienia

1. Każda ze Stron:

- a) bezzwłocznie publikuje wszelkie ustawy, rozporządzenia, decyzje sądowe, zarządzenia administracyjne o powszechnym zastosowaniu, standardowe klauzule umowne umocowane ustawą lub rozporządzeniem oraz włączone poprzez odpowiednie odniesienie do ogłoszeń i dokumentacji przetargowej, a także procedury dotyczące zamówień objętych niniejszą Umową oraz wszelkie zmiany do nich w urzędowo wyznaczonych elektronicznych lub papierowych środkach przekazu, które są szeroko rozpowszechnione i łatwo dostępne dla odbiorców;
- b) na wniosek którejkolwiek ze Stron udziela ona na ten temat wszelkich wyjaśnień;
- c) dołącza w postaci dodatku II do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy wykaz elektronicznych lub papierowych środków przekazu, na łamach których Strona publikuje informacje opisane w lit. a);
- d) dołącza w postaci dodatku III do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy wykaz elektronicznych środków przekazu, w których Strona publikuje ogłoszenia wymagane postanowieniami art. 45, art. 47 ust. 4 i art. 55 ust. 2.

2. Każda ze Stron bezzwłocznie informuje drugą Stronę o wszelkich zmianach do informacji wymienionych przez nią w dodatku II lub III do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy.

Artykuł 45

Publikacja ogłoszeń

Ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia

1. W przypadku każdego zamówienia objętego niniejszą Umową, z wyjątkiem okoliczności opisanych w art. 52, podmiot zamawiający publikuje ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia w odpowiednich środkach przekazu wymienionych w dodatku III do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy. Każde takie ogłoszenie obejmuje informacje określone w dodatku IV do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy. Ogłoszenia te są dostępne za pomocą środków elektronicznych, nieodpłatnie, za pośrednictwem pojedynczego punktu dostępu.

Skrócone ogłoszenie

2. W każdym przypadku, gdy podmiot zamawiający ma zamiar udzielić zamówienie, równocześnie z publikacją ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia publikuje on powszechnie dostępne skrócone ogłoszenie w jednym z języków WTO. Skrócone ogłoszenie zawiera co najmniej następujące informacje:

- a) przedmiot zamówienia;
- b) ostateczny termin składania ofert lub w odpowiednich przypadkach ostateczny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w procedurze przetargowej lub o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania; oraz
- c) adres, pod który można zwrócić się o udostępnienie dokumentów dotyczących zamówienia.

Ogłoszenie o planowanych zamówieniach

3. Zachęca się podmioty zamawiające do publikowania jak najwcześniej w każdym roku budżetowym ogłoszenia dotyczącego planowanych zamówień (dalej zwanego „ogłoszeniem o planowanych zamówieniach”). Ogłoszenie to powinno zawierać przedmiot zamówień oraz planowaną datę publikacji ogłoszeń o zamiarze udzielenia zamówienia.

4. Podmiot zamawiający wymieniony w subzałączniku 2 do dodatku I do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy może wykorzystać ogłoszenie o planowanych zamówieniach jako ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia pod warunkiem, że zawiera ono wszystkie dostępne informacje, określone w dodatku IV do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy, oraz oświadczenie, że zainteresowani dostawcy powinni poinformować podmiot zamawiający o swoim zainteresowaniu zamówieniem.

Artykuł 46

Warunki udziału

1. Podmiot zamawiający określa wyłącznie takie warunki udziału w zamówieniu, które są niezbędne do zapewnienia zdolności prawnych i finansowych oraz możliwości handlowych i technicznych dostawcy potrzebnych do przyjęcia odnośnego zamówienia.

2. Oceniając, czy dostawca spełnia warunki udziału, podmiot zamawiający:

- a) ocenia możliwości finansowe, handlowe i techniczne dostawcy na podstawie jego działalności gospodarczej na terytorium Strony podmiotu zamawiającego oraz poza jego granicami;
- b) nie narzuca warunku stwierdzającego, że aby dostawca mógł uczestniczyć w przetargu, musiał on w przeszłości uzyskać jedno lub więcej zamówień od podmiotu zamawiającego tej Strony lub że dostawca musi posiadać doświadczenie w wykonywaniu prac na terytorium danej Strony; oraz
- c) może wymagać odpowiedniego doświadczenia, gdy jest to niezbędne do spełnienia warunków zamówienia.

3. Dokonując powyższej oceny, podmiot zamawiający bierze pod uwagę warunki, które wcześniej określił w ogłoszeniach lub w dokumentacji przetargowej.

4. Podmiot zamawiający ma obowiązek wykluczyć dostawcę z powodów takich jak upadłość, składanie fałszywych oświadczeń, znaczące niewypełnienie istotnych wymogów lub zobowiązań w ramach wcześniejszego zamówienia lub wcześniejszych zamówień, skazanie wyrokiem sądu za poważne przestępstwo lub innym orzeczeniem dotyczącym poważnego wykroczenia, naruszenie etyki zawodowej lub zaległości podatkowe.

Artykuł 47

Kwalifikacja dostawców

Procedura przetargu ograniczonego

1. W przypadku gdy podmiot zamawiający zamierza skorzystać z procedury przetargu ograniczonego, wówczas:

a) umieszcza w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia co najmniej informacje określone w pkt 1, 2, 6, 7, 10 i 11 dodatku IV do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy oraz wzywa dostawców do złożenia wniosku o dopuszczenie do udziału; oraz

b) przed rozpoczęciem okresu składania ofert udostępnia kwalifikującym się dostawcom, których powiadamia zgodnie z ust. 2 lit. b) dodatku VI do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy, co najmniej informacje określone w pkt 3, 4, 5, 8 oraz 9 dodatku IV do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy.

2. Podmiot zamawiający uznaje, że kwalifikujący się dostawcy to wszyscy dostawcy krajowi oraz dostawcy drugiej Strony, którzy spełniają warunki udziału w określonym zamówieniu, o ile podmiot zamawiający nie określi w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia ograniczeń co do liczby dostawców, którzy zostaną dopuszczeni do złożenia oferty, oraz kryteriów wyboru ograniczonej liczby dostawców.

3. Jeżeli dokumentacja przetargowa nie jest podana do wiadomości publicznej od dnia publikacji ogłoszenia, o którym mowa w ust. 1, podmiot zamawiający zapewnia, by dokumenty te zostały udostępnione równocześnie wszystkim kwalifikującym się dostawcom wybranym zgodnie z ust. 2.

Podmioty wymienione w subzałączniku 2

4. Podmiot zamawiający ujęty w subzałączniku 2 do dodatku I do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy może utrzymywać wykaz dostawców przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania pod warunkiem, że raz do roku publikowane jest ogłoszenie o możliwości składania wniosków o wpisanie do wykazu, skierowane do zainteresowanych dostawców, a jeżeli publikowane jest ono za pomocą środków elektronicznych, wówczas jest stale dostępne za pomocą odpowiedniego środka przekazu wymienionego w dodatku III do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy. Ogłoszenie takie zawiera informacje określone w dodatku V do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy.

5. Niezależnie od ust. 4, w przypadku gdy wykaz przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania będzie obowiązywał przez trzy lata lub krócej, podmiot zamawiający ujęty w subzałączniku 2 do dodatku I do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy może opublikować ogłoszenie, o którym mowa w wymienionym wyżej ustępie, tylko raz, na początku okresu obowiązywania wykazu, pod warunkiem że w ogłoszeniu podano okres jego obowiązywania oraz że nie będą publikowane kolejne ogłoszenia.

6. Podmiot zamawiający ujęty w subzałączniku 2 do dodatku I do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy umożliwia dostawcom złożenie wniosku o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania w każdym momencie oraz wpisuje do wykazu wszystkich kwalifikujących się dostawców w rozsądnie krótkim czasie.

Podmiot zamawiający ujęty w subzałączniku 2 do dodatku I do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy może wykorzystać skierowane do dostawców ogłoszenie o możliwości składania wniosków o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania, jako ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia pod warunkiem, że:

- a) ogłoszenie publikowane jest zgodnie z ust. 4 i zawiera informacje wymagane zgodnie z dodatkiem V do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy oraz wszelkie dostępne informacje wymagane zgodnie z dodatkiem IV do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy, a także zawiera oświadczenie, że ogłoszenie to stanowi ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia;
- b) podmiot bezzwłocznie przekazuje dostawcom, którzy poinformowali go o swoim zainteresowaniu danym zamówieniem, wystarczające informacje umożliwiające im zweryfikowanie zainteresowania zamówieniem, w tym wszystkie pozostałe informacje wymagane zgodnie z dodatkiem IV do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy, o ile informacje te są dostępne.

7. Podmiot zamawiający ujęty w subzałączniku 2 do dodatku I do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy może wyrazić zgodę, aby dostawca, który zgodnie z ust. 6 złożył wniosek o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania, złożył ofertę w ramach danego zamówienia, jeżeli podmiot zamawiający będzie miał wystarczająco dużo czasu na ustalenie, czy dostawca spełnia warunki udziału.

8. Podmiot zamawiający ujęty w subzałączniku 2 do dodatku I do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy bezzwłocznie informuje każdego dostawcę, który złożył wniosek o dopuszczenie do udziału lub o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania, o swojej decyzji w sprawie wniosku.

9. W przypadku gdy podmiot zamawiający ujęty w subzałączniku 2 do dodatku I do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy odrzuci wniosek dostawcy o zakwalifikowanie do udziału w zamówieniu lub o wpisanie do wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania, przestanie uznawać dostawcę za kwalifikującego się lub usunie go z wykazu przeznaczonego do wielokrotnego wykorzystania, podmiot ten bezzwłocznie informuje dostawcę o tym fakcie i na wniosek dostawcy bezzwłocznie przekazuje mu pisemne uzasadnienie swojej decyzji.

Artykuł 48

Specyfikacje techniczne

1. Podmiot zamawiający nie opracowuje, nie przyjmuje ani nie stosuje jakichkolwiek specyfikacji technicznych ani nie ustanawia procedur oceny zgodności, jeżeli mają one na celu stworzenie niepotrzebnych utrudnień w handlu międzynarodowym lub jeżeli mają one taki skutek.
2. Ustanawiając specyfikacje techniczne dla zamawianych towarów lub usług, w stosownych przypadkach podmiot zamawiający:
- a) określa specyfikacje techniczne dotyczące sposobu wykonania oraz wymogów funkcjonalnych, a nie projektu ani opisowych cech charakterystycznych; oraz
- b) przygotowuje specyfikacje techniczne na podstawie norm międzynarodowych lub europejskich, jeżeli takie istnieją; w innym wypadku wykorzystuje do tego celu krajowe przepisy techniczne, uznane normy krajowe lub przepisy budowlane.
3. W przypadku gdy w specyfikacji technicznej określony jest projekt lub opisowe cechy charakterystyczne, podmiot zamawiający określa w stosownych przypadkach, że uwzględni oferty dotyczące równoważnych towarów lub usług, które

wyraźnie spełniają wymogi zamówienia, poprzez dodanie w dokumentacji przetargowej takich słów jak „lub równoważny”.

4. Podmiot zamawiający nie narzuca specyfikacji technicznych, które wymagają lub odwołują się do konkretnego znaku towarowego lub fabrycznego, patentu, praw autorskich, wzoru lub typu, pochodzenia, producenta lub dostawcy, chyba że nie istnieje inna metoda wystarczająco dokładnego lub zrozumiałego opisu wymogów zamówienia i pod warunkiem, że w dokumentacji przetargowej podmiot zamawiający dodał słowa takie jak „lub równoważny”.

5. Podmiot zamawiający nie zwraca się – w sposób naruszający zasady konkurencji – o porady, które mogłyby zostać wykorzystane podczas przygotowania lub przyjmowania specyfikacji technicznych dla danego zamówienia, od osób mogących mieć interes handlowy związany z tym zamówieniem, ani takich porad nie przyjmuje.

6. Każda ze Stron, łącznie ze swoimi podmiotami zamawiającymi, może zgodnie z niniejszym artykułem przygotować, przyjąć lub zastosować specyfikacje techniczne wspierające ochronę zasobów naturalnych lub ochronę środowiska.

Artykuł 49

Dokumentacja przetargowa

1. Podmiot zamawiający zapewnia dostawcom dokumentację przetargową zawierającą wszelkie informacje potrzebne im do przygotowania i złożenia oferty. O ile w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia nie zawarto już takiego opisu, dokumentacja ta zawiera pełny opis kwestii określonych w dodatku VIII do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy.

2. W odpowiedzi na stosowny wniosek podmiot zamawiający bezzwłocznie przekazuje dokumentację przetargową wszystkim dostawcom biorącym udział w procedurze przetargowej i udziela odpowiedzi na każdy uzasadniony wniosek o udzielenie informacji dotyczących zamówienia skierowany przez dostawcę biorącego udział w tej procedurze pod warunkiem, że informacje te nie zapewniają temu dostawcy przewagi nad konkurentami biorącymi udział w tej samej procedurze przetargowej.

3. W przypadku gdy przed udzieleniem zamówienia podmiot zamawiający zmieni kryteria lub wymogi określone w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia lub w dokumentacji przetargowej przekazanej dostawcom biorącym udział w procedurze przetargowej lub jeżeli wprowadzi zmiany do ogłoszenia lub do dokumentacji przetargowej, przekazuje wszelkie tego rodzaju modyfikacje lub zmienione bądź ponownie opublikowane ogłoszenie lub dokumentację przetargową na piśmie:

- a) wszystkim dostawcom biorącym udział w procedurze przetargowej w momencie zmiany tych informacji, jeżeli są oni znani, a w pozostałych przypadkach w ten sam sposób, w jaki przekazane zostały pierwotne informacje; oraz
- b) w odpowiednim czasie, tak aby umożliwić wspomnianym dostawcom zmianę i ponowne złożenie poprawionych ofert, stosownie do sytuacji.

Artykuł 50

Terminy

Podmiot zamawiający, zgodnie z własnymi uzasadnionymi potrzebami, zapewnia dostawcom wystarczająco dużo czasu

na przygotowanie i złożenie wniosków o dopuszczenie do udziału w procedurze oraz ofert, z uwzględnieniem takich czynników jak charakter i stopień złożoności zamówienia, zakres przewidywanego podzlecenia oraz czas potrzebny na przekazanie ofert z zagranicy oraz z miejsc położonych w granicach w kraju, w których nie są używane środki komunikacji elektronicznej. Wspomniane wyżej terminy, łącznie z ich ewentualnym przedłużeniem, są jednakowe dla wszystkich zainteresowanych lub biorących udział w procedurze dostawców. Odpowiednie terminy zostały określone w dodatku VI do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy.

Artykuł 51

Negocjacje

1. Strona może umocować swoje podmioty zamawiające do prowadzenia negocjacji:

- a) w ramach zamówień, w przypadku których wskazały one taki zamiar w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia; lub
- b) jeżeli z oceny wynika, że żadna z ofert nie jest ewidentnie najkorzystniejsza, jeżeli chodzi o szczegółowe kryteria oceny określone w ogłoszeniach lub w dokumentacji przetargowej.

2. Podmiot zamawiający:

- a) zapewnia, aby każdy przypadek wykluczenia dostawcy uczestniczącego w negocjacjach był zgodny z kryteriami oceny określonymi w ogłoszeniach lub w dokumentacji przetargowej; oraz
- b) po zakończeniu negocjacji wyznacza wspólny termin dla pozostałych dostawców na złożenie nowych lub skorygowanych ofert.

Artykuł 52

Przetarg bezpośredni

Podmiot zamawiający może skorzystać z procedury przetargu bezpośredniego i zrezygnować ze stosowania art. 45–47, art. 49–51, art. 53 i 54 wyłącznie po spełnieniu następujących warunków:

- a) jeżeli
  - (i) nie złożono żadnej oferty lub żaden dostawca nie zgłosił wniosku o dopuszczenie do udziału;
  - (ii) nie złożono ofert zgodnych z istotnymi wymogami dokumentacji przetargowej;
  - (iii) żaden z dostawców nie spełniał warunków udziału; lub
  - (iv) stwierdzono znowę w przygotowaniu złożonych ofert, pod warunkiem że wymogi dokumentacji przetargowej nie zostały zmienione w istotnym stopniu;
- b) w przypadku gdy towary lub usługi mogą zostać dostarczone jedynie przez określonego dostawcę i nie istnieje inne rozsądne rozwiązanie ani towary czy usługi zastępcze, ponieważ wymóg dotyczy dzieła sztuki; ze względu na ochronę wynikającą z patentu, praw autorskich lub innych wyłącznych praw, lub ze względu na brak konkurencji ze względów technicznych;
- c) w przypadku dodatkowych dostaw zapewnionych przez pierwotnego dostawcę towarów i usług, które nie zostały

uwzględnione w pierwotnym zamówieniu, jeżeli zmiana dostawcy dodatkowych towarów lub usług:

- (i) jest niemożliwa z powodów ekonomicznych lub technicznych, takich jak wymogi dotyczące wymienności lub interoperacyjności w połączeniu z istniejącym sprzętem, oprogramowaniem, usługami lub instalacjami zamówionymi w ramach pierwotnego zamówienia; oraz
  - (ii) spowodowałyby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla podmiotu zamawiającego;
- d) w zakresie, w jakim jest to niezbędne, ze względu na nadzwyczaj pilny charakter sprawy, w wyniku zaistnienia okoliczności nieprzewidywalnych dla podmiotu zamawiającego, w przypadku gdy towary lub usługi nie mogły zostać uzyskane w terminie w drodze przetargu nieograniczonego lub ograniczonego;
  - e) w przypadku towarów nabywanych na giełdach towarowych;
  - f) jeżeli podmiot zamawiający zamawia prototyp lub pierwszy towar lub usługę opracowane na jego zlecenie w trakcie i do celów danego zamówienia na realizację badań, eksperymentów, studiów lub oryginalnego opracowania;
  - g) w przypadku zakupów dokonywanych na wyjątkowo korzystnych warunkach pojawiających się tylko w bardzo krótkim czasie i wynikających ze szczególnych okoliczności zbywania towarów, takich jak podczas likwidacji, przejścia pod zarząd komisaryczny lub w stan upadłości, lecz nie w przypadku rutynowych zakupów od regularnych dostawców; oraz
  - h) jeżeli zamówienie otrzymuje zwycięzca konkursu na najlepszy projekt pod warunkiem, że konkurs został zorganizowany zgodnie z zasadami niniejszego rozdziału, a uczestnicy byli oceniani przez niezależne jury przy założeniu, że zwycięzca otrzyma zamówienie na projekt.

Artykuł 53

Aukcje elektroniczne

Jeżeli podmiot zamawiający zamierza przeprowadzić procedurę przetargową dotyczącą zamówienia objętego niniejszą Umową za pomocą aukcji elektronicznej, przed rozpoczęciem aukcji podmiot ten udostępnia każdemu uczestnikowi:

- a) metodę automatycznej oceny wraz ze wzorem matematycznym, który został opracowany na podstawie kryteriów oceny określonych w dokumentacji przetargowej, i który zostanie wykorzystany do utworzenia automatycznego rankingu ofert lub zmiany kolejności ofert w rankingu podczas aukcji;
- b) wyniki wstępnej oceny poszczególnych elementów oferty, jeżeli zamówienie ma zostać udzielone na podstawie najkorzystniejszej oferty; oraz
- c) inne istotne informacje dotyczące sposobu przeprowadzenia aukcji.

Artykuł 54

Rozpatrywanie ofert oraz udzielanie zamówień

1. Podmiot zamawiający przyjmuje, otwiera i rozpatruje wszystkie oferty zgodnie z procedurami gwarantującymi uczciwy i bezstronny przebieg procedury przetargowej oraz poufność ofert.

2. Podmiot zamawiający nie może odrzucić oferty, która została złożona po terminie składania ofert, jeżeli opóźnienie miało miejsce wyłącznie z winy podmiotu zamawiającego.

3. Jeżeli podmiot zamawiający zapewnia dostawcy możliwość poprawienia niezamierzonych błędów formalnych w okresie między otwarciem ofert a udzieleniem zamówienia, podmiot zamawiający zapewnia taką samą możliwość wszystkim dostawcom biorącym udział w procedurze przetargowej.

4. Do celów udzielenia zamówienia rozpatrywane są jedynie oferty złożone na piśmie, które w momencie otwarcia ofert spełniają istotne wymogi zawarte w ogłoszeniach i w dokumentacji przetargowej, i które zostały złożone przez dostawcę spełniającego warunki udziału.

5. Z wyjątkiem sytuacji gdy podmiot zamawiający stwierdza, że udzielenie zamówienia nie leży w interesie publicznym, udziela on zamówienia dostawcy, który zgodnie z jego ustaleniami ma możliwość spełnienia warunków zamówienia i który – wyłącznie na podstawie oceny kryteriów określonych w ogłoszeniach i dokumentacji przetargowej – przedstawił najkorzystniejszą ofertę lub – gdy cena stanowi jedyne kryterium – zaferował najniższą cenę.

6. W przypadku gdy podmiot zamawiający otrzymuje ofertę zawierającą cenę, która jest niewspółmiernie niska w porównaniu z cenami w innych złożonych ofertach, może skonsultować się z dostawcą, aby sprawdzić, czy spełnia on warunki udziału i jest zdolny do wypełnienia warunków zamówienia.

7. Podmiot zamawiający nie wykorzystuje ofert wariantowych, nie unieważnia procedur przetargowych ani nie zmienia udzielonych już zamówień w sposób stanowiący obejście obowiązków spoczywających na nim zgodnie z niniejszą Umową.

Artykuł 55

Przejrzystość informacji związanych z zamówieniem

1. Podmiot zamawiający bezzwłocznie informuje dostawców biorących udział w procedurze przetargowej o swojej decyzji dotyczącej udzielenia zamówienia, a na wniosek udziela takiej informacji na piśmie. Z zastrzeżeniem art. 56 ust. 2 i 3 podmiot zamawiający, na wniosek, zapewnia dostawcom, którym nie udzielono zamówienia, wyjaśnienie powodów, dla których ich oferty nie zostały wybrane, oraz informuje ich o czynnikach przemawiających na korzyść oferty wybranego dostawcy.

2. Najpóźniej w ciągu 72 dni od udzielenia każdego zamówienia objętego niniejszym rozdziałem podmiot zamawiający publikuje ogłoszenie we właściwych papierowych lub elektronicznych środkach przekazu wymienionych w dodatku III. W przypadku wykorzystania wyłącznie drogi elektronicznej informacje pozostają dostępne przez odpowiednio długi okres. Ogłoszenie takie zawiera co najmniej informacje określone w dodatku VII do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy.

Artykuł 56

Ujawnianie informacji

1. Strona, na wniosek drugiej Strony, bezzwłocznie udziela wszelkich informacji niezbędnych do ustalenia, czy procedura przetargowa została przeprowadzona w sposób sprawiedliwy, bezstronny i zgodnie z niniejszym rozdziałem, w tym infor-

macji na temat cech charakterystycznych oraz zalet wybranej oferty. W przypadkach gdy ujawnienie tego rodzaju informacji mogłoby naruszyć konkurencję w ramach kolejnych przetargów, Strona otrzymująca informacje nie ujawnia ich jakimkolwiek dostawcom bez zasięgnięcia opinii i uzyskania zgody Strony, która przekazała informacje.

2. Bez uszczerbku dla innych postanowień niniejszego rozdziału Strony, łącznie z ich podmiotami zamawiającymi, nie udzielają żadnemu dostawcy informacji, które mogłyby naruszyć uczciwą konkurencję między dostawcami.

3. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie jest rozumiane w sposób, który wymagałby od Strony, łącznie z jej podmiotami zamawiającymi, władzami i organami odwoławczymi, ujawnienia informacji poufnych, jeżeli ich ujawnienie utrudniłoby egzekwowanie prawa, mogłoby naruszyć uczciwą konkurencję między dostawcami, naruszyłoby uzasadnione interesy handlowe osób zainteresowanych, w tym przysługujące im prawa własności intelektualnej, bądź byłyby sprzeczne z interesem publicznym w innych aspektach.

Artykuł 57

Krajowe procedury odwoławcze

1. Każda ze Stron zapewnia sprawną, skuteczną, przejrzystą i niedyskryminującą procedurę odwoławczą na drodze administracyjnej lub sądowej, w ramach której dostawca może wnieść odwołanie w związku z:

- a) naruszeniem postanowień niniejszego rozdziału; lub
- b) w przypadku gdy zgodnie z przepisami prawa krajowego Strony dostawca nie jest uprawniony do wniesienia bezpośredniego odwołania ze względu na naruszenie postanowień niniejszego rozdziału – nieprzestrzeganiem środków prawnych Strony przyjętych w celu wdrożenia niniejszego rozdziału,

do którego doszło w ramach zamówienia objętego niniejszą Umową, stanowiącego przedmiot zainteresowania dostawcy. Zasady proceduralne dotyczące wszystkich odwołań są sporządzane na piśmie i powszechnie udostępniane.

2. W przypadku skargi dostawcy dotyczącej naruszenia lub nieprzestrzegania przepisów określonego w ust. 1, złożonej w związku z zamówieniem objętym niniejszą Umową, stanowiącym przedmiot zainteresowania dostawcy, zainteresowana Strona zachęca swój podmiot zamawiający oraz dostawcę do rozstrzygnięcia przedmiotu skargi w drodze konsultacji. Podmiot zamawiający w sposób bezstronny i bez zbędnej zwłoki rozpatruje wszelkie tego rodzaju skargi, tak aby nie utrudnić dostawcy udziału w bieżącym lub przyszłym zamówieniu oraz nie naruszyć jego prawa do ubiegania się o środki naprawcze w ramach procedury odwoławczej na drodze administracyjnej lub sądowej.

3. Każdemu dostawcy zapewnia się wystarczająco dużo czasu na przygotowanie i złożenie odwołania, w każdym wypadku nie mniej niż dziesięć dni od momentu, kiedy zapoznał się lub powinien się zapoznać z podstawą odwołania.

4. Każda ze Stron powołuje lub wyznacza przynajmniej jeden bezstronny organ administracyjny lub sądowy, niezależny od jego podmiotów zamawiających, który przyjmuje i rozpatruje odwołania złożone przez dostawców w kontekście zamówienia objętego niniejszą Umową.

5. W przypadku gdy odwołanie zostaje wstępnie rozpatrzone przez podmiot inny niż organ, o którym mowa w ust. 4, Strona zapewnia, aby dostawca mógł złożyć odwołanie od pierwotnej decyzji do bezstronnego organu administracyjnego lub sądowego, niezależnego od podmiotu zamawiającego, którego zamówienie stanowi przedmiot odwołania. Od decyzji organu odwoławczego innego niż sąd przysługuje prawo odwołania do sądu; w innym wypadku stosuje się procedury gwarantujące, że:

- a) podmiot zamawiający udziela pisemnej odpowiedzi na odwołanie i przekazuje wszystkie istotne dokumenty organowi odwoławczemu;
- b) uczestnicy postępowania (dalej zwani „uczestnikami”) mają prawo do bycia wysłuchanymi, zanim organ odwoławczy podejmie decyzję w sprawie odwołania;
- c) uczestnicy mają prawo do reprezentacji i pomocy prawnej;
- d) uczestnicy mają prawo do udziału w całym postępowaniu;
- e) uczestnicy mają prawo do złożenia wniosku o jawność postępowania oraz o dopuszczenie obecności świadków; oraz
- f) decyzje lub zalecenia dotyczące odwołań składanych przez dostawców są wydawane bez zbędnej zwłoki, na piśmie, wraz z wyjaśnieniem podstawy każdej decyzji lub zalecenia.

6. Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje procedury dotyczące:

- a) bezzwłocznych środków tymczasowych służących zapewnieniu dostawcy możliwości udziału w procedurze przetargowej. Tego rodzaju środki tymczasowe mogą skutkować zawieszeniem procedury przetargowej. Jednakże procedury mogą przewidywać, że przy podejmowaniu decyzji, czy środki te powinny zostać zastosowane, można wziąć pod uwagę nadrzędne negatywne skutki dla zainteresowanych stron, w tym dla interesu publicznego. Uzasadnienie braku działań przedstawiane jest na piśmie; oraz
- b) w przypadku gdy organ odwoławczy ustalił, że doszło do naruszenia lub nieprzestrzegania przepisów, określonego w ust. 1 – działań naprawczych lub odszkodowania za poniesione straty lub szkody, które mogą być ograniczone do kosztów przygotowania oferty lub kosztów odwołania.

Artykuł 58

Dalsze negocjacje

1. Strony będą co roku dokonywać przeglądu skuteczności obowiązywania niniejszego rozdziału oraz postępów we wzajemnym otwieraniu rynków zamówień. Nie później niż w ciągu roku od wejścia w życie niniejszej Umowy Strony podejmą negocjacje w sprawie rozszerzenia wykazu(-ów) podmiotów objętych niniejszą Umową, wymienionych w subzałączniku 1 i 2 do dodatku 1 do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy.

2. W ramach negocjacji dotyczących przystąpienia do WTO Irak uzna swoje zobowiązanie do przystąpienia do wielostronnego Porozumienia w sprawie zamówień publicznych (dalej zwanego „GPA”).

Artykuł 59

Asymetria systemu i środki przejściowe

Uwzględniając potrzeby w zakresie rozwoju, potrzeby finansowe i handlowe, Irak skorzysta z następujących środków przejściowych: Irak może ustanowić tymczasowy program preferencji cenowych polegający na różnicy cen w wymiarze 5 % w przypadku towarów i usług oraz 10 % w przypadku robót budowlanych, stosowanej w przypadku dostaw i usług pochodzących od irackich dostawców.

Program preferencji cenowych będzie stopniowo wycofywany w ciągu dziesięciu lat od wejścia w życie niniejszej Umowy.

Rozdział III

Ochrona własności intelektualnej

Artykuł 60

Natura i zakres zobowiązań

1. Zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu i ZAŁĄCZNIKA 2 do niniejszej Umowy w ciągu pięciu lat od wejścia w życie niniejszej Umowy Irak przyjmuje przepisy ustawowe zapewniające odpowiednią i skuteczną ochronę praw własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej zgodnie z najwyższymi międzynarodowymi normami, w tym regułami określonymi Porozumieniem w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej, zawartym w załączniku 1C do Porozumienia ustanawiającego WTO (zwanym dalej „porozumieniem TRIPS”), a także skuteczne środki pozwalające egzekwować te prawa.

2. W ciągu trzech lat od wejścia w życie niniejszej Umowy Irak przystępuje do konwencji wielostronnych w sprawie ochrony praw własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej, o których mowa w ust. 2 ZAŁĄCZNIKA 2 do niniejszej Umowy, i których państwa członkowskie są Stronami, lub które są faktycznie stosowane przez państwa członkowskie zgodnie z odpowiednimi postanowieniami tych konwencji.

3. W ciągu trzech lat od wejścia w życie niniejszej Umowy Irak zapewnia przestrzeganie konwencji wielostronnych w sprawie ochrony praw własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej, o których mowa w ust. 3 ZAŁĄCZNIKA 2 do niniejszej Umowy, i których jedno lub kilka państw członkowskich jest Stronami, lub które są faktycznie stosowane przez jedno lub kilka państw członkowskich zgodnie z odpowiednimi postanowieniami tych konwencji.

4. Strony regularnie dokonują przeglądu wdrożenia niniejszego artykułu i ZAŁĄCZNIKA 2 do niniejszej Umowy. W trakcie opracowywania swoich przepisów lub jeżeli wystąpią przeszkody w obszarze własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej wpływające na warunki wymiany handlowej, bezzwłocznie przeprowadzone zostaną konsultacje na wniosek którejkolwiek ze Stron w celu osiągnięcia rozwiązań satysfakcjonujących obie Strony. W ciągu trzech lat od wejścia w życie niniejszej Umowy Strony podejmą negocjacje w celu przyjęcia bardziej szczegółowych postanowień dotyczących praw własności intelektualnej.

5. Każda ze Stron zapewnia obywatelom drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne niż to, które zapewnia swoim obywatelom w zakresie ochrony praw własności intelektualnej, z zastrzeżeniem wyjątków zawartych w międzynarodowych aktach prawnych, które są ujęte lub mogą zostać z czasem ujęte w ZAŁĄCZNIKU 2 do niniejszej Umowy, od momentu ich ratyfikowania przez odpowiednią Stronę.

6. Pod względem uznawania i ochrony własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej od chwili wejścia w życie niniejszej Umowy Irak zapewnia przedsiębiorstwom i obywatelom Unii traktowanie nie mniej korzystne niż to, które zapewnia państwom trzecim na mocy dwustronnych umów.

SEKCJA VI

Rozstrzygnięcie sporów

Rozdział I

Cel i zakres stosowania

Artykuł 61

Cel

Celem niniejszej sekcji jest uniknięcie wszelkich sporów między Stronami i ich rozstrzygnięcie w celu osiągnięcia, w miarę możliwości, wspólnie uzgodnionych rozwiązań.

Artykuł 62

Zakres stosowania

Postanowienia niniejszej sekcji stosuje się w odniesieniu do wszelkich sporów wynikających z wykładni i stosowania postanowień tytułu II niniejszej Umowy, chyba że wyraźnie przewidziano inaczej.

Rozdział II

Konsultacje

Artykuł 63

Konsultacje

1. Strony dokładają starań, by rozstrzygnąć wszelkie spory dotyczące wykładni i stosowania postanowień, o których mowa w art. 62, poprzez podejmowanie konsultacji prowadzonych w dobrej wierze w celu szybkiego osiągnięcia sprawiedliwych i wspólnie uzgodnionych rozwiązań.

2. Strona występuje o przeprowadzenie konsultacji za pomocą pisemnego wniosku przesłanego drugiej Stronie oraz – do wiadomości – Komitetowi Współpracy, w którym określa ona środek, którego dotyczy spór oraz mające zastosowanie, jej zdaniem, postanowienia, o których mowa w art. 62.

3. Konsultacje przeprowadzane są w ciągu 30 dni od daty złożenia wniosku i – jeżeli Strony nie uzgodniły inaczej – odbywają się one na terytorium Strony, przeciwko której wysunięto zarzut. Konsultacje uznaje się za zakończone w ciągu 30 dni od daty złożenia wniosku, chyba że obie Strony postanawiają je kontynuować. Wszystkie informacje ujawnione podczas konsultacji są poufne.

4. Konsultacje dotyczące kwestii pilnych, w tym dotyczących towarów nietrwałych lub sezonowych, przeprowadza się

w terminie 15 dni od daty złożenia wniosku i uznaje za zakończone w terminie 15 dni od daty złożenia wniosku.

5. Jeżeli w terminie określonym odpowiednio w ust. 3 lub w ust. 4 konsultacje nie odbyły się lub do chwili ich zakończenia nie osiągnięto porozumienia w sprawie wspólnie uzgodnionego rozwiązania, wówczas Strona wnosząca skargę może wnioskować o powołanie organu arbitrażowego zgodnie z art. 64.

Rozdział III

Procedury rozstrzygnięcia sporów

Artykuł 64

Wszczęcie procedury arbitrażowej

1. W przypadku gdy Stronom nie uda się rozstrzygnąć sporu w drodze konsultacji przewidzianych w art. 63, Strona wnosząca skargę może złożyć wniosek o powołanie organu arbitrażowego.

2. Wniosek o powołanie organu arbitrażowego przedkłada się na piśmie Stronie, przeciwko której wniesiono skargę, oraz Komitetowi Współpracy. Strona wnosząca skargę określa w swoim wniosku środek, którego dotyczy skarga, oraz wyjaśnia, w jaki sposób środek ten narusza postanowienia, o których mowa w art. 62; dokonuje tego na tyle szczegółowo, aby wyjaśnienie to mogło stanowić podstawę prawną skargi.

Artykuł 65

Powołanie organu arbitrażowego

1. W skład organu arbitrażowego wchodzi trzech arbitrów.

2. W ciągu dziesięciu dni od daty złożenia do Komitetu Współpracy wniosku o powołanie organu arbitrażowego Strony przeprowadzają konsultacje w celu osiągnięcia porozumienia w kwestii składu organu arbitrażowego.

3. W przypadku gdy Strony nie są w stanie osiągnąć porozumienia w kwestii składu organu arbitrażowego w terminie określonym w ust. 2, każda ze Stron może zwrócić się do przewodniczącego Komitetu Współpracy lub do osoby przez niego delegowanej o wyznaczenie wszystkich trzech członków w drodze losowania z listy kandydatów sporządzonej na mocy art. 78 – jednego spośród osób zaproponowanych przez Stronę wnoszącą skargę, jednego spośród osób zaproponowanych przez Stronę, przeciwko której wniesiono skargę, i jednego spośród osób wytypowanych przez Strony na stanowisko przewodniczącego. W przypadku gdy Strony osiągną porozumienie co do jednego lub większej liczby członków organu arbitrażowego, pozostałych członków wyznacza się według wyżej opisanej procedury z obowiązującej listy kandydatów.

4. Przewodniczący Komitetu Współpracy lub osoba przez niego delegowana wyznacza arbitrów w ciągu pięciu dni od złożenia przez jedną ze Stron wniosku, o którym mowa w ust. 3, w obecności przedstawiciela każdej ze Stron.

5. Za datę powołania organu arbitrażowego uznaje się dzień wyznaczenia trzech arbitrów.

6. Jeżeli do momentu złożenia wniosku zgodnie z ust. 3 nie sporządzono którejkolwiek z list, o których mowa w art. 78, trzej członkowie organu arbitrażowego są losowani spośród kandydatów oficjalnie zaproponowanych przez jedną lub obie Strony.

Artykuł 66

Sprawozdanie tymczasowe organu arbitrażowego

W ciągu 90 dni od daty jego powołania organ arbitrażowy przekazuje Stronom sprawozdanie tymczasowe przedstawiające ustalenia faktyczne, zakres stosowania odpowiednich postanowień i przepisów oraz ogólne uzasadnienie wszelkich ustaleń i zaleceń dokonanych przez wspomniany organ. Każda ze Stron może złożyć pisemny wniosek do organu arbitrażowego o dokonanie przeglądu szczegółowych elementów sprawozdania tymczasowego w ciągu 15 dni od jego przekazania. Ustalenia zawarte w ostatecznej decyzji organu arbitrażowego zawierają wystarczające uzasadnienie argumentów przedstawionych na etapie przeglądu tymczasowego i jasno odpowiadają na pytania i uwagi obu Stron.

Artykuł 67

Decyzja organu arbitrażowego

1. W ciągu 120 dni od daty jego powołania organ arbitrażowy przekazuje swoją decyzję Stronom oraz Komitetowi Współpracy. Jeżeli organ uzna, że nie zdoła dotrzymać tego terminu, przewodniczący organu arbitrażowego zobowiązany jest powiadomić o tym na piśmie Strony oraz Komitet Współpracy, podając przyczyny opóźnienia oraz przewidywany termin zakończenia prac. W żadnym przypadku decyzja nie powinna zostać przekazana później niż w ciągu 150 dni od daty powołania organu arbitrażowego.

2. W pilnych przypadkach, w tym w przypadkach związanych z towarami nietrwałymi lub sezonowymi, organ arbitrażowy dokłada wszelkich starań, aby przekazać swoją decyzję w ciągu 60 dni od daty jego powołania. W żadnym przypadku decyzja nie powinna zostać przekazana później niż w ciągu 75 dni od daty powołania. W ciągu 10 dni od daty jego powołania organ arbitrażowy może wydać decyzję wstępną w sprawie występowania pilnego charakteru danego przypadku.

Artykuł 68

Wykonanie decyzji organu arbitrażowego

Każda ze Stron podejmuje wszelkie środki niezbędne do wykonania w dobrej wierze decyzji organu arbitrażowego, a ponadto Strony dokładają wszelkich starań, aby ustalić między sobą czas na wykonanie tej decyzji.

Artykuł 69

Rozsądny termin na wykonanie decyzji

1. W przypadku gdy nie jest możliwe natychmiastowe wykonanie decyzji, w ciągu 30 dni od daty przekazania Stronom decyzji organu arbitrażowego Strona, przeciwko której wniesiono skargę, powiadamia Stronę wnoszącą skargę oraz Komitet Współpracy o tym, ile czasu potrzebuje na wykonanie decyzji (czas ten określa się dalej jako „rozsądny termin”).

2. Jeżeli Strony nie mogą się porozumieć co do rozsądnego terminu na wykonanie decyzji organu arbitrażowego, Strona wnosząca skargę, w ciągu 20 dni od powiadomienia zgodnie z ust. 1 przez Stronę, przeciwko której wniesiono skargę, składa pisemny wniosek do organu arbitrażowego w pierwotnym składzie w celu ustalenia długości rozsądnego terminu. O złożeniu takiego wniosku powiadamia się równocześnie drugą Stronę oraz Komitet Współpracy. W ciągu 20 dni od daty złożenia wniosku organ arbitrażowy przekazuje swoją decyzję Stronom oraz Komitetowi Współpracy.

3. Jeżeli organ arbitrażowy w pierwotnym składzie lub niektórzy jego członkowie nie mogą zebrać się ponownie, stosuje się procedurę określoną w art. 65. Termin przekazania decyzji wynosi 35 dni od daty złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2.

4. Rozsądny termin może zostać przedłużony za zgodą obu Stron.

Artykuł 70

Przegląd środków przedsięwziętych w celu wykonania decyzji organu arbitrażowego

1. Strona, przeciwko której wniesiono skargę, przed upływem rozsądnego terminu powiadamia Stronę wnoszącą skargę oraz Komitet Współpracy o wszelkich środkach, które podjęła w celu wykonania decyzji organu arbitrażowego.

2. W przypadku braku porozumienia między Stronami co do istnienia środka zgłoszonego na podstawie ust. 1 lub jego zgodności z postanowieniami, o których mowa w art. 62, Strona wnosząca skargę może wystąpić z pisemnym wnioskiem do organu arbitrażowego w pierwotnym składzie o wydanie decyzji w tej sprawie. Wniosek taki określa szczególne środki będące przedmiotem sporu oraz wyjaśnia, w jaki sposób środki te naruszają postanowienia, o których mowa w art. 62. Organ arbitrażowy przekazuje swoją decyzję w ciągu 45 dni od daty złożenia takiego wniosku.

3. Jeżeli organ arbitrażowy w pierwotnym składzie lub niektórzy jego członkowie nie mogą zebrać się ponownie, stosuje się procedurę określoną w art. 65. Termin przekazania decyzji wynosi 60 dni od daty złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2.

Artykuł 71

Tymczasowe środki zaradcze w przypadku niewykonania decyzji

1. Jeżeli przed upływem rozsądnego terminu Strona, przeciwko której wniesiono skargę, nie powiadomi o przedsięwzięciu środków służących wykonaniu decyzji organu arbitrażowego lub jeżeli organ arbitrażowy uzna, że środek zgłoszony na podstawie art. 70 ust. 1 jest niezgodny z zobowiązaniem nałożonym na tę Stronę na mocy postanowień, o których mowa w art. 62, Strona, przeciwko której wniesiono skargę, jest zobowiązana – na ewentualny wniosek Strony wnoszącej skargę – do przedstawienia propozycji tymczasowej rekompensaty.

2. Jeśli Strony nie dojdą do porozumienia co do rekompensaty w ciągu 30 dni od upływu rozsądnego terminu lub od wydania przez organ arbitrażowy decyzji na podstawie art. 70 stwierdzającej, że środek przedsięwzięty w celu wykonania

decyzji narusza postanowienia, o których mowa w art. 62, Strona wnosząca skargę jest uprawniona – po wcześniejszym powiadomieniu drugiej Strony oraz Komitetu Współpracy – do zawieszenia zobowiązań wynikających z postanowień, o których mowa w art. 62, w stopniu adekwatnym do zniweczenia lub naruszenia korzyści spowodowanego naruszeniem postanowień. Strona wnosząca skargę może zastosować takie zawieszenie po upływie 10 dni od daty powiadomienia, chyba że Strona, przeciwko której wniesiono skargę, złoży wniosek o arbitraż na podstawie ust. 3.

3. Jeżeli Strona, przeciwko której wniesiono skargę, uzna, że zakres zawieszenia nie odpowiada poziomowi zniweczenia lub naruszenia korzyści spowodowanego naruszeniem postanowień, może wystąpić z pisemnym wnioskiem do organu arbitrażowego w pierwotnym składzie o wydanie decyzji w tej sprawie. O złożeniu takiego wniosku powiadamia się Stronę wnoszącą skargę oraz Komitet Współpracy przed upływem okresu 10 dni, o którym mowa w ust. 2. Organ arbitrażowy w pierwotnym składzie w ciągu 30 dni od daty złożenia wniosku przekazuje Stronom oraz Komitetowi Współpracy decyzję w sprawie zakresu zawieszenia zobowiązań. Zawieszenie zobowiązań nie może nastąpić przed przekazaniem decyzji przez organ arbitrażowy w pierwotnym składzie i musi być zgodne z decyzją tego organu.

4. Jeżeli organ arbitrażowy w pierwotnym składzie lub niektórzy jego członkowie nie mogą zebrać się ponownie, stosuje się procedurę określoną w art. 65. Termin przekazania decyzji wynosi 45 dni od daty złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3.

5. Zawieszenie zobowiązań ma charakter tymczasowy i jest stosowane jedynie do czasu wycofania środka uznanego za niezgodny z postanowieniami, o których mowa w art. 62, lub do czasu zmiany takiego środka w sposób zapewniający jego zgodność z tymi postanowieniami, zgodnie z art. 72, lub też do czasu rozstrzygnięcia sporu przez Strony.

Artykuł 72

Przegląd środków przedsięwziętych w celu wykonania decyzji po zawieszeniu zobowiązań

1. Strona, przeciwko której wniesiono skargę, powiadamia Stronę wnoszącą skargę oraz Komitet Współpracy o wszelkich środkach podjętych w celu wykonania decyzji organu arbitrażowego oraz o swoim wniosku o zakończenie zawieszenia zobowiązań, które zastosowała Strona wnosząca skargę.

2. Jeżeli w ciągu 30 dni od daty złożenia takiego powiadomienia Strony nie osiągną porozumienia w kwestii zgodności zgłoszonego środka z postanowieniami, o których mowa w art. 62, Strona wnosząca skargę zwraca się do organu arbitrażowego w pierwotnym składzie z pisemnym wnioskiem o wydanie decyzji w tej sprawie. O złożeniu takiego wniosku powiadamia się równocześnie drugą Stronę oraz Komitet Współpracy. W ciągu 45 dni od daty złożenia wniosku organ arbitrażowy przekazuje swą decyzję Stronom oraz Komitetowi Współpracy. Jeśli organ arbitrażowy uzna, że środek przedsięwzięty w celu wykonania decyzji jest zgodny z postanowieniami, o których mowa w art. 62, zawieszenie zobowiązań zostaje zakończone.

3. Jeżeli organ arbitrażowy w pierwotnym składzie lub niektórzy jego członkowie nie mogą zebrać się ponownie,

stosuje się procedurę określoną w art. 65. Termin przekazania decyzji wynosi 60 dni od daty złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2.

Artykuł 73

Wspólnie uzgodnione rozwiązanie

Strony mogą w dowolnym momencie wspólnie uzgodnić rozwiązanie sporu podlegającego niniejszej sekcji. O takim rozwiązaniu powiadamiają Komitet Współpracy oraz organ arbitrażowy. Po powiadomieniu o wspólnie uzgodnionym rozwiązaniu organ kończy pracę, a procedura zostaje zakończona.

Artykuł 74

Regulamin

1. Komitet Współpracy przyjmuje regulamin oraz kodeks postępowania, które regulują procedury rozstrzygania sporów w ramach niniejszej sekcji.

2. Strony mogą zdecydować o zmianie regulaminu oraz kodeksu postępowania.

3. Wszystkie przesłuchania przeprowadzane przez organ arbitrażowy są otwarte dla publiczności zgodnie z regulaminem.

Artykuł 75

Informacje i doradztwo techniczne

Na wniosek jednej ze Stron lub z własnej inicjatywy organ arbitrażowy może z dowolnego źródła, w tym również od Stron zaangażowanych w spór, uzyskać informacje, jakie uzna za stosowne dla postępowania organu arbitrażowego. Organ arbitrażowy ma także prawo w razie potrzeby zwrócić się o opinię do ekspertów. Wszelkie uzyskane w ten sposób informacje muszą zostać ujawnione obu Stronom, a Strony muszą mieć możliwość zgłoszenia uwag. Zainteresowane osoby fizyczne lub prawne mające siedzibę na terytorium Stron mogą składać organowi arbitrażowemu raporty *amicus curiae* zgodnie z regulaminem.

Artykuł 76

Reguły wykładni

Organ arbitrażowy interpretuje postanowienia, o których mowa w art. 62, zgodnie z zasadami wykładni międzynarodowego prawa publicznego, łącznie z zasadami zebranymi w Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów. Decyzje organu arbitrażowego nie mogą rozszerzać ani ograniczać praw i obowiązków przewidzianych w postanowieniach, o których mowa w art. 62.

Artykuł 77

Decyzje i orzeczenia organu arbitrażowego

1. Organ arbitrażowy dokłada wszelkich starań, aby jego decyzje podejmowane były w drodze konsensusu. Jednak w przypadku gdy decyzja nie może zostać podjęta w drodze konsensusu, sprawa będąca przedmiotem decyzji rozstrzygana jest większością głosów. W żadnym wypadku odrębne opinie arbitrów nie są jednak publikowane.

2. Wszystkie decyzje organu arbitrażowego mają dla Stron moc wiążącą i nie ustanawiają żadnych praw ani obowiązków dla osób fizycznych lub prawnych. W decyzji podaje się ustalenia faktyczne, zakres stosowania odpowiednich postanowień niniejszej Umowy oraz ogólne uzasadnienie wszelkich ustaleń i wniosków organu. Komitet Współpracy podaje decyzje organu arbitrażowego w całości do wiadomości publicznej, chyba że postanowi inaczej w celu zapewnienia poufności informacji handlowych.

Rozdział IV

Postanowienia ogólne

Artykuł 78

Lista arbitrów

1. Nie później niż sześć miesięcy od wejścia w życie niniejszej Umowy Komitet Współpracy sporządza listę 15 osób, które chcą i mogą pełnić funkcję arbitra. Każda ze Stron proponuje pięciu kandydatów, którzy mogą pełnić funkcję arbitra. Obie Strony wybierają również pięć osób, które mogłyby pełnić funkcję przewodniczącego organu arbitrażowego, a nie są obywatelami żadnej ze Stron. Komitet Współpracy dopilnowuje, aby lista zawierała zawsze taką liczbę nazwisk.

2. Kandydaci do funkcji arbitra posiadają specjalistyczną wiedzę lub doświadczenie w obszarze prawa i handlu międzynarodowego. Są to osoby niezależne, działające w imieniu własnym, nieprzyjmujące instrukcji żadnej organizacji ani władz oraz niepowiązane z władzami Stron, a ich postępowanie jest zgodne z kodeksem postępowania.

Artykuł 79

Odniesienie do zobowiązań wobec WTO

1. Do czasu przystąpienia Iraku do WTO podczas podejmowania decyzji w sprawie domniemanego naruszenia postanowień, o których mowa w art. 62, a które zawierają postanowienia lub odniesienia do postanowień Porozumienia ustanawiającego WTO, organy arbitrażowe stosują wykładnię w pełni zgodną z odpowiednimi decyzjami Organu Rozstrzygania Sporów Światowej Organizacji Handlu.

2. Po przystąpieniu Iraku do WTO stosuje się ust. 3–6.

3. Odwołanie do postanowień niniejszej sekcji dotyczących rozstrzygania sporów pozostaje bez uszczerbku dla ewentualnych działań w ramach WTO, w tym również działań z zakresu rozstrzygania sporów.

4. Jeżeli jednak jedna ze Stron w odniesieniu do konkretnego środka wszczęła procedurę rozstrzygania sporu – czy to na mocy art. 64 ust. 1 niniejszej Umowy, czy to na mocy Porozumienia ustanawiającego WTO – do czasu zakończenia pierwszej procedury nie może ona wszczęć procedury rozstrzygania sporu w odniesieniu do tego samego środka na mocy drugiego porozumienia. Ponadto Strona nie może dochodzić roszczeń z tytułu naruszenia zobowiązania, które jest jednakowe na mocy niniejszej Umowy i na mocy Porozumienia ustanawiającego WTO, z tytułu obu podstaw prawnych. W takim przypadku, po wszczęciu postępowania o rozstrzygnięcie sporu, Strona nie dochodzi na drugim forum roszczeń z tytułu naruszenia zobowiązania, które jest jednakowe na mocy drugiego porozumienia, chyba że wybrane forum z powodów proceduralnych lub sądowniczych nie umożliwi dokonania ustaleń dotyczących roszczeń związanych z naruszeniem tego zobowiązania.

5. Do celów ust. 4:

a) postępowanie o rozstrzygnięcie sporu w ramach Porozumienia ustanawiającego WTO uznaje się za rozpoczęte z chwilą wniesienia przez jedną ze Stron wniosku o powołanie organu arbitrażowego na mocy art. 6 Uzgodnienia WTO w sprawie zasad i procedur regulujących rozstrzygnięcie sporów i uznaje się je za zakończone, gdy Organ Rozstrzygania Sporów przyjmie sprawozdanie organu arbitrażowego oraz, w stosownym przypadku, sprawozdanie Organu Apelacyjnego, zgodnie z art. 16 i art. 17 ust. 14 tego uzgodnienia;

b) postępowanie o rozstrzygnięcie sporu na mocy niniejszej sekcji uznaje się za rozpoczęte z chwilą wniesienia przez jedną ze Stron wniosku o powołanie organu arbitrażowego na mocy art. 64 ust. 1 i uznaje się je za zakończone, gdy organ arbitrażowy przekaze swoją decyzję Stronom i Komitetowi Współpracy zgodnie z art. 67.

6. Żadne z postanowień niniejszej sekcji nie uniemożliwia Stronom zawieszenia realizacji zobowiązań, jeśli zezwala na to Organ Rozstrzygania Sporów WTO. Nie można na podstawie Porozumienia ustanawiającego WTO uniemożliwić jednej ze Stron zawieszenia zobowiązań na mocy tytułu II niniejszej Umowy.

Artykuł 80

Terminy

1. Wszystkie terminy określone w niniejszej sekcji, łącznie z terminami przekazywania decyzji przez organ arbitrażowy, liczy się w dniach kalendarzowych od dnia następującego po wykonaniu czynności lub wystąpieniu zdarzenia, do którego się odnoszą.

2. Każdy termin, o którym mowa w niniejszej sekcji, można przedłużyć za obopólnym porozumieniem Stron.

TYTUŁ III

OBSZARY WSPÓŁPRACY

Artykuł 81

Pomoc finansowa i techniczna

1. Dla osiągnięcia celów niniejszej Umowy Irak korzysta z pomocy finansowej i technicznej Unii w formie dotacji na przyspieszenie transformacji gospodarczej i politycznej Iraku.

2. Pomoc ta wchodzi w zakres unijnej współpracy na rzecz rozwoju przewidzianej w odpowiednich rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady.

Cele i obszary pomocy Unii są określone w programie orientacyjnym odzwierciedlającym przyjęte priorytety, które zostaną uzgodnione przez obie Strony z uwzględnieniem potrzeb i strategii Iraku w zakresie rozwoju, możliwości wykorzystania środków przez poszczególne sektory oraz postępów w zakresie realizacji reform.

3. Strony zapewniają, aby przekazywana przez Unię pomoc techniczna była ściśle koordynowana z pomocą pochodzącą z innych źródeł. Polityka Unii w dziedzinie współpracy na

rzecz rozwoju oraz jej działania na arenie międzynarodowej są zgodne z kierunkiem wyznaczonym przez milenijne cele rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz z najważniejszymi celami i zasadami w zakresie rozwoju określonymi przez ONZ oraz inne właściwe organizacje międzynarodowe. Realizacja polityki Unii w dziedzinie rozwoju odbywa się z uwzględnieniem zasad skuteczności pomocy, w tym Deklaracji paryskiej z dnia 2 marca 2005 r. oraz programu działania z Akry.

4. Bez uszczerbku dla postanowień dotyczących wzajemnej pomocy prawnej Strona korzystająca z pomocy technicznej lub finansowej bezzwłocznie odpowiada na wnioski o nawiązanie współpracy administracyjnej skierowane przez właściwe organy drugiej Strony w celu zapewnienia większej skuteczności w ramach zwalczania nadużyć finansowych oraz nieprawidłowości w kontekście pomocy udzielanej przez Unię.

5. Rząd Iraku zapewnia powołanie punktu kontaktowego ds. zwalczania nadużyć finansowych. Punkt kontaktowy jest odpowiedzialny za skuteczną współpracę z instytucjami i organami Unii, w tym z Europejskim Trybunałem Obrachunkowym oraz Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych, szczególnie w kwestii wdrożenia stosowanych przez nie środków w zakresie audytu i kontroli w obszarze ochrony interesów finansowych Unii.

Artykuł 82

Współpraca na rzecz rozwoju społecznego

Współpraca w tym zakresie będzie służyć podkreśleniu społecznego wymiaru globalizacji i stanowić odzwierciedlenie związku między rozwojem społecznym a rozwojem gospodarczym, a także rozwojem zrównoważonym pod względem ochrony środowiska. Współpraca ta podkreśli również znaczenie zmniejszania ubóstwa, propagowania praw człowieka i podstawowych wolności dla wszystkich, w tym dla grup szczególnie narażonych i wysiedleńców, a także pozwoli odpowiedzieć na najważniejsze potrzeby w zakresie ochrony zdrowia, edukacji i zatrudnienia. Działania na rzecz współpracy we wszystkich wymienionych obszarach będą przede wszystkim miały na celu zwiększanie potencjału i wzmocnianie instytucji z uwzględnieniem zasad integracji społecznej, dobrych rządów oraz należytego i przejrzystego zarządzania.

Artykuł 83

Edukacja, szkolenia, młodzież

1. Strony starają się wspierać współpracę w dziedzinie edukacji, szkoleń i młodzieży w celu osiągnięcia wzajemnych korzyści, uwzględniając dostępne zasoby oraz propagując równouprawnienie płci.

2. Strony zachęcają przede wszystkim do wymiany informacji, wiedzy specjalistycznej, studentów, pracowników naukowych, zasobów technicznych, młodzieży i osób pracujących z młodzieżą oraz do zwiększania potencjału przy wykorzystaniu rozwiązań dostępnych w ramach istniejących programów współpracy, a także doświadczeń zgromadzonych w tym zakresie przez obie Strony.

3. Strony postanawiają także zacieśniać współpracę instytucji szkolnictwa wyższego za pomocą takich programów jak

Erasmus Mundus w celu wspierania doskonałości i otwierania ich systemów edukacyjnych na kontakty międzynarodowe.

Artykuł 84

Zatrudnienie i rozwój społeczny

1. Strony postanawiają zacieśniać współpracę w obszarze zatrudnienia i spraw społecznych, w tym współpracę na rzecz spójności społecznej, godnej pracy, przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, dialogu społecznego, rozwoju zasobów ludzkich i równouprawnienia płci, w celu wspierania pełnego i wydajnego zatrudnienia i godnej pracy dla wszystkich jako kluczowych elementów zrównoważonego rozwoju i zmniejszania ubóstwa.

2. Strony ponownie potwierdzają, że są zdecydowane wspierać i skutecznie wdrażać międzynarodowe normy pracy i normy społeczne. Wykonanie odnośnych wielostronnych umów dotyczących kwestii społecznych i pracy jest uwzględniane we wszystkich działaniach podejmowanych przez Strony zgodnie z niniejszą Umową.

3. Formy współpracy mogą obejmować m.in. konkretne programy i projekty, zgodnie z wzajemnymi uzgodnieniami, jak również dialog, zwiększanie potencjału, współpracę i inicjatywy podejmowane w kwestiach stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania na szczeblu dwustronnym lub wielostronnym.

4. Do dialogu i współpracy Strony postanawiają zaangażować partnerów społecznych i inne zainteresowane strony.

Artykuł 85

Spółczesność obywatelskie

Strony uznają rolę i potencjalny wkład zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności środowiska akademickiego oraz powiązań ośrodków analitycznych, w ramach dialogu oraz współpracy na mocy niniejszej Umowy, jak również zobowiązują się do wspierania skutecznego dialogu ze zorganizowanym społeczeństwem obywatelskim oraz jego skutecznego udziału w tym procesie.

Artykuł 86

Prawa człowieka

1. Strony zobowiązują się do współpracy na rzecz wspierania i skutecznej ochrony praw człowieka, w tym na rzecz ratyfikacji i wykonania międzynarodowych aktów prawnych dotyczących praw człowieka, a także – stosownie do okoliczności – na rzecz udzielania pomocy technicznej, zapewniania szkoleń i zwiększania potencjału. Strony mają świadomość, że wpływ wszelkich programów współpracy i rozwoju będzie ograniczony, jeżeli nie będą one zapewniać ochrony, wspierania i przestrzegania praw człowieka.

2. Współpraca w obszarze praw człowieka może obejmować między innymi:

a) wzmocnianie instytucji rządowych zajmujących się prawami człowieka oraz organizacji pozarządowych prowadzących działalność w tym zakresie;

- b) działania służące propagowaniu praw człowieka i edukowaniu na ten temat na szczeblu krajowym i lokalnym, adresowane zwłaszcza do administracji publicznej, sądownictwa oraz organów ścigania, dotyczące praw kobiet i dzieci;
- c) tworzenie prawodawstwa w Iraku zgodnego z międzynarodowym prawem humanitarnym i z zakresu praw człowieka;
- d) współpracę i wymianę informacji w ramach instytucji Organizacji Narodów Zjednoczonych, zajmujących się prawami człowieka;
- e) wsparcie dla starań irackiego rządu, aby zapewnić obywatelom Iraku odpowiednie warunki życia oraz zabezpieczyć przysługujące im prawa polityczne, ekonomiczne, społeczne i kulturowe bez jakiegokolwiek dyskryminacji;
- f) wsparcie dla pojednania narodowego oraz zwalczanie bezkarności przestępców;
- g) ustanowienie powszechnego dialogu na temat praw człowieka.
- f) ułatwia stosowanie unijnych i międzynarodowych regulacji i przepisów technicznych oraz procedur oceny zgodności w celu ułatwienia integracji Iraku w ramach gospodarki światowej, a także służy wymianie między podmiotami normalizacyjnymi obu Stron;
- g) służy tworzeniu odpowiedniego otoczenia dla przedsiębiorstw przemysłowych;
- h) wspiera i ułatwia poprawę organów informacyjnych, jako kluczowego elementu zapewniającego potencjał wzrostu przedsiębiorstw i wzrost gospodarczy;
- i) tworzy powiązania między podmiotami przemysłowymi Stron (przedsiębiorstwami, specjalistami, organizacjami sektorowymi i innymi, związkami zawodowymi itp.);
- j) wspiera wspólne projekty przemysłowe oraz tworzenie wspólnych przedsiębiorstw i sieci informacyjnych.

Artykuł 87

Współpraca w zakresie polityki dotyczącej przemysłu i małych i średnich przedsiębiorstw

1. Współpraca w tym zakresie musi służyć ułatwieniu restrukturyzacji i modernizacji irackiego przemysłu, a równocześnie wspieraniu jego konkurencyjności i rozwoju oraz tworzeniu warunków sprzyjających wzajemnie korzystnej współpracy przemysłu irackiego z przemysłem Unii.

A. Ogólne

2. Współpraca:

- a) obejmuje kompleksową strategię przemysłową w Iraku, uwzględniającą obecne realia i stan zakładów przemysłowych w sektorze państwowym i prywatnym;
- b) zachęca Irak do restrukturyzacji i modernizacji swojego przemysłu w warunkach zapewniających ochronę środowiska, zrównoważony rozwój i wzrost gospodarczy;
- c) tworzy klimat sprzyjający prywatnym inicjatywom w obszarze przemysłu w celu stymulowania i różnicowania produkcji przeznaczonej na rynki krajowe i zagraniczne;
- d) zapewnia otoczenie sprzyjające wzrostowi i dywersyfikacji przemysłowej w warunkach zrównoważonego rozwoju;
- e) zapewnia wymianę informacji służącą współpracy w poszczególnych gałęziach przemysłu;

B. Małe i średnie przedsiębiorstwa

3. Strony, biorąc pod uwagę swoją politykę gospodarczą i swoje cele, zobowiązują się propagować współpracę w zakresie polityki przemysłowej we wszystkich obszarach uznanych za właściwe w celu zwiększenia konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

4. Strony:

- a) dążą do zapewnienia rozwoju i wzmocnienia MŚP oraz do wspierania współpracy między nimi;
- b) rozwijają pomoc, której wymagają mikroprzedsiębiorstwa oraz MŚP w takich obszarach jak finansowanie, szkolenia, technologia i marketing, innowacje oraz inne czynniki niezbędne do tworzenia MŚP, takie jak inkubatory przedsiębiorczości i inne obszary sprzyjające rozwojowi;
- c) wspierają działalność MŚP poprzez odpowiednie sieci; oraz
- d) ułatwiają współpracę przedsiębiorstw poprzez wsparcie odpowiednich działań w zakresie współpracy, prowadzonych przez sektory prywatne obu Stron za pośrednictwem stosownych powiązań między podmiotami tych sektorów w Unii i Iraku, w celu poprawy wymiany informacji.

Artykuł 88

Współpraca w dziedzinie inwestycji

1. Strony podejmują współpracę mającą na celu stworzenie sprzyjającego klimatu dla inwestycji, zarówno krajowych, jak i zagranicznych, zapewnienie odpowiedniej ochrony inwestycji, przepływu kapitału oraz wymiany informacji dotyczących możliwości inwestycyjnych.

2. Strony zgadzają się wspierać promocję i ochronę inwestycji w oparciu o zasadę niedyskryminacji i wzajemności.

3. Strony zachęcają do wymiany informacji w sprawie przepisów ustawowych i wykonawczych oraz sposobów postępowania administracji w obszarze inwestycji.

4. Strony zobowiązują się do zachęcani swoich odpowiednich instytucji finansowych do podejmowania współpracy prowadzącej do zwiększenia możliwości inwestycyjnych.

5. Dążąc do ułatwienia działalności inwestycyjnej i wymiany handlowej, Unia gotowa jest pomóc Irakowi, jeżeli zwróci się z taką prośbą, w jego staraniach mających na celu dostosowanie jego ram legislacyjnych i prawnych do ram legislacyjnych i prawnych Unii w obszarach objętych niniejszą Umową.

Artykuł 89

Normy przemysłowe i oceny zgodności

Strony mogą współpracować w następujących obszarach dotyczących norm, przepisów technicznych i ocen zgodności:

- 1) promowanie powszechniejszego stosowania na terytorium Stron norm międzynarodowych w przepisach technicznych i ocenach zgodności, w tym środków właściwych dla poszczególnych sektorów, a także pogłębienie współpracy między Stronami w odniesieniu do działalności odpowiednich instytucji i organizacji międzynarodowych;
- 2) udzielenie wsparcia podejmowanym w Iraku inicjatywom na rzecz tworzenia potencjału w obszarze normalizacji, oceny zgodności, akredytacji, metrologii oraz nadzoru rynku;
- 3) promowanie oraz zachęcanie do dwustronnej współpracy między irackimi i unijnymi organizacjami odpowiedzialnymi za normalizację, oceny zgodności, akredytację, metrologię oraz nadzór rynku;
- 4) opracowanie wspólnych poglądów w sprawie dobrych praktyk związanych z wprowadzaniem przepisów, w tym – ale nie wyłącznie – poglądów dotyczących:
  - a) przejrzystości przygotowywania, przyjmowania i stosowania przepisów technicznych, norm i procedur oceny zgodności;
  - b) konieczności i proporcjonalności środków regulacyjnych i związanych z nimi procedur oceny zgodności, w tym wykorzystania deklaracji zgodności dostawcy;
  - c) wykorzystania międzynarodowych norm jako podstawy definiowania przepisów technicznych, z wyjątkiem sytuacji, w których takie międzynarodowe normy byłyby nieskutecznymi lub niewłaściwymi środkami realizacji uzasadnionych celów;
  - d) stosowania przepisów technicznych i działań związanych z nadzorem rynku;
- 5) wspomaganie współpracy technicznej i naukowej oraz współpracy dotyczącej przepisów, między innymi w drodze wymiany informacji, doświadczeń oraz danych celem podwyższenia jakości i poziomu przepisów technicznych oraz skutecznego wykorzystania zasobów regulacyjnych;

6) działanie sprzyjające wzajemnemu uzupełnianiu się przepisów technicznych, norm i procedur oceny zgodności oraz ich ujednoliceniu.

Artykuł 90

Współpraca w dziedzinie rolnictwa, leśnictwa i rozwoju obszarów wiejskich

Celem jest promowanie współpracy w obszarze rolnictwa, leśnictwa i rozwoju obszarów wiejskich służącej wspieraniu różnorodności, praktyk przyjaznych dla środowiska, zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego oraz bezpieczeństwa żywnościowego. W tym celu Strony zbadają:

- a) działania związane z tworzeniem potencjału oraz przeprowadzaniem szkoleń w instytucjach publicznych;
- b) środki mające na celu poprawę jakości produktów rolnych, środki na rzecz tworzenia potencjału stowarzyszeń producentów i wspierające działania promujące wymianę handlową;
- c) środki z zakresu higieny środowiska, zdrowia zwierząt i zdrowotności roślin oraz dotyczące innych powiązanych kwestii, z uwzględnieniem ustawodawstwa obowiązującego obie Strony, zgodnie z WTO oraz wielostronnymi porozumieniami w sprawie ochrony środowiska;
- d) środki dotyczące zrównoważonego rozwoju gospodarczo-społecznego obszarów wiejskich, w tym kwestie praktyk przyjaznych dla środowiska, dotyczące leśnictwa, badań naukowych, transferu know-how, dostępu do ziemi, gospodarki wodnej i nawadniania, zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i bezpieczeństwa żywnościowego;
- e) środki dotyczące zachowania tradycyjnej wiedzy rolniczej, która jest wyrazem szczególnej tożsamości mieszkańców danych terenów, w tym współpracę dotyczącą oznaczeń geograficznych, wymianę doświadczeń na szczeblu lokalnym oraz rozwój sieci współpracy;
- f) modernizację sektora rolnego, w tym metod upraw roli oraz zróżnicowanie produkcji rolnej.

Artykuł 91

Energia

1. Strony dokładają wszelkich starań na rzecz pogłębienia współpracy w sektorze energii, z poszanowaniem zasad wolnych, konkurencyjnych oraz otwartych rynków energii, dążąc do:

- a) zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego przy zapewnieniu zrównoważenia środowiskowego oraz promowaniu wzrostu gospodarczego;
- b) opracowania ram instytucjonalnych, legislacyjnych i regulacyjnych w sektorze energii, których celem jest zapewnienie skutecznie funkcjonującego rynku energii oraz promowanie inwestycji w obszarze energii;
- c) tworzenia i promowania partnerstw między przedsiębiorstwami z Unii oraz z Iraku w obszarze poszukiwania, produkcji, przetwarzania, transportu, dystrybucji oraz usług w sektorze energetycznym;

d) nawiązania regularnego oraz efektywnego dialogu dotyczącego zagadnień energetycznych między Stronami, a także na szczeblu regionalnym, w tym za pośrednictwem projektu rynku gazu państw europejskich, arabskich i Maszreku oraz innych odpowiednich inicjatyw regionalnych.

2. W tym celu Strony zgadzają się promować wzajemnie korzystne kontakty, dążąc do:

- a) wspierania rozwoju odpowiedniej polityki energetycznej, ram regulacyjnych w tym obszarze oraz infrastruktury energetycznej w Iraku, w oparciu o zasady zrównoważenia środowiskowego, prawidłowego zarządzania zasobami energii oraz wolnego, konkurencyjnego oraz otwartego rynku;
- b) współpracy na rzecz poprawy zdolności administracyjnych i prawnych oraz na rzecz opracowania stabilnych i przejrzystych warunków dla ram prawnych celem pobudzenia działalności gospodarczej i zachęcenia do międzynarodowych inwestycji w sektorze energetycznym w Iraku;
- c) pogłębiania współpracy technicznej na rzecz rozpoznawania obszarów zawierających zasoby ropy naftowej i gazu ziemnego i ich rozwoju, a także rozwoju i modernizacji infrastruktury ropy naftowej i gazu ziemnego, w tym transportu i sieci przesyłowych do regionu Maszreku, a także innych istotnych inicjatyw regionalnych oraz współpracy ukierunkowanej na rynki w Unii;
- d) zwiększenia niezawodności systemu zasilania energią elektryczną w Iraku;
- e) pogłębiania współpracy na rzecz poprawy bezpieczeństwa energetycznego oraz przeciwdziałania zmianom klimatu poprzez promocję odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej oraz ograniczania spalania gazu w pochodni;
- f) ułatwienia wymiany know-how oraz transferu technologii, najlepszych sposobów postępowania oraz szkoleń osób zawodowo zajmujących się zagadnieniami energii;
- g) promowania uczestnictwa Iraku w procesie integracji regionalnej rynków energetycznych.

Artykuł 92

Transport

1. Strony dokładają wszelkich starań na rzecz pogłębienia współpracy w sektorze transportu ukierunkowanej na stworzenie trwałego i efektywnego systemu transportu, dążąc do:

- a) przyspieszenia rozwoju transportu i systemu połączeń przy zapewnieniu zrównoważenia środowiskowego oraz promowaniu wzrostu gospodarczego;
- b) opracowania we wszystkich sektorach transportu ram instytucjonalnych, legislacyjnych i regulacyjnych, których celem jest zapewnienie skutecznie funkcjonującego rynku transportu oraz promowanie inwestycji w obszarze transportu;
- c) tworzenia i promowania partnerstw między przedsiębiorstwami z Unii oraz z Iraku w obszarze rozpoznawania sektora, tworzenia potencjału, rozwoju infrastruktury, bezpieczeństwa i ochrony transportu oraz usług w sektorze transportu;
- d) nawiązania regularnego oraz efektywnego dialogu między Stronami dotyczącego zagadnień transportu, także na

szczeblu regionalnym, w tym za pośrednictwem eurośródziemnomorskiej współpracy w dziedzinie transportu oraz innych odpowiednich inicjatyw regionalnych.

2. W tym celu Strony zgadzają się promować wzajemnie korzystne kontakty, dążąc do:

- a) wspierania rozwoju odpowiedniej polityki w sektorze transportu w odniesieniu do rozwoju wszystkich rodzajów transportu, ram regulacyjnych oraz odnowienia i rozbudowy infrastruktury transportu w Iraku, z naciskiem na znaczenie trwałych rozwiązań; zapewnienia intermodalności transportu oraz integracji wszystkich rodzajów transportu; sprawdzenia możliwości dalszego zbliżenia ram legislacyjnych i regulacyjnych do norm unijnych i międzynarodowych, w szczególności w odniesieniu do bezpieczeństwa i ochrony transportu;
- b) współpracy na rzecz poprawy lub ponownego stworzenia zdolności administracyjnych i prawnych pod kątem przygotowania szczegółowych planów dla najważniejszych sektorów oraz stworzenia stabilnych i przejrzystych warunków dla ram prawnych celem pobudzenia działalności gospodarczej w sektorze transportu i zachęcenia do międzynarodowych inwestycji w sektorze transportu w Iraku, w oparciu o strategię i sposoby postępowania obowiązujące w Unii; oraz powołania niezbędnych, niezależnych organów regulacyjnych;
- c) pogłębiania współpracy technicznej na rzecz rozpoznania i rozwoju wszystkich sektorów transportu w Iraku, a także rozwoju i modernizacji infrastruktury transportu, w tym wzajemnych połączeń z sieciami transportu w regionie Maszreku, innymi odpowiednimi inicjatywami regionalnymi oraz w ramach współpracy z rynkiem unijnym;
- d) poprawy wiarygodności ruchu transportowego w kierunku Iraku oraz przez jego terytorium;
- e) ułatwienia wymiany know-how oraz transferu technologii, najlepszych sposobów postępowania oraz osób zawodowo zajmujących się szkoleniami; jest to zasadniczym elementem współpracy i powinno być traktowane priorytetowo;
- f) promowania uczestnictwa Iraku w procesie ustanawiania połączeń z regionalnymi systemami transportu;
- g) wdrożenia krajowej polityki w obszarze lotnictwa obejmującej rozwój portów lotniczych, zarządzanie ruchem lotniczym oraz dalsze umacnianie potencjału administracyjnego (w tym stworzenie niezależnego organu lotnictwa cywilnego, który byłby faktycznym organem regulacyjnym); wynegocjowania „horyzontalnego” porozumienia transportowego w celu przywrócenia pewności prawnej dwustronnym porozumieniom o świadczeniu usług lotniczych; oraz rozpoznania możliwości przeprowadzenia negocjacji w sprawie zawarcia całościowej umowy lotniczej między Unią a Irakiem.

Artykuł 93

Środowisko

1. Strony zgadzają się co do potrzeby wzmocnienia wysiłków w obszarze ochrony środowiska oraz zachęcenia do ich podejmowania, na przykład w związku ze zmianami klimatu, zrównoważonym gospodarowaniem zasobami naturalnymi oraz ochroną różnorodności biologicznej, która stanowi podstawę rozwoju obecnych i przyszłych pokoleń.

2. Strony postanawiają, że współpraca w tej dziedzinie powinna promować ochronę środowiska w duchu zrównoważonego rozwoju. We wszelkich działaniach podejmowanych przez Strony na mocy niniejszej Umowy uwzględniony zostaje uzgodniony rezultat Światowego Szczytu w sprawie Zrównoważonego Rozwoju.

3. Współpraca w tym obszarze powinna skupić się między innymi na:

- a) wymianie informacji oraz wiedzy eksperckiej w obszarze środowiska (na przykład na kwestiach urbanistycznych, związanych z ochroną przyrody, gospodarką wodną oraz gospodarowaniem odpadami, zarządzaniem kłeskami żywiołowymi itd.);
- b) zachęcaniu do regionalnej współpracy w obszarze ochrony środowiska i jej promowaniu, w tym zachęcaniu do inwestowania w projekty i programy dotyczące środowiska;
- c) promowaniu wiedzy o środowisku oraz zwiększaniu udziału wspólnot lokalnych w ochronie środowiska oraz w podejmowaniu wysiłków na rzecz zrównoważonego rozwoju;
- d) wspieraniu tworzenia potencjału w obszarze środowiska, na przykład w związku z łagodzeniem zmian klimatu oraz przystosowaniem;
- e) współpracy w negocjowaniu oraz wdrażaniu wielostronnych umów środowiskowych;
- f) zachęcaniu do wymiany wsparcia technicznego w zakresie opracowywania programów środowiskowych oraz uwzględnianiu aspektów związanych ze środowiskiem w innych obszarach polityki;
- g) wspieraniu badań i analiz naukowych w obszarze środowiska.

Artykuł 94

Telekomunikacja

Strony współpracują:

- a) na rzecz wzmocnienia wymiany informacji dotyczących obowiązującego ustawodawstwa oraz na rzecz ewentualnych reform ustawodawstwa w sektorze telekomunikacji w przyszłości, co umożliwi lepsze wzajemne zrozumienie ram regulacyjnych obowiązujących w sektorze telekomunikacji;
- b) na rzecz wymiany informacji w sprawie rozwoju w technologiach i normach informacyjno-komunikacyjnych.

Artykuł 95

Nauka i technologia

1. Strony promują współpracę w dziedzinie cywilnych badań naukowych i rozwoju technologicznego (BRT) na bazie wspólnych korzyści oraz z uwzględnieniem dostępności zasobów i odpowiedniego dostępu do swoich programów naukowych, z zastrzeżeniem odpowiedniego poziomu skutecznej ochrony praw własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej.

2. Współpraca naukowa i technologiczna obejmuje:

- a) wymianę programów współpracy naukowej i technologicznej;
- b) organizację wspólnych konferencji naukowych;

c) wspólne działania w obszarze BRT;

d) kształcenie i programy przepływu naukowców, badaczy i techników zaangażowanych w BRT po obu stronach.

3. Taka współpraca jest wdrażana zgodnie ze szczegółowymi ustaleniami, które będą negocjowane i zawierane przez każdą ze Stron zgodnie z procedurami i które określą między innymi stosowne przepisy obowiązujące w odniesieniu do praw własności intelektualnej.

Artykuł 96

Współpraca w obszarze cel i podatków

1. Strony nawiążą współpracę w obszarze cel, w szczególności w odniesieniu do szkoleń, upraszczania formalności celnych, dokumentacji i procedur, zapobiegania przypadkom naruszenia przepisów celnych, dochodzeń w takich przypadkach oraz ich sankcjonowania; celem współpracy jest dążenie do zapewnienia zgodności ze wszystkimi przepisami, które mają być przyjęte w związku z wymianą handlową oraz do zbliżenia systemu celnego Iraku do systemu celnego Unii.

2. Nie naruszając ich stosownych kompetencji oraz w celu umacniania i rozwijania działalności gospodarczej z jednoczesnym uwzględnieniem potrzeby opracowania odpowiednich ram regulacyjnych, Strony uznają potrzebę wdrożenia w obszarze opodatkowania zasad dobrych rządów, a mianowicie zasady przejrzystości, wymiany informacji i uczciwej konkurencji podatkowej, oraz zobowiązują się do wdrożenia tych zasad. W tym celu Strony, zgodnie ze swoimi kompetencjami, będą rozwijały międzynarodową współpracę w dziedzinie opodatkowania oraz opracowywały środki służące skutecznemu wdrażaniu wyżej wymienionych zasad.

Artykuł 97

Współpraca statystyczna

Strony zobowiązują się promować działania w zakresie współpracy statystycznej. Będą one ukierunkowane na powoływanie instytucji i tworzenie potencjału oraz wzmocnienie krajowego systemu statystycznego, w tym na rozwój metod statystycznych, a także tworzenie i rozpowszechnianie statystyk dotyczących wymiany handlowej towarów i usług oraz – mówiąc ogólniej – na wszelkie inne obszary, które stanowią wsparcie krajowych priorytetów w zakresie rozwoju społecznego i gospodarczego i które są objęte niniejszą Umową oraz mogą być udostępnione w celach przetwarzania statystycznego.

Artykuł 98

Stabilność makroekonomiczna oraz finanse publiczne

1. Strony zgadzają się co do znaczenia stabilności makroekonomicznej w Iraku, którą można osiągnąć za pośrednictwem właściwej polityki pieniężnej ukierunkowanej na osiągnięcie stabilności cenowej i jej utrzymanie, a także za pośrednictwem polityki podatkowej ukierunkowanej na osiągnięcie zdolności obsługi zadłużenia.

2. Strony zgadzają się, że duże znaczenie ma zapewnienie skuteczności i przejrzystości wydatków publicznych w Iraku, a także odpowiedzialności w tym zakresie, zarówno na poziomie krajowym, jak i lokalnym.

3. Strony zgadzają się na współpracę na rzecz między innymi poprawy systemu zarządzania finansami publicznymi w Iraku, którego celem jest między innymi obszerne planowanie budżetowe oraz scentralizowany rachunek skarbu państwa.

Artykuł 99

Rozwój sektora prywatnego

Strony zgadzają się na współpracę sprzyjającą rozwojowi gospodarki rynkowej w Iraku, poprawiając klimat dla inwestycji, działając na rzecz zróżnicowania działalności gospodarczej, dążąc do postępu za sprawą programu prywatyzacji oraz poprawiając inne warunki sprzyjające tworzeniu miejsc pracy w sektorze prywatnym.

Artykuł 100

Turystyka

1. Strony wzywają do podjęcia wysiłków na rzecz poprawy współpracy zapewniającej wyważony i trwały rozwój turystyki i kwestii z nią powiązanych.

2. W związku z powyższym Strony zgadzają się rozwijać współpracę w obszarze turystyki, w szczególności w celu wymiany informacji, doświadczeń oraz najlepszych sposobów postępowania w odniesieniu do organizacji ram instytucjonalnych w sektorze turystyki oraz w odniesieniu do ogólnego klimatu, w którym prowadzą działalność przedsiębiorstwa turystyczne.

Artykuł 101

Usługi finansowe

Strony podejmują współpracę w celu wypracowania wspólnych bliższych zasad i norm, a w szczególności:

- wzmocnienia sektora finansowego w Iraku;
- poprawy systemów rachunkowości, nadzoru oraz regulacji w ramach usług bankowych, ubezpieczeniowych i innych finansowych sektorów w Iraku;
- wymiany informacji dotyczących odpowiednich ustaw, które obowiązują lub są w przygotowaniu;
- rozwoju systemów audytu, które są ze sobą zgodne.

TYTUŁ IV

SPRAWIEDLIWOŚĆ, WOLNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO

Artykuł 102

Rządy prawa

1. W ramach współpracy w dziedzinie sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa Strony pokazują swoje stałe zaangażowanie w promowanie zasady rządów prawa, w tym niezależności władzy sądowniczej, dostępu do wymiaru sprawiedliwości i prawa do rzetelnego procesu sądowego, przywiązując do tego szczególną wagę.

2. Strony będą współpracować na rzecz dalszego rozwoju funkcjonowania instytucji w obszarze egzekwowania prawa oraz wymiaru sprawiedliwości, w tym w drodze tworzenia potencjału.

Artykuł 103

Współpraca prawna

1. Strony zgadzają się rozwijać współpracę prawną w sprawach cywilnych, w szczególności w odniesieniu do ratyfikowania i wdrażania wielostronnych konwencji dotyczących współpracy sądowej w sprawach cywilnych oraz przede wszystkim konwencji Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego w zakresie międzynarodowej współpracy prawnej i sporów sądowych, jak również ochrony dzieci.

2. Strony zgadzają się w miarę możliwości ułatwiać i promować alternatywne sposoby rozstrzygania cywilnych i handlowych sporów zgodnie z mającymi zastosowanie instrumentami międzynarodowymi.

3. W odniesieniu do spraw karnych Strony będą dążyły do wzmocnienia współpracy sądowej dotyczącej wzajemnej pomocy prawnej i ekstradycji. W stosownych przypadkach będzie to obejmowało przystąpienie do odpowiednich instrumentów międzynarodowych ONZ, w tym Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego, o czym mowa w art. 7 niniejszej Umowy, i ich wdrożenie.

Artykuł 104

Ochrona danych osobowych

1. Strony zgadzają się współpracować na rzecz poprawy poziomu ochrony danych osobowych i dostosowania go do najwyższych norm międzynarodowych, takich jak – między innymi – normy zawarte w wytycznych Narodów Zjednoczonych w sprawie skomputeryzowanych archiwów danych osobowych (rezolucja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych nr 45/95 z dnia 14 grudnia 1990 r.).

2. Współpraca w zakresie ochrony danych osobowych może obejmować m.in. pomoc techniczną w formie wymiany informacji i wiedzy fachowej.

Artykuł 105

Współpraca w kwestiach dotyczących migracji i azylu

1. Strony potwierdzają znaczenie, jakie przywiązują do wspólnego zarządzania przepływami migracyjnymi między ich terytoriami. W celu wzmocnienia współpracy Strony podejmą dialog obejmujący wszystkie zagadnienia migracji, w tym nielegalną imigrację, przemyt nielegalnych imigrantów oraz handel ludźmi, jak również możliwość włączenia zagadnień migracji do krajowych strategii rozwoju społeczno-ekonomicznego regionów, z których pochodzą migranci.

2. Współpraca opiera się na dokonanej w ramach wzajemnych konsultacji Stron ocenie specyficznych potrzeb i prowadzona będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami unijnymi i krajowymi. Główne obszary współpracy są następujące:

- podstawowe przyczyny migracji;

- b) opracowywanie oraz wdrażanie krajowego ustawodawstwa i krajowych sposobów postępowania z zakresu ochrony międzynarodowej, w celu zastosowania się do postanowień Konwencji genewskiej z 1951 roku dotyczącej statusu uchodźców oraz załączonego do niej protokołu z 1967 roku, jak również innych właściwych instrumentów międzynarodowych, oraz w celu zagwarantowania przestrzegania zasady *non-refoulement*, przy uwzględnieniu że Irak nie jest jeszcze Państwem Stroną Konwencji genewskiej z 1951 roku dotyczącej statusu uchodźców ani protokołu z 1967 roku, ale rozważa możliwość przystąpienia do nich w przyszłości;
- c) zasady przyjmowania na teren kraju, a także prawa i status osób przyjmowanych, równe traktowanie i integracja migrantów posiadających legalny status w społeczeństwie, ich edukacja i kształcenie oraz środki zwalczania rasizmu i ksenofobii;
- d) opracowywanie skutecznej polityki zapobiegania nielegalnej migracji, przemytowi nielegalnych imigrantów i handlowi ludźmi, w tym analiza sposobów zwalczania sieci przemytników i handlarzy oraz ochrony ofiar tego typu handlu;
- e) kwestia powrotu, w humanitarnych i godnych warunkach, osób nielegalnie przebywających na danym terytorium, obejmująca zachęcanie do dobrowolnego powrotu, i readmisja takich osób, zgodnie z ust. 3;
- f) w dziedzinie wiz – kwestie, które są przedmiotem zainteresowania obu Stron, w ramach istniejącego dorobku Schengen;
- g) w dziedzinie zarządzania granicami i kontroli granic – kwestie dotyczące organizacji, szkoleń, najlepszych sposobów postępowania i innych działań operacyjnych w terenie oraz, w stosownych przypadkach, sprzętu, z uwzględnieniem możliwości wykorzystania takiego sprzętu w innym celu.
3. W ramach współpracy na rzecz zapobiegania i zwalczania nielegalnej migracji Strony zgadzają się też na readmisję nielegalnych emigrantów. W tym celu:
- a) Irak dokonuje readmisji swoich obywateli, którzy nie spełniają warunków obowiązujących w odniesieniu do wjazdu na terytorium państwa członkowskiego Unii, obecności lub pobytu w tym państwie, bądź którzy przestali te warunki spełniać; readmisja zostaje przeprowadzona na wniosek państwa członkowskiego, bez dalszych formalności;
- b) oraz każde państwo członkowskie Unii dokonuje readmisji swoich obywateli, którzy nie spełniają warunków obowiązujących w odniesieniu do wjazdu na terytorium Iraku, obecności lub pobytu w Iraku bądź którzy przestali te warunki spełniać; readmisja zostaje przeprowadzona na wniosek Iraku, bez dalszych formalności.

4. Państwa członkowskie Unii oraz Irak udostępnią swoim obywatelom odpowiednie dokumenty potwierdzające tożsamość, umożliwiające podróżowanie we wspomnianych celach. Jeżeli osoba, która ma zostać poddana readmisji, nie posiada żadnych dokumentów lub innych dowodów potwierdzających

jej obywatelstwo, właściwe przedstawicielstwo dyplomatyczne i konsularne zainteresowanego państwa członkowskiego lub Iraku dokona – na prośbę Iraku lub zainteresowanego państwa członkowskiego – przygotowań w celu przeprowadzenia rozmowy z daną osobą i ustalenia jej obywatelstwa.

5. W związku z powyższym Strony zgadzają się na zawarcie – na wniosek Strony zgodnie z jej definicją zawartą w art. 122 oraz w możliwie najszybszym terminie – porozumienia w sprawie zapobiegania nielegalnej migracji i jej kontrolowania oraz wprowadzenia szczegółowych procedur i zobowiązań do readmisji, obejmującego również – jeżeli obie Strony uznają to za stosowne – readmisję obywateli innych państw i bezpaństwowców.

6. Współpraca w tym obszarze odbywać się będzie przy pełnym poszanowaniu praw, odpowiedzialności i zobowiązań Stron, które wynikają ze stosownego prawa międzynarodowego i międzynarodowego prawa humanitarnego.

Artykuł 106

Zwalczanie przestępczości zorganizowanej i korupcji

Strony zgadzają się na współpracę i wniesienie wkładu w proces zwalczania przestępczości zorganizowanej, przestępczości gospodarczej i finansowej, korupcji, fałszowania oraz nielegalnych transakcji, dzięki ścisłemu przestrzeganiu swoich międzynarodowych zobowiązań w tej dziedzinie, w tym na skuteczną współpracę w odzyskiwaniu majątku i środków uzyskanych w wyniku czynów korupcyjnych. Strony będą promować wdrożenie Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej i protokołów uzupełniających do niej oraz Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji.

Artykuł 107

Zwalczanie procederu prania pieniędzy i finansowania terroryzmu

1. Strony zgadzają się co do potrzeby podjęcia działań i współpracy w celu zapobiegania wykorzystywaniu ich systemów finansowych do prania zysków z działalności przestępczej wszelkiego rodzaju, w tym z handlu narkotykami i korupcji, oraz do finansowania terroryzmu.

2. Strony zgadzają się na współpracę w zakresie technicznego i administracyjnego wsparcia, ukierunkowanego na opracowywanie i wdrażanie aktów wykonawczych oraz skuteczne funkcjonowanie mechanizmów zwalczających proceder prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Współpraca ta obejmuje również odzyskiwanie majątku lub środków uzyskanych w wyniku dochodów pochodzących z przestępstwa.

3. Współpraca pozwala na wymianę istotnych informacji w ramach odpowiednich przepisów oraz przyjęcie właściwych norm celem zwalczania procederu prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, odpowiadających normom przyjętym przez Grupę Specjalną ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (zwaną dalej „FATF”) i przez Unię oraz odpowiednie podmioty międzynarodowe działające w tym obszarze.

Artykuł 108

Zwalczanie narkotyków

1. Zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi Strony będą dążyły do zredukowania podaży i popytu na narkotyki oraz handlu narkotykami, jak również ich wpływu na osoby zażywające narkotyki i na ogół społeczeństwa, oraz do skuteczniejszego zapobiegania wykorzystywaniu prekursorów chemicznych do nielegalnej produkcji narkotyków i substancji psychotropowych. W ramach współpracy Strony zapewniają przyjęcie kompleksowego i zrównoważonego podejścia na drodze do osiągnięcia tego celu poprzez wprowadzenie prawnych regulacji rynku i skuteczne działania, a także koordynację działań właściwych organów, w tym w sektorach zdrowia i edukacji oraz w sektorach społecznym, egzekwowania prawa i wymiaru sprawiedliwości.

2. Strony określają środki współpracy służące osiągnięciu tych celów. Działania opierają się na powszechnie uznanych zasadach zgodnie z odpowiednimi konwencjami międzynarodowymi, deklaracjami politycznymi oraz Deklaracją specjalną w sprawie wytycznych zmierzających do redukcji popytu na narkotyki, zatwierdzoną przez dwudziestą specjalną sesję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych w sprawie narkotyków w czerwcu 1998 r.

Artykuł 109

Współpraca w obszarze kultury

1. Strony zobowiązują się do promowania dwustronnej współpracy w obszarze kultury na rzecz poprawy wzajemnego zrozumienia i wspierania kontaktów kulturalnych utrzymywanych przez Strony.

2. Strony wspierają wymianę informacji i wiedzy fachowej, a także inicjatywy przyczyniające się do silniejszego tworzenia potencjału, w szczególności w odniesieniu do zachowania dziedzictwa kulturowego.

3. Strony pogłębią współpracę w odniesieniu do zwalczania nielegalnego handlu dobrami kultury, zgodnie z właściwą rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ odnoszącą się do Iraku. Będą

promować ratyfikację i skuteczne wdrażanie odpowiednich porozumień międzynarodowych, w tym konwencji UNESCO z 1970 r. dotyczącej środków zmierzających do zakazu i zapobiegania nielegalnemu przywozowi, wywozowi i przenoszeniu własności dóbr kultury.

4. Strony zachęcają do dialogu międzykulturowego między osobami fizycznymi, instytucjami prowadzącymi działalność w obszarze kultury oraz organizacjami reprezentującymi zorganizowane społeczeństwo – zarówno z Unii, jak i Iraku.

5. Strony koordynują swoje wysiłki podejmowane na forach międzynarodowych, między innymi w kontekście UNESCO lub innych międzynarodowych organów, dążąc do promowania różnorodności kulturowej, w szczególności w związku z ratyfikacją i wykonaniem konwencji UNESCO o ochronie i upowszechnianiu różnorodności ekspresji kulturowej.

Artykuł 110

Współpraca regionalna

1. Strony zgadzają się co do tego, że współpraca powinna przyczynić się do rozwoju i utrzymania stabilnej sytuacji oraz integracji regionalnej w Iraku. W tym celu Strony zgadzają się promować działania ukierunkowane na wzmocnienie kontaktów z Irakiem, państwami sąsiadującymi z Irakiem oraz z innymi partnerami regionalnymi.

2. Strony zgadzają się co do tego, że współpraca między nimi może obejmować działania podejmowane w ramach porozumień o współpracy zawartych z innymi państwami w tym samym regionie, pod warunkiem zgodności takich działań z niniejszą Umową i reprezentowanymi przez nią interesami.

3. Nie wykluczając żadnego obszaru, Strony postanawiają szczególnie rozpatrzyć następujące działania dotyczące:

- a) promocji handlu wewnątrzregionalnego;
- b) udzielenia wsparcia regionalnym instytucjom i wspólnym projektom oraz inicjatywom podjętym w ramach odpowiednich organizacji regionalnych.

TYTUŁ V

POSTANOWIENIA INSTYTUCJONALNE, OGÓLNE I KOŃCOWE

Artykuł 111

Rada Współpracy

1. Niniejszym ustanawia się Radę Współpracy, która nadzoruje wykonanie niniejszej Umowy. Rada spotyka się raz w roku na szczeblu ministerialnym. W celu realizacji celów niniejszej Umowy Rada bada wszelkie istotne kwestie związane z niniejszą Umową, jak również wszelkie inne kwestie dwustronne lub międzynarodowe leżące we wspólnym interesie. Rada Współpracy może również wydawać stosowne zalecenia, w drodze wzajemnych porozumień między dwoma Stronami.

2. Rada Współpracy składa się z przedstawicieli Stron.

3. Rada Współpracy przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

4. Każda ze Stron może odwołać się do Rady Współpracy w przypadku sporu dotyczącego stosowania lub interpretacji niniejszej Umowy.

5. Rada Współpracy może rozstrzygać spory w trybie zaleceń.

6. Postanowienia niniejszego artykułu w żaden sposób nie wpływają na szczególowe postanowienia dotyczące rozstrzygania sporów zawarte w tytule II niniejszej Umowy oraz stosowane są bez uszczerbku dla nich.

Artykuł 112

Komitet Współpracy i wyspecjalizowane podkomitety

1. Niniejszym powołuje się Komitet Współpracy, który składa się z przedstawicieli Stron i którego zadaniem jest wspieranie Rady Współpracy w pełnieniu jej obowiązków.

2. Rada Współpracy może podjąć decyzję o powołaniu jakichkolwiek innych wyspecjalizowanych podkomitetów lub organów, które będą pomagać jej w pełnieniu zadań, określając ich skład, zadania i zasady funkcjonowania.

Artykuł 113

Komitet Współpracy Parlamentarnej

1. Niniejszym powołuje się Komitet Współpracy Parlamentarnej. Stanowi on forum spotkań i wymiany poglądów między członkami parlamentu irackiego i Parlamentu Europejskiego.

2. Komitet Współpracy Parlamentarnej składa się z członków Parlamentu Europejskiego, z jednej strony, oraz z członków parlamentu irackiego, z drugiej strony.

3. Komitet Współpracy Parlamentarnej jest powiadamiany o zaleceniach Rady Współpracy.

4. Komitet Współpracy Parlamentarnej może kierować zalecenia do Rady Współpracy.

Artykuł 114

Ułatwienia

Aby ułatwić współpracę w ramach niniejszej Umowy, obie Strony zgadzają się przyznać konieczne ułatwienia odpowiednio upoważnionym ekspertom i urzędnikom zaangażowanym w realizację współpracy w celu wykonywania ich zadań, zgodnie z wewnętrznymi zasadami i regulacjami obu Stron.

Artykuł 115

Terytorialny zakres stosowania

Niniejsza Umowa ma zastosowanie, z jednej strony, do terytoriów, do których stosuje się Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, i na warunkach określonych w tych Traktatach oraz, z drugiej strony, do terytorium Iraku.

Artykuł 116

Wejście w życie i przedłużenie okresu obowiązywania

1. Niniejsza Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu otrzymania przez depozytariusza ostatniego z powiadomień Stron o zakończeniu procedur niezbędnych do tego celu.

2. Niniejsza Umowa jest zawarta na okres dziesięciu lat. Będzie ona automatycznie corocznie odnawiana, chyba że jedna ze Stron dokona jej wypowiedzenia przynajmniej na sześć miesięcy przed dniem jej wygaśnięcia. Wypowiedzenie nabiera mocy sześć miesięcy po otrzymaniu powiadomienia przez drugą Stronę. Takie wypowiedzenie nie ma wpływu na trwające projekty rozpoczęte w ramach niniejszej Umowy przed otrzymaniem powiadomienia.

Artykuł 117

Tymczasowe stosowanie

1. Niezależnie od art. 116 Unia oraz Irak zgadzają się na stosowanie art. 2 oraz tytułu II, III i V niniejszej Umowy, począwszy od pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po dniu, w którym Unia i Irak powiadomiły się nawzajem

o zakończeniu niezbędnych do tego celu procedur. Powiadomienia przesłane zostają do Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej, który jest depozytariuszem niniejszej Umowy.

2. Gdy, zgodnie z ust. 1, Strony stosują postanowienie niniejszej Umowy do momentu jej wejścia w życie, odesłanie w takim postanowieniu do dnia wejścia w życie niniejszej Umowy rozumie się jako odesłanie do dnia, od którego Strony uzgadniają stosowanie tego postanowienia zgodnie z ust. 1.

Artykuł 118

Niedyskryminacja

W obszarach objętych niniejszą Umowa oraz bez uszczerbku dla jakichkolwiek szczegółowych postanowień w niej zawartych:

- uregulowania stosowane przez Irak w odniesieniu do Unii nie mogą prowadzić do jakiegokolwiek dyskryminacji między państwami członkowskimi, ich obywatelami czy też spółkami lub przedsiębiorstwami;
- uregulowania stosowane przez Unię w stosunku do Iraku nie mogą prowadzić do jakiegokolwiek dyskryminacji między obywatelami Iraku, ich spółkami lub przedsiębiorstwami.

Artykuł 119

Klauzula rozwojowa

1. Strony mogą za wzajemną zgodą dokonywać w niniejszej Umowie zmian lub poprawek lub rozszerzyć niniejszą Umowę w celu zacieśnienia współpracy, w tym poprzez uzupełnienie jej za pomocą umów lub protokołów dotyczących szczególnych sektorów lub działań.

2. W odniesieniu do wdrażania niniejszej Umowy każda ze Stron może przedstawić propozycje dotyczące rozszerzenia zakresu współpracy, biorąc pod uwagę doświadczenie uzyskane podczas jej stosowania. Decyzja odnośnie do jakiegokolwiek rozszerzenia zakresu współpracy na mocy niniejszej Umowy zostanie podjęta w Radzie Współpracy.

Artykuł 120

Inne umowy

1. Bez uszczerbku dla odpowiednich postanowień Traktatu o Unii Europejskiej oraz Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, ani niniejsza Umowa, ani działania podejmowane na jej mocy nie mają jakiegokolwiek wpływu na uprawnienia państw członkowskich do podejmowania działań w ramach współpracy dwustronnej z Irakiem bądź też do zawierania, w odpowiednich przypadkach, nowych umów o współpracy z Irakiem.

2. Niniejsza Umowa nie wpływa na stosowanie ani wykonywanie zobowiązań podjętych przez odpowiednie Strony w stosunkach ze stronami trzecimi.

Artykuł 121

Niewykonanie umowy

1. Strony przyjmują wszelkie ogólne lub szczególne środki, niezbędne do wypełnienia zobowiązań ciążących na nich na mocy niniejszej Umowy i zapewniają ich zgodność z celami ustanowionymi w niniejszej Umowie.

2. Jeżeli jedna ze Stron uważa, że druga Strona nie wypełnia zobowiązania wynikającego z niniejszej Umowy, może podjąć odpowiednie środki. Przed podjęciem takich środków Strona ta przedstawia Radzie Współpracy w ciągu 30 dni wszelkie odpowiednie informacje niezbędne do dokładnego zbadania sytuacji, mającego na celu znalezienie rozwiązania możliwego do zaakceptowania przez Strony.

Przy doborze środków należy przyznać pierwszeństwo tym, które w najmniejszym stopniu zakłócają funkcjonowanie niniejszej Umowy. Rada Współpracy zostaje niezwłocznie powiadomiona o tych środkach, które na wniosek drugiej Strony podlegają konsultacjom na forum Rady Współpracy.

3. W drodze odstępstwa od ust. 2 każda ze Stron może niezwłocznie podjąć właściwe środki, zgodnie z prawem międzynarodowym, w przypadku:

- a) wymówienia niniejszej Umowy, nieusankcjonowanego przez ogólne zasady prawa międzynarodowego;
- b) naruszenia przez drugą Stronę zasadniczych elementów niniejszej Umowy, o których mowa w art. 2 i 5.

Druga Strona może wystąpić z prośbą o zwołanie nadzwyczajnego spotkania umożliwiającego zgromadzenie Stron w ciągu 15 dni w celu dokładnego zbadania sytuacji, mając na względzie znalezienie rozwiązania możliwego do zaakceptowania przez Strony.

4. W drodze odstępstwa od ust. 2, jeżeli jedna ze Stron uzna, że druga Strona nie spełniła zobowiązań na podstawie

tytułu II niniejszej Umowy, odwołuje się ona wyłącznie i podlega wyłącznie procedurom rozstrzygania sporów ustanowionym na podstawie tytułu II sekcja VI niniejszej Umowy.

Artykuł 122

Definicja Stron

Do celów niniejszej Umowy określenie „Strony” oznacza z jednej strony Unię lub jej państwa członkowskie lub Unię i jej państwa członkowskie, zgodnie z ich stosownymi uprawnieniami, a z drugiej strony Irak.

Artykuł 123

Teksty autentyczne

Niniejszą Umowę sporządzono w dwóch egzemplarzach w językach angielskim, bułgarskim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim, włoskim i arabskim, przy czym każdy z tych tekstów jest jednakowo autentyczny. W przypadku rozbieżności językiem odniesienia jest język, w którym niniejsza Umowa była negocjowana, tzn. język angielski.

Artykuł 124

Załączniki, dodatki, protokoły i uwagi

Załączniki, dodatki, protokoły i uwagi do niniejszej Umowy stanowią jej integralną część.

Съставено в Брюксел на единадесети май две хиляди и дванадесета година.

Hecho en Bruselas, el once de mayo de dos mil doce.

V Bruselu dne jedenáctého května dva tisíce dvanáct.

Udfærdiget i Bruxelles den ellefte maj to tusind og tolv.

Geschehen zu Brüssel am elften Mai zweitausendzwoölf.

Kahe tuhande kaheteistkümnenda aasta maikuu üheteistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις ένδεκα Μαΐου δύο χιλιάδες δώδεκα.

Done at Brussels on the eleventh day of May in the year two thousand and twelve.

Fait à Bruxelles, le onze mai deux mille douze.

Fatto a Bruxelles, addì undici maggio duemiladodici.

Briselē, divi tūkstoši divpadsmitā gada vienpadsmitajā maijā.

Priimta du tūkstančiai dvyliktą metų gegužės vienuoliką dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-tizenkettedik év május havának tizenegyedik napján.

Magħmul fi Brussell, fil-ħdax-il jum ta' Mejju tas-sena elfejn u tnax.

Gedaan te Brussel, de elfde mei tweeduizend twaalf.

Sporządzono w Brukseli dnia jedenastego maja roku dwa tysiące dwunastego.

Feito em Bruxelas, em onze de maio de dois mil e doze.

Întocmit la Bruxelles la unsprezece mai două mii doisprezece.

V Bruseli dňa jedenásteho mája dvetisícdivanásť.

V Bruslju, dne enajstega maja leta dva tisoč dvanajst.

Tehty Brysselissä yhdenentoista päivänä toukokuuta vuonna kaksituhattakaksitoista.

Som skedde i Bryssel den elfte maj tjogohundratolv.

تم التوقيع في بروكسل في اليوم الحادي عشر من شهر ايار من عام الفين واثنى عشر.

Voor het Koninkrijk België
Pour le Royaume de Belgique
Für das Königreich Belgien

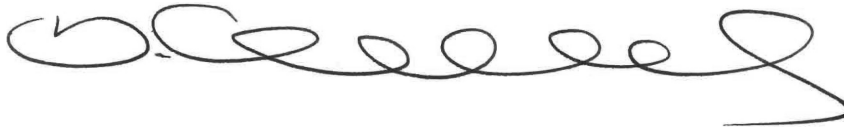

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel- Hauptstadt.

За Република България

Za Českou republiku

For Kongeriget Danmark

Für die Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi nimel

A large, stylized handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. Maasik'.

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Rory Higgins'.

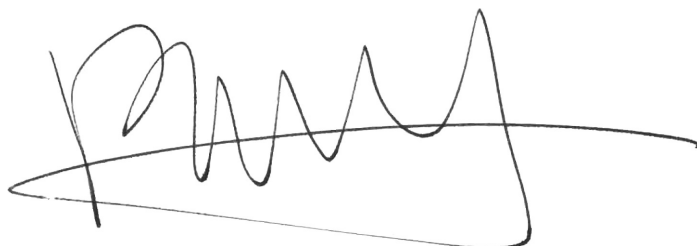
Για την Ελληνική Δημοκρατία

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Alexis Tsipras'.

Por el Reino de España

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Luis de Guindos', with a horizontal line underneath and 'a.v.' written below it.

Pour la République française

A large, stylized handwritten signature in black ink, appearing to be 'Jean-Marc Ayrault'.

Per la Repubblica italiana

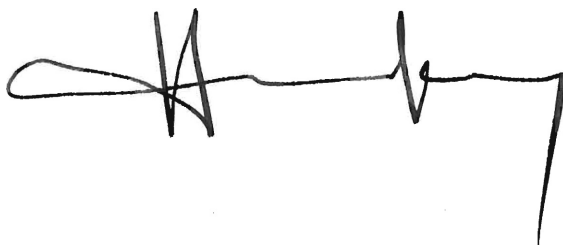
Για την Κυπριακή Δημοκρατία,

Latvijas Republikas vārdā –

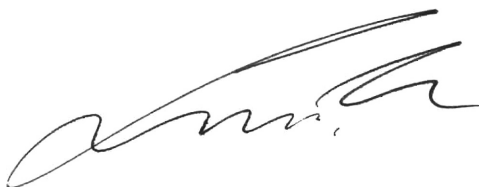
Lietuvos Respublikos vardu

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

A Magyar Köztársaság részéről

Għal Malta

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

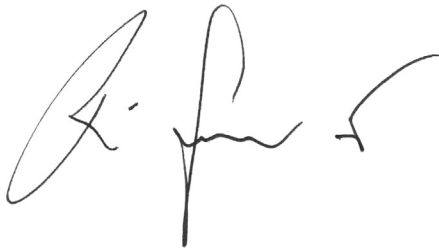
W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Pela República Portuguesa

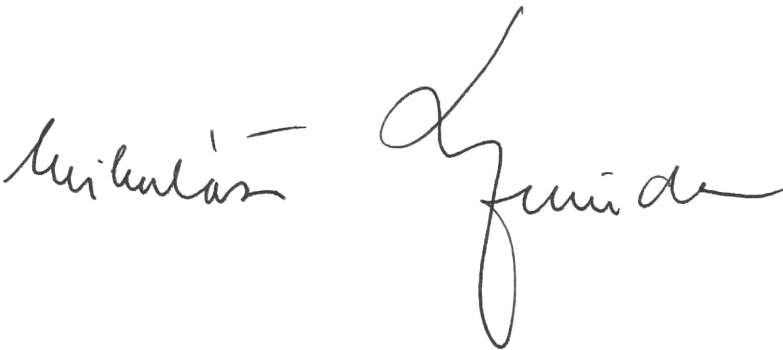
Pentru România

Za Republiko Slovenijo

Za Slovenskú republiku

Suomen tasavallan puolesta

För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

عبدالله م. احمد .

عن جمهورية العراق

عبدالله محمد زيبان

ZAŁĄCZNIK 1

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

Dodatek I

Zamówienia objęte niniejszą umową

Subzałącznik 1

Podmioty rządowe na szczeblu centralnym udzielające zamówień zgodnie z postanowieniami tytułu II sekcja V rozdział II niniejszej Umowy

Towary

Progi 130 000 SDR

Usługi (wyszczególniono w subzałączniku 3)

Progi 130 000 SDR

Roboty (wyszczególniono w subzałączniku 4)

Progi 5 000 000 SDR

Zobowiązania Iraku

1. Wszystkie podmioty rządowe, w tym wszelkie podporządkowane podmioty jakiegokolwiek podmiotu rządowego na szczeblu centralnym oraz wszelkie inne podmioty, których polityka udzielania zamówień jest kontrolowana przez rząd centralny, uzależniona od jego działań lub pozostaje pod jego wpływem, a także wszelkie inne podmioty finansowane przez rząd centralny lub których zarządzanie jest przedmiotem nadzoru rządu centralnego.
2. Orientacyjny wykaz tych podmiotów (dokładne nazwy mogą podlegać zmianom):

Ministerstwo Rolnictwa

Ministerstwo Komunikacji

Krajowa Komisja ds. Komunikacji i Mediów

Komisja ds. Integralności Publicznej

Ministerstwo Kultury

Ministerstwo Obrony

Ministerstwo ds. Migracji

Ministerstwo Edukacji

Ministerstwo Energii Elektrycznej

Ministerstwo Środowiska Naturalnego

Ministerstwo Finansów

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Ministerstwo Zdrowia

Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego i Badań Naukowych

Ministerstwo Budownictwa i Mieszkalnictwa (i wszystkie jego spółki będące własnością państwa)

Ministerstwo Praw Człowieka

Ministerstwo Przemysłu i Mineralów (i wszystkie jego spółki będące własnością państwa)

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Ministerstwo Sprawiedliwości
 Ministerstwo Pracy i Spraw Społecznych
 Ministerstwo Gmin i Prac Publicznych
 Ministerstwo ds. Ropy Naftowej
 Ministerstwo Planowania i Współpracy na rzecz Rozwoju
 Ministerstwo Nauki i Technologii
 Ministerstwo Handlu
 Ministerstwo Transportu
 Ministerstwo ds. Zasobów Wodnych
 Ministerstwo ds. Młodzieży i Sportu
 Minister Stanu ds. Turystyki i Zabytków
 Minister Stanu ds. Regionalnych
 Minister Stanu ds. Kobiet
 Centralny Bank Iraku
 Uniwersytety Państwowe

Zobowiązania Unii

Podmioty Unii:

1. Rada Unii Europejskiej
2. Komisja Europejska
1. Wszystkie ministerstwa i podmioty prawa publicznego zarządzane na szczeblu centralnym

W przypadku Unii podmiot prawa publicznego oznacza każdy podmiot:

- ustanowiony w szczególnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym, niemających charakteru przemysłowego ani handlowego, oraz
- posiadający osobowość prawną, oraz
- finansowany w przeważającej części przez państwo, jednostki samorządu terytorialnego lub przez inne podmioty prawa publicznego; lub jeżeli jest zarządzany przez takie podmioty lub podlega nadzorowi z ich strony albo taki, w którym ponad połowa członków organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego została wyznaczona przez państwo, jednostki samorządu terytorialnego lub inne podmioty prawa publicznego.

2. Poniżej podano podmioty rządowe na szczeblu centralnym, które udzielają zamówień zgodnie z postanowieniami tytułu II sekcja V rozdział II niniejszej Umowy (wykaz orientacyjny):

WYKAZ ORIENTACYJNY PODMIOTÓW UDZIELAJĄCYCH ZAMÓWIEŃ, KTÓRE SĄ PODMIOTAMI RZĄDOWYMI NA SZCZEBLU CENTRALNYM, ZGODNIE Z DEFINICJĄ ZAWARTĄ W DYREKTYWIE WE O ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH

Belgia

1. Services publics fédéraux (Ministères):	1. Federale Overheidsdiensten (ministeries):
SPF Chancellerie du Premier ministre;	FOD Kanselarij van de Eerste Minister;
SPF Personnel et organisation;	FOD Personeel en Organisatie;
SPF Budget et Contrôle de la Gestion;	FOD Budget en Beheerscontrole;
SPF Technologie de l'information et de la communication (Fedict);	FOD Informatie- en Communicatietechnologie (Fedict);
SPF Affaires étrangères, commerce extérieur et coopération au développement;	FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking;
SPF Intérieur;	FOD Binnenlandse Zaken;
SPF Finances;	FOD Financiën;

SPF Mobilité et transports;	FOD Mobiliteit en Vervoer;
SPF Emploi, travail et concertation sociale;	FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg;
SPF Sécurité Sociale et institutions publiques de sécurité sociale;	FOD Sociale Zekerheid en Openbare Instellingen van Sociale Zekerheid;
SPF Santé publique, sécurité de la chaîne alimentaire et environnement;	FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;
SPF Justice;	FOD Justitie;
SPF Economie, PME, classes moyennes et energie;	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie;
Ministère de la Défense;	Ministerie van Defensie;
Service public de programmation Intégration sociale, lutte contre la pauvreté et économie sociale;	Programmatorische Federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedsbestrijding en Sociale Economie;
Service public fédéral de programmation Développement durable;	Programmatorische Federale Overheidsdienst Duurzame Ontwikkeling;
Service public fédéral de programmation Politique scientifique.	Programmatorische Federale Overheidsdienst Wetenschapbeleid.
 2. Régie des Bâtiments:	 2. Regie der Gebouwen:
Office national de Sécurité sociale;	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;
Institut national d'Assurance sociales pour travailleurs indépendants;	Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;
Institut national d'Assurance Maladie-Invalidité;	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;
Office national des Pensions;	Rijksdienst voor Pensioenen;
Caisse auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité;	Hulpkas voor Ziekte-en Invaliditeitsverzekering;
Fond des Maladies professionnelles;	Fonds voor Beroepsziekten;
Office national de l'Emploi.	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

Bulgarie

- Администрация на Народното събрание
- Администрация на Президента
- Администрация на Министерския съвет
- Конституционен съд
- Българска народна банка
- Министерство на външните работи
- Министерство на вътрешните работи
- Министерство на държавната администрация и административната реформа
- Министерство на извънредните ситуации
- Министерство на земеделието и храните
- Министерство на здравеопазването
- Министерство на икономиката и енергетиката
- Министерство на културата
- Министерство на образованието и науката
- Министерство на околната среда и водите
- Министерство на отбраната
- Министерство на правосъдието

- Министерство на регионалното развитие и благоустройството
- Министерство на транспорта
- Министерство на труда и социалната политика
- Министерство на финансите

Agencje państwowe, komisje państwowe, agencje wykonawcze i inne organy państwowe ustanowione na mocy ustawy lub dekretu Rady Ministrów, posiadające funkcję związaną z realizacją uprawnień wykonawczych:

- Агенция за ядрено регулиране
- Висша атестационна комисия
- Държавна комисия за енергийно и водно регулиране
- Държавна комисия по сигурността на информацията
- Комисия за защита на конкуренцията
- Комисия за защита на личните данни
- Комисия за защита от дискриминация
- Комисия за регулиране на съобщенията
- Комисия за финансов надзор
- Патентно ведомство на Република България
- Сметна палата на Република България
- Агенция за приватизация
- Агенция за следприватизационен контрол
- Български институт по метрология
- Държавна агенция „Архиви“
- Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“
- Държавна агенция „Национална сигурност“
- Държавна агенция за бежанците
- Държавна агенция за българите в чужбина
- Държавна агенция за закрила на детето
- Държавна агенция за информационни технологии и съобщения
- Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
- Държавна агенция за младежта и спорта
- Държавна агенция по горите
- Държавна агенция по туризма
- Държавна комисия по стоковите борси и тържища
- Институт по публична администрация и европейска интеграция
- Национален статистически институт
- Национална агенция за оценяване и акредитация
- Националната агенция за професионално образование и обучение
- Национална комисия за борба с трафика на хора
- Агенция „Митници“
- Агенция за държавна и финансова инспекция
- Агенция за държавни вземания
- Агенция за социално подпомагане
- Агенция за хората с увреждания

- Агенция по вписванията
- Агенция по геодезия, картография и кадастър
- Агенция по енергийна ефективност
- Агенция по заетостта
- Агенция по обществени поръчки
- Българска агенция за инвестиции
- Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“
- Дирекция „Материално-техническо осигуряване и социално обслужване“ на Министерство на вътрешните работи
- Дирекция „Оперативно издирване“ на Министерство на вътрешните работи
- Дирекция „Финансово-ресурсно осигуряване“ на Министерство на вътрешните работи
- Дирекция за национален строителен контрол
- Държавна комисия по хазарта
- Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“
- Изпълнителна агенция „Борба с градушките“
- Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“
- Изпълнителна агенция „Военни клубове и информация“
- Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“
- Изпълнителна агенция „Държавна собственост на Министерството на отбраната“
- Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“
- Изпълнителна агенция „Изпитвания и контролни измервания на въоръжение, техника и имущества“
- Изпълнителна агенция „Морска администрация“
- Изпълнителна агенция „Национален филмов център“
- Изпълнителна агенция „Пристанищна администрация“
- Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на река Дунав“
- Изпълнителна агенция „Социални дейности на Министерството на отбраната“
- Изпълнителна агенция за икономически анализи и прогнози
- Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средни предприятия
- Изпълнителна агенция по лекарствата
- Изпълнителна агенция по лозата и виното
- Изпълнителна агенция по околна среда
- Изпълнителна агенция по почвените ресурси
- Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
- Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството
- Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол
- Изпълнителна агенция по трансплантация
- Изпълнителна агенция по хидромелиорации
- Комисията за защита на потребителите
- Контролно-техническата инспекция
- Национален център за информация и документация
- Национален център по радиобиология и радиационна защита
- Национална агенция за приходите
- Национална ветеринарномедицинска служба

- Национална служба „Полиция“
- Национална служба „Пожарна безопасност и защита на населението“
- Национална служба за растителна защита
- Национална служба за съвети в земеделието
- Национална служба по зърното и фуражите
- Служба „Военна информация“
- Служба „Военна полиция“
- Фонд „Републиканска пътна инфраструктура“
- Авиоотряд 28

Republika Czeska

- Ministerstvo dopravy
- Ministerstvo financí
- Ministerstvo kultury
- Ministerstvo obrany
- Ministerstvo pro místní rozvoj
- Ministerstvo práce a sociálních věcí
- Ministerstvo průmyslu a obchodu
- Ministerstvo spravedlnosti
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Ministerstvo vnitra
- Ministerstvo zahraničních věcí
- Ministerstvo zdravotnictví
- Ministerstvo zemědělství
- Ministerstvo životního prostředí
- Poslanecká sněmovna PČR
- Senát PČR
- Kancelář prezidenta
- Český statistický úřad
- Český úřad zeměměřičský a katastrální
- Úřad průmyslového vlastnictví
- Úřad pro ochranu osobních údajů
- Bezpečnostní informační služba
- Národní bezpečnostní úřad
- Česká akademie věd
- Vězeňská služba
- Český báňský úřad
- Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
- Správa státních hmotných rezerv
- Státní úřad pro jadernou bezpečnost
- Česká národní banka
- Energetický regulační úřad
- Úřad vlády České republiky
- Ústavní soud
- Nejvyšší soud

- Nejvyšší správní soud
- Nejvyšší státní zastupitelství
- Nejvyšší kontrolní úřad
- Kancelář Veřejného ochránce práv
- Grantová agentura České republiky
- Státní úřad inspekce práce
- Český telekomunikační úřad

Dania

- Folketinget
- Rigsrevisionen
- Statsministeriet
- Udenrigsministeriet
- Beskæftigelsesministeriet
  - 5 styrelser og institutioner (5 agencji i instytucji)
- Domstolsstyrelsen
- Finansministeriet
  - 5 styrelser og institutioner (5 agencji i instytucji)
- Forsvarsministeriet
  - 5 styrelser og institutioner (5 agencji i instytucji)
- Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
  - Adskillige styrelser og institutioner, herunder Statens Serum Institut (kilka agencji i instytucji, w tym Statens Serum Institut)
- Justitsministeriet
  - Rigspolitechefen, anklagemyndigheden samt 1 direktorat og et antal styrelser (komendant policji, prokurator, 1 dyrekcja i kilka agencji)
- Kirkeministeriet
  - 10 stiftsøvrigheder (10 organów diecezjalnych)
- Kulturministeriet — Ministry of Culture
  - 4 styrelser samt et antal statsinstitutioner (4 departamenty i kilka instytucji)
- Miljøministeriet
  - 5 styrelser (5 agencji)
- Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration
  - 1 styrelse (1 agencja)
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
  - 4 direktorater og institutioner (4 dyrekcje i instytucje)
- Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
  - Adskillige styrelser og institutioner, Forskningscenter Risø og Statens uddannelsesbygninger (kilka agencji i instytucji, w tym Laboratorium Krajowe w Risoe i duńskie krajowe ośrodki badawcze i edukacyjne)
- Skatteministeriet
  - 1 styrelse og institutioner (1 agencja i kilka instytucji)
- Velfærdsministeriet
  - 3 styrelser og institutioner (3 agencje i kilka instytucji)

- Transportministeriet
  - 7 styrelser og institutioner, hereunder Øresundsbrokonsortiet (7 agencji i instytucji, w tym Øresundsbrokonsortiet)
- Undervisningsministeriet
  - 3 styrelser, 4 undervisningsinstitutioner og 5 andre institutioner (3 agencje, 4 placówki edukacyjne, 5 innych instytucji)
- Økonomi- og Erhvervsministeriet
  - Adskillige styrelser og institutioner (kilka agencji i instytucji)
- Klima- og Energiministeriet
  - 3 styrelser og institutioner (3 agencje i instytucje)

Niemcy

- Auswärtiges Amt
- Bundeskanzleramt
- Bundesministerium für Arbeit und Soziales
- Bundesministerium für Bildung und Forschung
- Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz
- Bundesministerium der Finanzen
- Bundesministerium des Innern (jedynie towary o przeznaczeniu cywilnym)
- Bundesministerium für Gesundheit
- Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend
- Bundesministerium der Justiz
- Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung
- Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie
- Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung
- Bundesministerium der Verteidigung (z wyłączeniem towarów o przeznaczeniu wojskowym)
- Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit

Estonia

- Vabariigi Presidendi Kantselei;
- Eesti Vabariigi Riigikogu;
- Eesti Vabariigi Riigikohus;
- Riigikontroll;
- Õiguskantsler;
- Riigikantselei;
- Rahvusarhiiv;
- Haridus- ja Teadusministeerium;
- Justiitsministeerium;
- Kaitseministeerium;
- Keskkonnaministeerium;
- Kultuuriministeerium;
- Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium;
- Põllumajandusministeerium;
- Rahandusministeerium;
- Siseministeerium;

- Sotsiaalministeerium;
- Välisministeerium;
- Keeleinspeksioon;
- Riigiprokuratuur;
- Teabeamet;
- Maa-amet;
- Keskkonnainspeksioon;
- Metsakaitse- ja Metsauenduskeskus;
- Muinsuskaitseamet;
- Patendiamet;
- Tarbijakaitseamet;
- Riigihangete Amet;
- Taimetoodangu Inspeksioon;
- Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet;
- Veterinaar- ja Toiduamet;
- Konkurentsiamet;
- Maksu- ja Tolliamet;
- Statistikaamet;
- Kaitsepolitseiamet;
- Kodakondsus- ja Migratsiooniamet;
- Piirivalveamet;
- Politseiamet;
- Eesti Kohtuekspertiisi Instituut;
- Keskkriminaalpolitsei;
- Päästeamet;
- Andmekaitse Inspeksioon;
- Raviamet;
- Sotsiaalkindlustusamet;
- Tööturuamet;
- Tervishoiuamet;
- Tervisekaitseinspeksioon;
- Tööinspeksioon;
- Lennuamet;
- Maanteeamet;
- Veeteede Amet;
- Julgestuspolitsei;
- Kaitseressursside Amet;
- Kaitseväge Logistikakeskus;
- Tehnilise Järelevalve Amet.

Irlandia

- President's Establishment
- Houses of the Oireachtas — [Parliament]
- Department of the Taoiseach — [Prime Minister]

- Central Statistics Office
- Department of Finance
- Office of the Comptroller and Auditor General
- Office of the Revenue Commissioners
- Office of Public Works
- State Laboratory
- Office of the Attorney General
- Office of the Director of Public Prosecutions
- Valuation Office
- Office of the Commission for Public Service Appointments
- Public Appointments Service
- Office of the Ombudsman
- Chief State Solicitor's Office
- Department of Justice, Equality and Law Reform
- Courts Service
- Prisons Service
- Office of the Commissioners of Charitable Donations and Bequests
- Department of the Environment, Heritage and Local Government
- Department of Education and Science
- Department of Communications, Energy and Natural Resources
- Department of Agriculture, Fisheries and Food
- Department of Transport
- Department of Health and Children
- Department of Enterprise, Trade and Employment
- Department of Arts, Sports and Tourism
- Department of Defence
- Department of Foreign Affairs
- Department of Social and Family Affairs
- Department of Community, Rural and Gaeltacht — [Gaelic speaking regions] Affairs
- Arts Council
- National Gallery.

Grecja

- Υπουργείο Εσωτερικών
- Υπουργείο Εξωτερικών
- Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών
- Υπουργείο Ανάπτυξης
- Υπουργείο Δικαιοσύνης
- Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
- Υπουργείο Πολιτισμού
- Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
- Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας
- Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών

- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων·
- Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής·
- Υπουργείο Μακεδονίας-Θράκης·
- Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας·
- Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης·
- Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς·
- Γενική Γραμματεία Ισότητας·
- Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων·
- Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού·
- Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας·
- Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας·
- Γενική Γραμματεία Αθλητισμού·
- Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων·
- Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος·
- Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Φροντίδας·
- Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας·
- Εθνικό Τυπογραφείο·
- Γενικό Χημείο του Κράτους·
- Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας·
- Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών·
- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης·
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης·
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου·
- Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων·
- Πανεπιστήμιο Πατρών·
- Πανεπιστήμιο Μακεδονίας·
- Πολυτεχνείο Κρήτης·
- Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων·
- Αιγινήτειο Νοσοκομείο·
- Αρεταίειο Νοσοκομείο·
- Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης·
- Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού·
- Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων·
- Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων·
- Γενικό Επιτελείο Στρατού·
- Γενικό Επιτελείο Ναυτικού·
- Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας·
- Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας·
- Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων·
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας·
- Γενική Γραμματεία Εμπορίου.

Hiszpania

- Presidencia del Gobierno
- Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación
- Ministerio de Justicia
- Ministerio de Defensa
- Ministerio de Economía y Hacienda
- Ministerio del Interior
- Ministerio de Fomento
- Ministerio de Educación, Política Social y Deportes
- Ministerio de Industria, Turismo y Comercio
- Ministerio de Trabajo e Inmigración
- Ministerio de la Presidencia
- Ministerio de Administraciones Públicas
- Ministerio de Cultura
- Ministerio de Sanidad y Consumo
- Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino
- Ministerio de Vivienda
- Ministerio de Ciencia e Innovación
- Ministerio de Igualdad

Francja

1) Ministerstwa

- Services du Premier ministre
- Ministère chargé de la santé, de la jeunesse et des sports
- Ministère chargé de l'intérieur, de l'outre-mer et des collectivités territoriales
- Ministère chargé de la justice
- Ministère chargé de la défense
- Ministère chargé des affaires étrangères et européennes
- Ministère chargé de l'éducation nationale
- Ministère chargé de l'économie, des finances et de l'emploi
- Secrétariat d'État aux transports
- Secrétariat d'État aux entreprises et au commerce extérieur
- Ministère chargé du travail, des relations sociales et de la solidarité
- Ministère chargé de la culture et de la communication
- Ministère chargé du budget, des comptes publics et de la fonction publique
- Ministère chargé de l'agriculture et de la pêche
- Ministère chargé de l'enseignement supérieur et de la recherche
- Ministère chargé de l'écologie, du développement et de l'aménagement durables
- Secrétariat d'État à la fonction publique
- Ministère chargé du logement et de la ville
- Secrétariat d'État à la coopération et à la francophonie
- Secrétariat d'État à l'outre-mer
- Secrétariat d'État à la jeunesse, des sports et de la vie associative

- Secrétariat d'État aux anciens combattants
  - Ministère chargé de l'immigration, de l'intégration, de l'identité nationale et du co-développement
  - Secrétariat d'État en charge de la prospective et de l'évaluation des politiques publiques
  - Secrétariat d'État aux affaires européennes
  - Secrétariat d'État aux affaires étrangères et aux droits de l'homme
  - Secrétariat d'État à la consommation et au tourisme
  - Secrétariat d'État à la politique de la ville
  - Secrétariat d'État à la solidarité
  - Secrétariat d'État en charge de l'industrie et de la consommation
  - Secrétariat d'État en charge de l'emploi
  - Secrétariat d'État en charge du commerce, de l'artisanat, des PME, du tourisme et des services
  - Secrétariat d'État en charge de l'écologie
  - Secrétariat d'État en charge du développement de la région-capitale
  - Secrétariat d'État en charge de l'aménagement du territoire
- 2) Instytucje, niezależne organy i jurysdykcje
- Présidence de la République
  - Assemblée nationale
  - Sénat
  - Conseil constitutionnel
  - Conseil économique et social
  - Conseil supérieur de la magistrature
  - Agence française contre le dopage
  - Autorité de contrôle des assurances et des mutuelles
  - Autorité de contrôle des nuisances sonores aéroportuaires
  - Autorité de régulation des communications électroniques et des postes
  - Autorité de sûreté nucléaire
  - Autorité indépendante des marchés financiers
  - Comité national d'évaluation des établissements publics à caractère scientifique, culturel et professionnel
  - Commission d'accès aux documents administratifs
  - Commission consultative du secret de la défense nationale
  - Commission nationale des comptes de campagne et des financements politiques
  - Commission nationale de contrôle des interceptions de sécurité
  - Commission nationale de déontologie de la sécurité
  - Commission nationale du débat public
  - Commission nationale de l'informatique et des libertés
  - Commission des participations et des transferts
  - Commission de régulation de l'énergie
  - Commission de la sécurité des consommateurs
  - Commission des sondages
  - Commission de la transparence financière de la vie politique
  - Conseil de la concurrence
  - Conseil des ventes volontaires de meubles aux enchères publiques
  - Conseil supérieur de l'audiovisuel

- Défenseur des enfants
  - Haute autorité de lutte contre les discriminations et pour l'égalité
  - Haute autorité de santé
  - Médiateur de la République
  - Cour de justice de la République
  - Tribunal des Conflits
  - Conseil d'État
  - Cours administratives d'appel
  - Tribunaux administratifs
  - Cour des Comptes
  - Chambres régionales des Comptes
  - Cours et tribunaux de l'ordre judiciaire (Cour de Cassation, Cours d'Appel, Tribunaux d'instance et Tribunaux de grande instance)
- 3) Krajowe placówki publiczne
- Académie de France à Rome
  - Académie de marine
  - Académie des sciences d'outre-mer
  - Académie des technologies
  - Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS)
  - Agence de biomédecine
  - Agence pour l'enseignement du français à l'étranger
  - Agence française de sécurité sanitaire des aliments
  - Agence française de sécurité sanitaire de l'environnement et du travail
  - Agence nationale pour la cohésion sociale et l'égalité des chances
  - Agence nationale pour la garantie des droits des mineurs
  - Agences de l'eau
  - Agence nationale de l'Accueil des Etrangers et des migrations
  - Agence nationale pour l'amélioration des conditions de travail (ANACT)
  - Agence nationale pour l'amélioration de l'habitat (ANAH)
  - Agence nationale pour la Cohésion Sociale et l'Egalité des Chances
  - Agence nationale pour l'indemnisation des français d'outre-mer (ANIFOM)
  - Assemblée permanente des chambres d'agriculture (APCA)
  - Bibliothèque publique d'information
  - Bibliothèque nationale de France
  - Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg
  - Caisse des dépôts et consignations
  - Caisse nationale des autoroutes (CNA)
  - Caisse nationale militaire de sécurité sociale (CNMSS)
  - Caisse de garantie du logement locatif social
  - Casa de Velasquez
  - Centre d'enseignement zootechnique
  - Centre d'études de l'emploi
  - Centre d'études supérieures de la sécurité sociale

- Centres de formation professionnelle et de promotion agricole
- Centre hospitalier des Quinze-Vingts
- Centre international d'études supérieures en sciences agronomiques (Montpellier Sup Agro)
- Centre des liaisons européennes et internationales de sécurité sociale
- Centre des monuments nationaux
- Centre national d'art et de culture Georges Pompidou
- Centre national des arts plastiques
- Centre national de la cinématographie
- Centre national d'études et d'expérimentation du machinisme agricole, du génie rural, des eaux et des forêts (CEMAGREF)
- Centre national du livre
- Centre national de documentation pédagogique
- Centre national des œuvres universitaires et scolaires (CNOUS)
- Centre national professionnel de la propriété forestière
- Centre national de la recherche scientifique (C.N.R.S)
- Centres d'éducation populaire et de sport (CREPS)
- Centres régionaux des œuvres universitaires (CROUS)
- Collège de France
- Conservatoire de l'espace littoral et des rivages lacustres
- Conservatoire National des Arts et Métiers
- Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Paris
- Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Lyon
- Conservatoire national supérieur d'art dramatique
- École centrale de Lille
- École centrale de Lyon
- École centrale des arts et manufactures
- École française d'archéologie d'Athènes
- École française d'Extrême-Orient
- École française de Rome
- École des hautes études en sciences sociales
- École du Louvre
- École nationale d'administration
- École nationale de l'aviation civile (ENAC)
- École nationale des Chartes
- École nationale d'équitation
- École nationale du génie de l'eau et de l'environnement de Strasbourg
- Écoles nationales d'ingénieurs
- École nationale d'ingénieurs des industries des techniques agricoles et alimentaires de Nantes
- Écoles nationales d'ingénieurs des travaux agricoles
- École nationale de la magistrature
- Écoles nationales de la marine marchande
- École nationale de la santé publique (ENSP)
- École nationale de ski et d'alpinisme
- École nationale supérieure des arts décoratifs

- École nationale supérieure des arts et techniques du théâtre
- École nationale supérieure des arts et industries textiles Roubaix
- Écoles nationales supérieures d'arts et métiers
- École nationale supérieure des beaux-arts
- École nationale supérieure de céramique industrielle
- École nationale supérieure de l'électronique et de ses applications (ENSEA)
- École nationale supérieure du paysage de Versailles
- École nationale supérieure des Sciences de l'information et des bibliothécaires
- École nationale supérieure de la sécurité sociale
- Écoles nationales vétérinaires
- École nationale de voile
- Écoles normales supérieures
- École polytechnique
- École technique professionnelle agricole et forestière de Meymac (Corrèze)
- École de sylviculture Crognon (Aube)
- École de viticulture et d'œnologie de la Tour-Blanche (Gironde)
- École de viticulture — Avize (Marne)
- Établissement national d'enseignement agronomique de Dijon
- Établissement national des invalides de la marine (ENIM)
- Établissement national de bienfaisance Koenigswarter
- Établissement public du musée et du domaine national de Versailles
- Fondation Carnegie
- Fondation Singer-Polignac
- Haras nationaux
- Hôpital national de Saint-Maurice
- Institut des hautes études pour la science et la technologie
- Institut français d'archéologie orientale du Caire
- Institut géographique national
- Institut National de l'origine et de la qualité
- Institut national des hautes études de sécurité
- Institut de veille sanitaire
- Institut National d'enseignement supérieur et de recherche agronomique et agroalimentaire de Rennes
- Institut national d'études Démographiques (I.N.E.D)
- Institut National d'Horticulture
- Institut National de la jeunesse et de l'éducation populaire
- Institut national des jeunes aveugles — Paris
- Institut national des jeunes sourds — Bordeaux
- Institut national des jeunes sourds — Chambéry
- Institut national des jeunes sourds — Metz
- Institut national des jeunes sourds — Paris
- Institut national de physique nucléaire et de physique des particules (I.N.P.N.P.P)
- Institut national de la propriété industrielle
- Institut national de la recherche agronomique (I.N.R.A)

- Institut national de la recherche pédagogique (I.N.R.P)
  - Institut national de la santé et de la recherche médicale (I.N.S.E.R.M)
  - Institut national d'histoire de l'art (I.N.H.A.)
  - Institut national de recherches archéologiques préventives
  - Institut national des sciences de l'univers
  - Institut national des sports et de l'éducation physique
  - Institut national supérieur de formation et de recherche pour l'éducation des jeunes handicapés et les enseignements inadaptés
  - Instituts nationaux polytechniques
  - Instituts nationaux des sciences appliquées
  - Institut national de recherche en informatique et en automatique (INRIA)
  - Institut national de recherche sur les transports et leur sécurité (INRETS)
  - Institut de recherche pour le développement
  - Instituts régionaux d'administration
  - Institut des sciences et des Industries du vivant et de l'environnement (Agro Paris Tech)
  - Institut supérieur de mécanique de Paris
  - Instituts Universitaires de Formation des Maîtres
  - Musée de l'armée
  - Musée Gustave-Moreau
  - Musée national de la marine
  - Musée national J.-J.-Henner
  - Musée du Louvre
  - Musée du Quai Branly
  - Muséum national d'histoire naturelle
  - Musée Auguste-Rodin
  - Observatoire de Paris
  - Office français de protection des réfugiés et apatrides
  - Office national des anciens combattants et des victimes de guerre (ONAC)
  - Office national de la chasse et de la faune sauvage
  - Office National de l'eau et des milieux aquatiques
  - Office national d'information sur les enseignements et les professions (ONISEP)
  - Office universitaire et culturel français pour l'Algérie
  - Ordre national de la Légion d'honneur
  - Palais de la découverte
  - Parcs nationaux
  - Universités
- 4) Inne krajowe instytucje publiczne
- Union des groupements d'achats publics (UGAP)
  - Agence nationale pour l'emploi (A.N.P.E)
  - Caisse nationale des allocations familiales (CNAF)
  - Caisse nationale d'assurance maladie des travailleurs salariés (CNAMS)
  - Caisse nationale d'assurance-vieillesse des travailleurs salariés (CNAVTS)

Włochy

1) Podmioty dokonujące zakupów

- Presidenza del Consiglio dei Ministri
- Ministero degli Affari Esteri
- Ministero dell'Interno
- Ministero della Giustizia e Uffici giudiziari (esclusi i giudici di pace)
- Ministero della Difesa
- Ministero dell'Economia e delle Finanze
- Ministero dello Sviluppo Economico
- Ministero delle Politiche Agricole, Alimentari e Forestali
- Ministero dell'Ambiente - Tutela del Territorio e del Mare
- Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti
- Ministero del Lavoro, della Salute e delle Politiche Sociali
- Ministero dell'Istruzione, Università e Ricerca
- Ministero per i Beni e le Attività culturali, comprensivo delle sue articolazioni periferiche

2) Inne krajowe instytucje publiczne:

- CONSIP (Concessionaria Servizi Informatici Pubblici)

Cypr

- Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο
  - Γραφείο Συντονιστή Εναρμόνισης
- Υπουργικό Συμβούλιο
- Βουλή των Αντιπροσώπων
- Δικαστική Υπηρεσία
- Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας
- Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας
- Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας
- Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
- Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως
- Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού
- Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου
- Γραφείο Προγραμματισμού
- Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας
- Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
- Γραφείο Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων
- Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών
- Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών
- Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων
- Υπουργείο Άμυνας
- Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
  - Τμήμα Γεωργίας
  - Κτηνιατρικές Υπηρεσίες
  - Τμήμα Δασών

- Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
- Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης
- Μετεωρολογική Υπηρεσία
- Τμήμα Αναδασμού
- Υπηρεσία Μεταλλείων
- Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών
- Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών
- Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
  - Αστυνομία
  - Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου
  - Τμήμα Φυλακών
- Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
  - Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
  - Τμήμα Εργασίας
  - Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
  - Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας
  - Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου
  - Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου
  - Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο
  - Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας
  - Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων
- Υπουργείο Εσωτερικών
  - Επαρχιακές Διοικήσεις
  - Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως
  - Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως
  - Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
  - Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
  - Πολιτική Άμυνα
  - Υπηρεσία Μέρμηνας και Αποκαταστάσεων Εκτοπισθέντων
  - Υπηρεσία Ασύλου
- Υπουργείο Εξωτερικών
- Υπουργείο Οικονομικών
  - Τελωνεία
  - Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων
  - Στατιστική Υπηρεσία
  - Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών
  - Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού
  - Κυβερνητικό Τυπογραφείο
  - Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής
- Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
- Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων
  - Τμήμα Δημοσίων Έργων

- Τμήμα Αρχαιοτήτων
- Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας
- Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας
- Τμήμα Οδικών Μεταφορών
- Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών
- Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών
- Υπουργείο Υγείας
  - Φαρμακευτικές Υπηρεσίες
  - Γενικό Χημείο
  - Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας
  - Οδοντιατρικές Υπηρεσίες
  - Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας

Łotwa

a) Ministerstwa, sekretariaty ministrów do zadań specjalnych i podległe im instytucje

- Aizsardzības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Ārlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Bērnu un ģimenes lietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Ekonomikas ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Finanšu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Iekšlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Izglītības un zinātnes ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Kultūras ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Labklājības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Satiksmes ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Tieslietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Veselības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Vides ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Zemkopības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Īpašu uzdevumu ministra sekretariāti un to padotībā esošās iestādes
- Satversmes aizsardzības birojs

b) Inne instytucje państwowe

- Augstākā tiesa
- Centrālā vēlēšanu komisija
- Finanšu un kapitāla tirgus komisija
- Latvijas Banka
- Prokuratūra un tās pārraudzībā esošās iestādes
- Saeimas kanceleja un tās padotībā esošās iestādes
- Satversmes tiesa
- Valsts kanceleja un tās padotībā esošās iestādes
- Valsts kontrole
- Valsts prezidenta kanceleja

- Tiesībsarga birojs
- Nacionālā radio un televīzijas padome
- Citas valsts iestādes, kuras nav ministriju padotībā (inne instytucje państwowe, które nie podlegają ministerstwom)

Litwa

- Prezidentūros kanceliarija
- Seimo kanceliarija
- Institucje podległe Seimas [parlament]:
  - Lietuvos mokslo taryba;
  - Seimo kontrolierių įstaiga;
  - Valstybės kontrolė;
  - Specialiųjų tyrimų tarnyba;
  - Valstybės saugumo departamentas;
  - Konkurencijos taryba;
  - Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras;
  - Vertybinių popierių komisija;
  - Ryšių reguliavimo tarnyba;
  - Nacionalinė sveikatos taryba;
  - Etninės kultūros globos taryba;
  - Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba;
  - Valstybinė kultūros paveldo komisija;
  - Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga;
  - Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija;
  - Valstybinė lietuvių kalbos komisija;
  - Vyriausioji rinkimų komisija;
  - Vyriausioji tarnybinės etikos komisija;
  - Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba
- Vyriausybės kanceliarija
- Institucje podległe Vyriausybės [rząd]:
  - Ginklų fondas;
  - Informacinės visuomenės plėtros komitetas;
  - Kūno kultūros ir sporto departamentas;
  - Lietuvos archyvų departamentas;
  - Mokestinių ginčų komisija;
  - Statistikos departamentas;
  - Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas;
  - Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba;
  - Viešųjų pirkimų tarnyba;
  - Narkotikų kontrolės departamentas;
  - Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija;
  - Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija;
  - Valstybinė lošimų priežiūros komisija;
  - Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba;
  - Vyriausioji administracinių ginčų komisija;

- Draudimo priežiūros komisija;
- Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas;
- Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centras
- Konstitucinis Teismas
- Lietuvos bankas
- Aplinkos ministerija
- Įstatymų, priimtų pagal Aplinkos ministeriją [Ministerstwo Ochrony Środowiska]:
  - Generalinė miškų urėdija;
  - Lietuvos geologijos tarnyba;
  - Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba;
  - Lietuvos standartizacijos departamentas;
  - Nacionalinis akreditacijos biuras;
  - Valstybinė metrologijos tarnyba;
  - Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba;
  - Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija
- Finansų ministerija
- Įstatymų, priimtų pagal Finansų ministeriją [Ministerstwo Finansów]:
  - Muitinės departamentas;
  - Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnyba;
  - Valstybinė mokesčių inspekcija;
  - Finansų ministerijos mokymo centras
- Krašto apsaugos ministerija
- Įstatymų, priimtų pagal Krašto apsaugos ministerijos [Ministerstwo Obrony Narodowej]:
  - Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas;
  - Centralizuota finansų ir turto tarnyba;
  - Karo prievolės administravimo tarnyba;
  - Krašto apsaugos archyvas;
  - Krizių valdymo centras;
  - Mobilizacijos departamentas;
  - Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba;
  - Infrastruktūros plėtros departamentas;
  - Valstybinis pilietinio pasipriešinimo rengimo centras
- Lietuvos kariuomenė
- Krašto apsaugos sistemos kariniai vienetai ir tarnybos
- Kultūros ministerija
- Įstatymų, priimtų pagal Kultūros ministerijos [Ministerstwo Kultury]:
  - Kultūros paveldo departamentas;
  - Valstybinė kalbos inspekcija
- Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
- Įstatymų, priimtų pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos [Ministerstwo Zabezpieczeń Społecznych i Pracy]:
  - Garantinio fondo administracija;
  - Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba;
  - Lietuvos darbo birža;

- Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba;
- Trišalės tarybos sekretoriatas;
- Socialinių paslaugų priežiūros departamentas;
- Darbo inspekcija;
- Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba;
- Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba;
- Ginčų komisija;
- Techninės pagalbos neįgaliesiems centras;
- Neįgaliųjų reikalų departamentas
- Susisiekimo ministerija
- Įstatybe padegle Susisiekimo ministerijos [Ministerstwo Transportu i Komunikacji]:
  - Lietuvos automobilių kelių direkcija;
  - Valstybinė geležinkelio inspekcija;
  - Valstybinė kelių transporto inspekcija;
  - Pasienio kontrolės punktų direkcija
- Sveikatos apsaugos ministerija
- Įstatybe padegle Sveikatos apsaugos ministerijos [Ministerstwo Zdrowia]:
  - Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba;
  - Valstybinė ligonių kasa;
  - Valstybinė medicininio audito inspekcija;
  - Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba;
  - Valstybinė teismo psichiatrijos ir narkologijos tarnyba;
  - Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba;
  - Farmacijos departamentas;
  - Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras;
  - Lietuvos bioetikos komitetas;
  - Radiacinės saugos centras
- Švietimo ir mokslo ministerija
- Įstatybe padegle Švietimo ir mokslo ministerijos [Ministerstwo Edukacji i Nauki]:
  - Nacionalinis egzaminų centras;
  - Studijų kokybės vertinimo centras
- Teisingumo ministerija
- Įstatybe padegle Teisingumo ministerijos [Ministerstwo Sprawiedliwosci]:
  - Kalėjimų departamentas;
  - Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba;
  - Europos teisės departamentas
- Ūkio ministerija
- Prie Ūkio ministerijos įsteigtos įstaigos [Ministerstwo Gospodarki]:
  - Įmonių bankroto valdymo departamentas;
  - Valstybinė energetikos inspekcija;
  - Valstybinė ne maisto produktų inspekcija;
  - Valstybinis turizmo departamentas
- Užsienio reikalų ministerija

- Diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos užsienyje bei atstovybės prie tarptautinių organizacijų
- Vidaus reikalų ministerija
- Įstatybos pagal Vidus reikalų ministerijos [Ministerstwo Spraw Wewnętrznych]:
  - Asmens dokumentų išrašymo centras;
  - Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba;
  - Gyventojų registro tarnyba;
  - Policijos departamentas;
  - Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas;
  - Turto valdymo ir ūkio departamentas;
  - Vadovybės apsaugos departamentas;
  - Valstybės sienos apsaugos tarnyba;
  - Valstybės tarnybos departamentas;
  - Informatikos ir ryšių departamentas;
  - Migracijos departamentas;
  - Sveikatos priežiūros tarnyba;
  - Bendrasis pagalbos centras
- Žemės ūkio ministerija
- Įstatybos pagal Žemės ūkio ministerijos [Ministerstwo Rolnictwa]:
  - Nacionalinė mokėjimo agentūra;
  - Nacionalinė žemės tarnyba;
  - Valstybinė augalų apsaugos tarnyba;
  - Valstybinė gyvulių veislininkystės priežiūros tarnyba;
  - Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba;
  - Žuvininkystės departamentas
- Teismai [sądy]:
  - Lietuvos Aukščiausiasis Teismas;
  - Lietuvos apeliacinis teismas;
  - Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas;
  - apygardų teismai;
  - apygardų administraciniai teismai;
  - apylinkių teismai;
  - Nacionalinė teismų administracija
- Generalinė prokuratūra
- Inne podmioty administracji publicznej na szczeblu centralnym (institucijos [įstatybos], įstaigos [placówki], tarnybos [agencje]):
  - Aplinkos apsaugos agentūra;
  - Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija;
  - Aplinkos projektų valdymo agentūra;
  - Miško genetinių išteklių, sėklų ir sodmenų tarnyba;
  - Miško sanitarinės apsaugos tarnyba;
  - Valstybinė miškotvarkos tarnyba;
  - Nacionalinis visuomenės sveikatos tyrimų centras;
  - Lietuvos AIDS centras;
  - Nacionalinis organų transplantacijos biuras;

- Valstybinis patologijos centras;
- Valstybinis psichikos sveikatos centras;
- Lietuvos sveikatos informacijos centras;
- Slaugos darbuotojų tobulinimosi ir specializacijos centras;
- Valstybinis aplinkos sveikatos centras;
- Respublikinis mitybos centras;
- Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centras;
- Trakų visuomenės sveikatos priežiūros ir specialistų tobulinimosi centras;
- Visuomenės sveikatos ugdymo centras;
- Muitinės kriminalinė tarnyba;
- Muitinės informacinių sistemų centras;
- Muitinės laboratorija;
- Muitinės mokymo centras;
- Valstybinis patentų biuras;
- Lietuvos teismo ekspertizės centras;
- Centrinė hipotekos įstaiga;
- Lietuvos metrologijos inspekcija;
- Civilinės aviacijos administracija;
- Lietuvos saugios laivybos administracija;
- Transporto investicijų direkcija;
- Valstybinė vidaus vandenų laivybos inspekcija;
- Pabėgėlių priėmimo centras

Luksemburg

- Ministère d'État
- Ministère des affaires étrangères et de l'immigration
- Ministère de l'agriculture, de la viticulture et du développement rural
- Ministère des classes moyennes, du tourisme et du logement
- Ministère de la culture, de l'enseignement supérieur et de la recherche
- Ministère de l'économie et du commerce extérieur
- Ministère de l'éducation nationale et de la formation professionnelle
- Ministère de l'égalité des chances
- Ministère de l'environnement
- Ministère de la famille et de l'intégration
- Ministère des finances
- Ministère de la fonction publique et de la réforme administrative
- Ministère de l'Intérieur et de l'aménagement du territoire
- Ministère de la justice
- Ministère de la santé
- Ministère de la sécurité sociale
- Ministère des transports
- Ministère du travail et de l'emploi
- Ministère des travaux publics

Węgry

- Egészségügyi Minisztérium
- Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
- Gazdasági és Közlekedési Minisztérium
- Honvédelmi Minisztérium
- Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium
- Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium
- Külügyminisztérium
- Miniszterelnöki Hivatal
- Oktatási és Kulturális Minisztérium
- Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium
- Pénzügyminisztérium
- Szociális és Munkügyi Minisztérium
- Központi Szolgáltatási Főigazgatóság

Malta

- Uffiċċju tal-Prim Ministru (Office of the Prime Minister)
- Ministeru għall-Familja u Solidarjetà Soċjali (Ministry for the Family and Social Solidarity)
- Ministeru tal-Edukazzjoni Zgħazagh u Impjiegi (Ministry for Education Youth and Employment)
- Ministeru tal-Finanzi (Ministry of Finance)
- Ministeru tar-Riżorsi u l-Infrastruttura (Ministry for Resources and Infrastructure)
- Ministeru tat-Turizmu u Kultura (Ministry for Tourism and Culture)
- Ministeru tal-Ġustizzja u l-Intern (Ministry for Justice and Home Affairs)
- Ministeru għall-Affarijiet Rurali u l-Ambjent (Ministry for Rural Affairs and the Environment)
- Ministeru għal Ghawdex (Ministry for Gozo)
- Ministeru tas-Saħħa, l-Anzjani u Kura fil-Komunità (Ministry of Health, the Elderly and Community Care)
- Ministeru tal-Affarijiet Barranin (Ministry of Foreign Affairs)
- Ministeru għall-Investimenti, Industrija u Teknologija ta' Informazzjoni (Ministry for Investment, Industry and Information Technology)
- Ministeru għall-Kompetittivà u Komunikazzjoni (Ministry for Competitiveness and Communications)
- Ministeru għall-Iżvilupp Urban u Toroq (Ministry for Urban Development and Roads)

Niderlandy

- Ministerie van Algemene Zaken
  - Bestuursdepartement
  - Bureau van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid
  - Rijksvoorlichtingsdienst
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
  - Bestuursdepartement
  - Centrale Archiefselectiedienst (CAS)
  - Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD)
  - Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR)
  - Agentschap Korps Landelijke Politiediensten
- Ministerie van Buitenlandse Zaken
  - Directoraat-generaal Regiobeleid en Consulaire Zaken (DGRC)

- Directoraat-generaal Politieke Zaken (DGPZ)
- Directoraat-generaal Internationale Samenwerking (DGIS)
- Directoraat-generaal Europese Samenwerking (DGES)
- Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden (CBI)
- Centrale diensten ressorterend onder de secretaris-generaal en de plaatsvervangend secretaris-generaal (S/PlvS) (Support services falling under the Secretary-general and Deputy Secretary-general)
- Buitenlandse Posten (ieder afzonderlijk)
- Ministerie van Defensie — (Ministerstwo Obrony)
  - Bestuursdepartement
  - Commando Diensten Centra (CDC)
  - Defensie Telematica Organisatie (DTO)
  - Centrale directie van de Defensie Vastgoed Dienst
  - De afzonderlijke regionale directies van de Defensie Vastgoed Dienst
  - Defensie Materieel Organisatie (DMO)
  - Landelijk Bevoorradingsbedrijf van de Defensie Materieel Organisatie
  - Logistiek Centrum van de Defensie Materieel Organisatie
  - Marinebedrijf van de Defensie Materieel Organisatie
  - Defensie Pijpleiding Organisatie (DPO)
- Ministerie van Economische Zaken
  - Bestuursdepartement
  - Centraal Planbureau (CPB)
  - SenterNovem
  - Staatstoezicht op de Mijnen (SodM)
  - Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)
  - Economische Voorlichtingsdienst (EVD)
  - Agentschap Telecom
  - Kenniscentrum Professioneel & Innovatief Aanbesteden, Netwerk voor Overheidsopdrachtgevers (PIANOo)
  - Regiebureau Inkoop Rijksoverheid
  - Octrooicentrum Nederland
  - Consumentenautoriteit
- Ministerie van Financiën
  - Bestuursdepartement
  - Belastingdienst Automatiseringscentrum
  - Belastingdienst
  - de afzonderlijke Directies der Rijksbelastingen (różne wydziały Urzędu Podatków i Ciel na terenie całych Niderlandów)
  - Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (isk. Economische Controle dienst (ECD))
  - Belastingdienst Opleidingen
  - Dienst der Domeinen
- Ministerie van Justitie
  - Bestuursdepartement
  - Dienst Justitiële Inrichtingen
  - Raad voor de Kinderbescherming
  - Centraal Justitie Incasso Bureau

- Openbaar Ministerie
- Immigratie en Naturalisatiedienst
- Nederlands Forensisch Instituut
- Dienst Terugkeer & Vertrek
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
  - Bestuursdepartement
  - Dienst Regelingen (DR)
  - Agentschap Plantenziektkundige Dienst (PD)
  - Algemene Inspectiedienst (AID)
  - Dienst Landelijk Gebied (DLG)
  - Voedsel en Waren Autoriteit (VWA)
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
  - Bestuursdepartement
  - Inspectie van het Onderwijs
  - Erfgoedinspectie
  - Centrale Financiën Instellingen
  - Nationaal Archief
  - Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid
  - Onderwijsraad
  - Raad voor Cultuur
- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
  - Bestuursdepartement
  - Inspectie Werk en Inkomen
  - Agentschap SZW
- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
  - Bestuursdepartement
  - Directoraat-generaal Transport en Luchtvaart
  - Directoraat-generaal Personenvervoer
  - Directoraat-generaal Water
  - Centrale diensten (szużby centralne)
  - Centrale diensten van de Organisatie Verkeer en Watersaat
  - Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut KNMI
  - Rijkswaterstaat, Bestuur
  - de afzonderlijke regionale Diensten van Rijkswaterstaat (każdy indywidualny regionalny urząd Dyrekcji Generalnej ds. Robót Publicznych i Gospodarki Wodnej)
  - de afzonderlijke specialistische diensten van Rijkswaterstaat (każdy indywidualny specjalistyczny urząd Dyrekcji Generalnej ds. Robót Publicznych i Gospodarki Wodnej)
  - Adviesdienst Geo-Informatie en ICT
  - Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV)
  - Bouwdienst
  - Corporate Dienst
  - Data ICT Dienst
  - Dienst Verkeer en Scheepvaart
  - Dienst Weg- en Waterbouwkunde (DWW)

- Rijksinstituut voor Kunst en Zee (RIKZ)
- Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA)
- Waterdienst
- Inspectie Verkeer en Waterstaat, Hoofddirectie
- Port state Control
- Directie Toezichtontwikkeling Communicatie en Onderzoek (TCO)
- Toezichthouder Beheer Eenheid Lucht
- Toezichthouder Beheer Eenheid Water
- Toezichthouder Beheer Eenheid Land
- Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
  - Bestuursdepartement
  - Directoraat-generaal Wonen, Wijken en Integratie
  - Directoraat-generaal Ruimte
  - Directoraat-generaal Milieubeheer
  - Rijksgebouwendienst
  - VROM Inspectie
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
  - Bestuursdepartement
  - Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren en Veterinaire Zaken
  - Inspectie Gezondheidszorg
  - Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming
  - Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
  - Sociaal en Cultureel Planbureau
  - Agentschap t.b.v. het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen
- Tweede Kamer der Staten-Generaal
- Eerste Kamer der Staten-Generaal
- Raad van State
- Algemene Rekenkamer
- Nationale Ombudsman
- Kanselarij der Nederlandse Orden
- Kabinet der Koningin
- Raad voor de rechtspraak en de Rechtbanken

Austria

- Bundeskanzleramt
- Bundesministerium für europäische und internationale Angelegenheiten
- Bundesministerium für Finanzen
- Bundesministerium für Gesundheit
- Bundesministerium für Inneres
- Bundesministerium für Justiz
- Bundesministerium für Landesverteidigung und Sport
- Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft
- Bundesministerium für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz
- Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur

- Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie
- Bundesministerium für Wirtschaft, Familie und Jugend
- Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung
- Österreichische Forschungs- und Prüfzentrum Arsenal Gesellschaft mbH
- Bundesbeschaffung GmbH
- Bundesrechenzentrum GmbH

Polska

- Kancelaria Prezydenta RP
- Kancelaria Sejmu RP
- Kancelaria Senatu RP
- Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
- Sąd Najwyższy
- Naczelny Sąd Administracyjny
- Wojewódzkie sądy administracyjne
- Sądy powszechne – rejonowe, okręgowe i apelacyjne
- Trybunał Konstytucyjny
- Najwyższa Izba Kontroli
- Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
- Biuro Rzecznika Praw Dziecka
- Biuro Ochrony Rządu
- Biuro Bezpieczeństwa Narodowego
- Centralne Biuro Antykorupcyjne
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
- Ministerstwo Finansów
- Ministerstwo Gospodarki
- Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Ministerstwo Edukacji Narodowej
- Ministerstwo Obrony Narodowej
- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- Ministerstwo Skarbu Państwa
- Ministerstwo Sprawiedliwości
- Ministerstwo Infrastruktury
- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
- Ministerstwo Środowiska
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych
- Ministerstwo Zdrowia
- Ministerstwo Sportu i Turystyki
- Urząd Komitetu Integracji Europejskiej
- Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
- Urząd Regulacji Energetyki
- Urząd do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych

- Urząd Transportu Kolejowego
- Urząd Dozoru Technicznego
- Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych
- Urząd do spraw Repatriacji i Cudzoziemców
- Urząd Zamówień Publicznych
- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
- Urząd Lotnictwa Cywilnego
- Urząd Komunikacji Elektronicznej
- Wyższy Urząd Górniczy
- Główny Urząd Miar
- Główny Urząd Geodezji i Kartografii
- Główny Urząd Nadzoru Budowlanego
- Główny Urząd Statystyczny
- Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
- Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
- Państwowa Komisja Wyborcza
- Państwowa Inspekcja Pracy
- Rządowe Centrum Legislacji
- Narodowy Fundusz Zdrowia
- Polska Akademia Nauk
- Polskie Centrum Akredytacji
- Polskie Centrum Badań i Certyfikacji
- Polska Organizacja Turystyczna
- Polski Komitet Normalizacyjny
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych
- Komisja Nadzoru Finansowego
- Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
- Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa
- Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej
- Komenda Główna Policji
- Komenda Główna Straży Granicznej
- Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
- Główny Inspektorat Transportu Drogowego
- Główny Inspektorat Farmaceutyczny
- Główny Inspektorat Sanitarny
- Główny Inspektorat Weterynarii
- Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego
- Agencja Wywiadu
- Agencja Mienia Wojskowego
- Wojskowa Agencja Mieszkaniowa

- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- Agencja Rynku Rolnego
- Agencja Nieruchomości Rolnych
- Państwowa Agencja Atomistyki
- Polska Agencja Żeglugi Powietrznej
- Polska Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Agencja Rezerw Materiałowych
- Narodowy Bank Polski
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu
- Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa
- Służba Celna Rzeczypospolitej Polskiej
- Państwowe Gospodarstwo Leśne „Lasy Państwowe”
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
- Urzędy wojewódzkie
- Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, jeśli ich organem założycielskim jest minister, centralny organ administracji rządowej lub wojewoda

Portugalia

- Presidência do Conselho de Ministros
- Ministério das Finanças e da Administração Pública
- Ministério da Defesa Nacional
- Ministério dos Negócios Estrangeiros
- Ministério da Administração Interna
- Ministério da Justiça
- Ministério da Economia e da Inovação
- Ministério da Agricultura, Desenvolvimento Rural e Pescas
- Ministério da Educação
- Ministério da Ciência, da Tecnologia e do Ensino Superior
- Ministério da Cultura
- Ministério da Saúde
- Ministério do Trabalho e da Solidariedade Social
- Ministério das Obras Públicas, Transportes e Comunicações
- Ministério do Ambiente, do Ordenamento do Território e do Desenvolvimento Regional
- Presidência da República
- Tribunal Constitucional
- Tribunal de Contas
- Provedoria de Justiça

Rumunia

- Administrația Prezidențială
- Senatul României
- Camera Deputaților
- Înalta Curte de Casație și Justiție

- Curtea Constituțională
- Consiliul Legislativ
- Curtea de Conturi
- Consiliul Superior al Magistraturii
- Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
- Secretariatul General al Guvernului
- Cancelaria prim-ministrului
- Ministerul Afacerilor Externe
- Ministerul Economiei și Finanțelor
- Ministerul Justiției
- Ministerul Apărării
- Ministerul Internelor și Reformei Administrative
- Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse
- Ministerul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale
- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
- Ministerul Transporturilor
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuinței
- Ministerul Educației Cercetării și Tineretului
- Ministerul Sănătății Publice
- Ministerul Culturii și Cultelor
- Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației
- Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile
- Serviciul Român de Informații
- Serviciul de Informații Externe
- Serviciul de Protecție și Pază
- Serviciul de Telecomunicații Speciale
- Consiliul Național al Audiovizualului
- Consiliul Concurenței (CC)
- Direcția Națională Anticorupție
- Inspectoratul General de Poliție
- Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
- Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
- Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC)
- Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
- Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
- Autoritatea Navală Română
- Autoritatea Feroviară Română
- Autoritatea Rutieră Română
- Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului
- Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
- Autoritatea Națională pentru Turism
- Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților
- Autoritatea Națională pentru Tineret

- Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică
- Autoritatea Națională pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației
- Autoritatea Națională pentru Serviciile Societății Informaționale
- Autoritatea Electorală Permanentă
- Agenția pentru Strategii Guvernamentale
- Agenția Națională a Medicamentului
- Agenția Națională pentru Sport
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
- Agenția Națională de Reglementare în Domeniul Energiei
- Agenția Română pentru Conservarea Energiei
- Agenția Națională pentru Resurse Minerale
- Agenția Română pentru Investiții Străine
- Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperație
- Agenția Națională a Funcționarilor Publici
- Agenția Națională de Administrare Fiscală
- Agenția de Compensare pentru Achiziții de Tehnică Specială
- Agenția Națională Anti-doping
- Agenția Nucleară
- Agenția Națională pentru Protecția Familiei
- Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Bărbați și Femei
- Agenția Națională pentru Protecția Mediului
- Agenția Națională Antidrog

Slovenia

- Predsednik Republike Slovenije
- Državni zbor Republike Slovenije
- Državni svet Republike Slovenije
- Varuh človekovih pravic
- Ustavno sodišče Republike Slovenije
- Računsko sodišče Republike Slovenije
- Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil
- Slovenska akademija znanosti in umetnosti
- Vladne službe
- Ministrstvo za finance
- Ministrstvo za notranje zadeve
- Ministrstvo za zunanje zadeve
- Ministrstvo za obrambo
- Ministrstvo za pravosodje
- Ministrstvo za gospodarstvo
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- Ministrstvo za promet
- Ministrstvo za okolje in prostor
- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
- Ministrstvo za zdravje

- Ministrstvo za javno upravo
- Ministrstvo za šolstvo in šport
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo
- Ministrstvo za kulturo
- Vrhovno sodišče Republike Slovenije
- višja sodišča
- okrožna sodišča
- okrajna sodišča
- Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije
- Okrožna državna tožilstva
- Državno pravobranilstvo
- Upravno sodišče Republike Slovenije
- Višje delovno in socialno sodišče
- delovna sodišča
- Davčna uprava Republike Slovenije
- Carinska uprava Republike Slovenije
- Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja
- Urad Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo
- Uprava Republike Slovenije za javna plačila
- Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna
- Policija
- Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve
- Generalštab Slovenske vojske
- Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
- Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo
- Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
- Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij
- Urad Republike Slovenije za varstvo konkurence
- Urad Republike Slovenije za varstvo potrošnikov
- Tržni inšpektorat Republike Slovenije
- Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino
- Inšpektorat Republike Slovenije za elektronske komunikacije, elektronsko podpisovanje in pošto
- Inšpektorat za energetiko in rudarstvo
- Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja
- Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano
- Fitosanitarna uprava Republike Slovenije
- Veterinarska uprava Republike Slovenije
- Uprava Republike Slovenije za pomorstvo
- Direkcija Republike Slovenije za ceste
- Prometni inšpektorat Republike Slovenije
- Direkcija za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo
- Agencija Republike Slovenije za okolje
- Geodetska uprava Republike Slovenije

- Uprava Republike Slovenije za jedrsko varstvo
- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor
- Inšpektorat Republike Slovenije za delo
- Zdravstveni inšpektorat
- Urad Republike Slovenije za kemikalije
- Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji
- Urad Republike Slovenije za meroslovje
- Urad za visoko šolstvo
- Urad Republike Slovenije za mladino
- Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport
- Arhiv Republike Slovenije
- Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije
- Kabinet predsednika Vlade Republike Slovenije
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije
- Služba vlade za zakonodajo
- Služba vlade za evropske zadeve
- Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko
- Urad vlade za komuniciranje
- Urad za enake možnosti
- Urad za verske skupnosti
- Urad za narodnosti
- Urad za makroekonomske analize in razvoj
- Statistični urad Republike Slovenije
- Slovenska obveščevalno-varnostna agencija
- Protokol Republike Slovenije
- Urad za varovanje tajnih podatkov
- Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj
- Informacijski pooblaščenec
- Državna volilna komisija

Słowacja

Ministerstwa i inne centralne organy rządowe, o których mowa w ustawie nr 575/2001 Coll. w sprawie struktury i działań organów rządowych i centralnych organów administracji państwowej, zmienionej późniejszymi rozporządzeniami:

- Kancelária Prezidenta Slovenskej republiky
- Národná rada Slovenskej republiky
- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo financií Slovenskej republiky
- Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky
- Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky

- Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
- Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
- Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
- Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
- Úrad vlády Slovenskej republiky
- Protimonopolný úrad Slovenskej republiky
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky
- Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky
- Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky
- Úrad pre verejné obstarávanie
- Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky
- Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky
- Národný bezpečnostný úrad
- Ústavný súd Slovenskej republiky
- Najvyšší súd Slovenskej republiky
- Generálna prokuratúra Slovenskej republiky
- Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
- Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky
- Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky
- Úrad pre finančný trh
- Úrad na ochranu osobných údajov
- Kancelária verejného ochrancu práv

Finlandia

- Oikeuskanslerinvirasto – Justitiekanslersämbetet
- Liikenne- ja viestintäministeriö – Kommunikationsministeriet
  - Ajoneuvohallintokeskus AKE – Fordonsförvaltningscentralen AKE
  - Ilmailuhallinto – Luftfartsförvaltningen
  - Ilmatieteen laitos – Meteorologiska institutet
  - Merenkulkulaitos – Sjöfartsverket
  - Merentutkimuslaitos – Havsforskningsinstitutet
  - Ratahallintokeskus RHK – Banförvaltningscentralen RHK
  - Rautatievirasto – Järnvägsverket
  - Tiehallinto – Vägförvaltningen
  - Viestintävirasto – Kommunikationsverket
- Maa- ja metsätalousministeriö – Jord- och skogsbruksministeriet
  - Elintarviketurvallisuusvirasto – Livsmedels säkerhetsverket
  - Maanmittauslaitos – Lantmäteriverket
  - Maaseutuvirasto – Landsbygdsverket

- Oikeusministeriö – Justitieministeriet
  - Tietosuojavaltuutetun toimisto – Dataombudsmannens byrå
  - Tuomioistuimet – domstolar
  - Korkein oikeus – Högsta domstolen
  - Korkein hallinto-oikeus – Högsta förvaltningsdomstolen
  - Hovioikeudet – hovrätter
  - Käräjäoikeudet – tingsrätter
  - Hallinto-oikeudet – förvaltningsdomstolar
  - Markkinaoikeus – Marknadsdomstolen
  - Työtuomioistuin – Arbetsdomstolen
  - Vakuutus-oikeus – Försäkringsdomstolen
  - Kuluttajariitalautakunta – Konsumenttvistenämnden
  - Vankeinhoitolaitos – Fängvårdsväsendet
  - HEUNI - Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimiva Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti – HEUNI - Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta Nationerna
  - Konkursiasiamiehen toimisto – Konkursombudsmannens byrå
  - Kuluttajariitalautakunta – Konsumenttvistenämnden
  - Oikeushallinnon palvelukeskus – Justitieförvaltningens servicecentral
  - Oikeushallinnon tietotekniikkakeskus – Justitieförvaltningens datateknikcentral
  - Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos (Optula) – Rättspolitiska forskningsinstitutet
  - Oikeusrekisterikeskus – Rättsregistercentralen
  - Onnettomuustutkintakeskus – Centralen för undersökning av olyckor
  - Rikosseuraamusvirasto – Brottspåföljdsverket
  - Rikosseuraamusalan koulutuskeskus – Brottspåföljdsområdets utbildningscentral
  - Rikossentorjuntaneuvosto – Rådet för brottsförebyggande
  - Saamelaiskäräjät – Sametinget
  - Valtakunnansyyttäjänvirasto – Riksåklagarämbetet
  - Vankeinhoitolaitos – Fängvårdsväsendet
- Opetusministeriö – Undervisningsministeriet
  - Opetushallitus – Utbildningsstyrelsen
  - Valtion elokuvatarkastamo – Statens filmgranskningsbyrå
- Puolustusministeriö – Försvarsministeriet
  - Puolustusvoimat – Försvarsmakten
- Sisäasiainministeriö – Inrikesministeriet
  - Väestörekisterikeskus – Befolkningsregistercentralen
  - Keskusrikospoliisi – Centralkriminalpolisen
  - Liikkuva poliisi – Rörliga polisen
  - Rajavartiolaitos – Gränsbevakningsväsendet
  - Lääninhallitukset – Länsstyrelserna
  - Suojelupoliisi – Skyddspolisen
  - Poliisiammattikorkeakoulu – Polisyrkeshögskolan

- Poliisin tekniikkakeskus – Polisens teknikcentral
- Poliisin tietohallintokeskus – Polisens datacentral
- Helsingin kihlakunnan poliisilaitos – Polisnrättningen i Helsingfors
- Pelastusopisto – Räddningsverket
- Hätäkeskuslaitos – Nödcentralsverket
- Maahanmuuttovirasto – Migrationsverket
- Sisäasiainhallinnon palvelukeskus – Inrikesförvaltningens servicecentral
- Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö – Social- och hälsovårdsministeriet
  - Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta – Besvärnämnden för utkomstskyddsärenden
  - Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta – Besvärnämnden för socialtrygghet
  - Lääkelaitos – Läkemedelsverket
  - Terveystieteiden oikeusturvakeskus – Rättsskyddscentralen för hälsovården
  - Säteilyturvakeskus – Strålsäkerhetscentralen
  - Kansanterveyslaitos – Folkhälsoinstitutet
  - Lääkehoidon kehittämiskeskus ROHTO – Utvecklingscentralen för läkemedelsbehandling
  - Sosiaali- ja terveystieteiden tuotevalvontakeskus – Social- och hälsovårdens – produkttillsynscentral
  - Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskus Stakes – Forsknings- och – utvecklingscentralen för social- och hälsovården Stakes
  - Vakuutusvalvontavirasto – Försäkringsinspektionen
- Työ- ja elinkeinoministeriö – Arbets- och näringsministeriet
  - Kuluttajavirasto – Konsumentverket
  - Kilpailuvirasto – Konkurrensverket
  - Patentti- ja rekisterihallitus – Patent- och registerstyrelsen
  - Valtakunnansovittelijain toimisto – Riksförlikningsmännens byrå
  - Valtion turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset – Statliga förläggningar för asylsökande
  - Energi- ja energiamarkkinavirasto – Energimarknadsverket
  - Geologian tutkimuskeskus – Geologiska forskningscentralen
  - Huoltovarmuuskeskus – Försörjningsberedskapscentralen
  - Kuluttajatutkimuskeskus – Konsumentforskningscentralen
  - Matkailun edistämiskeskus (MEK) – Centralen för turistfrämjande
  - Mittatekniikan keskus (MIKES) – Mätteknikcentralen
  - Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus – Tekes -utvecklingscentralen för teknologi och innovationer
  - Turvatekniikan keskus (TUKES) – Säkerhetsteknikcentralen
  - Valtion teknillinen tutkimuskeskus (VTT) – Statens tekniska forskningscentral
  - Syrjintälautakunta – Nationella diskrimineringsnämnden
  - Työneuvosto – Arbetsrådet
  - Vähemmistövaltuutetun toimisto – Minoritetsombudsmännens byrå
- Ulkoasiainministeriö – Utrikesministeriet
- Valtioneuvoston kanslia – Statsrådets kansli
- Valtiovarainministeriö – Finansministeriet
  - Valtiokonttori – Statskontoret

- Verohallinto – Skatteförvaltningen
- Tullilaitos – Tullverket
- Tilastokeskus – Statistikcentralen
- Valtion taloudellinen tutkimuskeskus – Statens ekonomiska forskningscentral
- Ympäristöministeriö – Miljöministeriet
  - Suomen ympäristökeskus – Finlands miljöcentral
  - Asumisen rahoitus- ja kehityskeskus – Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet
- Valtiontalouden tarkastusvirasto – Statens revisionsverk

Szwecja

A

- Affärsverket svenska kraftnät
- Akademien för de fria konsterna
- Alkohol- och läkemedelssortiments-nämnden
- Allmänna pensionsfonden
- Allmänna reklamationsnämnden
- Ambassader
- Ansvarsnämnd, statens
- Arbetsdomstolen
- Arbetsförmedlingen
- Arbetsgivarverk, statens
- Arbetslivsinstitutet
- Arbetsmiljöverket
- Arkitekturmuseet
- Arrendenämnder
- Arvsfondsdelegationen

B

- Banverket
- Barnombudsmannen
- Beredning för utvärdering av medicinsk metodik, statens
- Bergsstaten
- Biografbyrå, statens
- Biografiskt lexikon, svenskt
- Birgittaskolan
- Blekinge tekniska högskola
- Bokföringsnämnden
- Bolagsverket
- Bostadsnämnd, statens
- Bostadskreditnämnd, statens
- Boverket
- Brottsförebyggande rådet
- Brottsoffermyndigheten

C

- Centrala studiestödsnämnden

D

- Danshögskolan
- Datainspektionen
- Departementen
- Domstolsverket
- Dramatiska institutet

E

- Ekeskolan
- Ekobrottsmyndigheten
- Ekonomistyrningsverket
- Ekonomiska rådet
- Elsäkerhetsverket
- Energimarknadsinspektionen
- Energimyndighet, statens
- EU/FoU-rådet
- Exportkreditnämnden
- Exportråd, Sveriges

F

- Fastighetsmäklarnämnden
- Fastighetsverk, statens
- Fideikommissnämnden
- Finansinspektionen
- Finanspolitiska rådet
- Finsk-svenska gränsälvskommissionen
- Fiskeriverket
- Flygmedicincentrum
- Folkhälsoinstitut, statens
- Fonden för fukt- och mögelskador
- Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas
- Folke Bernadotteakademin
- Forskarskattenämnden
- Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap
- Fortifikationsverket
- Forum för levande historia
- Försvarets materielverk
- Försvarets radioanstalt
- Försvarets underrättelsenämnd
- Förvarshistoriska museer, statens
- Förvarshögskolan
- Förvarsmakten
- Försäkringskassan

G

- Gentekniknämnden
- Geologiska undersökning
- Geotekniska institut, statens
- Giftinformationscentralen
- Glesbygdsverket
- Grafiska institutet och institutet för högre kommunikation- och reklamutbildning
- Granskningsnämnden för radio och TV
- Granskningsnämnden för försvarsuppfinningar
- Gymnastik- och Idrottshögskolan
- Göteborgs universitet

H

- Handelsflottans kultur- och fritidsråd
- Handelsflottans pensionsanstalt
- Handelssekreterare
- Handelskamrar, auktoriserade
- Handikappombudsmannen
- Handikappråd, statens
- Harpsundsnämnden
- Haverikommission, statens
- Historiska museer, statens
- Hjälpmedelsinstitutet
- Hovrätterna
- Hyresnämnder
- Häktena
- Hälsa- och sjukvårdens ansvarsnämnd
- Högskolan Dalarna
- Högskolan i Borås
- Högskolan i Gävle
- Högskolan i Halmstad
- Högskolan i Kalmar
- Högskolan i Karlskrona/Ronneby
- Högskolan i Kristianstad
- Högskolan i Skövde
- Högskolan i Trollhättan/Uddevalla
- Högskolan på Gotland
- Högskolans avskiljandenämnd
- Höskoleverket
- Högsta domstolen

I

- ILO-kommittén
- Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
- Inspektionen för strategiska produkter

- Institut för kommunikationsanalys, statens
- Institut för psykosocial medicin, statens
- Institut för särskilt utbildningsstöd, statens
- Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering
- Institutet för rymdfysik
- Institutet för tillväxtpolitiska studier
- Institutionsstyrelse, statens
- Insättningsgarantinämnden
- Integrationsverket
- Internationella programkontoret för utbildningsområdet

J

- Jordbruksverk, statens
- Justitiekanslern
- Jämställdhetsombudsmannen
- Jämställdhetsnämnden
- Järnvägar, statens
- Järnvägsstyrelsen

K

- Kammarkollegiet
- Kamrätterna
- Karlstads universitet
- Karolinska Institutet
- Kemikalieinspektionen
- Kommerskollegium
- Konjunkturinstitutet
- Konkurrensverket
- Konstfack
- Konsthögskolan
- Konstnärsnämnden
- Konstråd, statens
- Konsulat
- Konsumentverket
- Krigsvetenskapsakademin
- Krigsförsäkringsnämnden
- Kriminaltekniska laboratorium, statens
- Kriminalvården
- Krisberedskapsmyndigheten
- Kristinaskolan
- Kronofogdemyndigheten
- Kulturråd, statens
- Kungl. Biblioteket
- Kungl. Konsthögskolan
- Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

- Kungl. Tekniska högskolan
- Kungl. Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien
- Kungl. Vetenskapsakademien
- Kustbevakningen
- Kvalitets- och kompetensråd, statens
- Kärnavfallsfondens styrelse

L

- Lagrådet
- Lantbruksuniversitet, Sveriges
- Lantmäteriverket
- Linköpings universitet
- Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet
- Livsmedelsverk, statens
- Livsmedelsekonomiska institutet
- Ljud- och bildarkiv, statens
- Lokala säkerhetsnämnderna vid kärnkraftverk
- Lotteriinspektionen
- Luftfartsverket
- Luftfartsstyrelsen
- Luleå tekniska universitet
- Lunds universitet
- Läke­medelsverket
- Läke­medelsförmånsnämnden
- Länsrätterna
- Länsstyrelserna
- Lärarhögskolan i Stockholm

M

- Malmö högskola
- Manillaskolan
- Maritima muséer, statens
- Marknadsdomstolen
- Medlingsinstitutet
- Meteorologiska och hydrologiska institut, Sveriges
- Migrationsverket
- Militärhögskolor
- Mittuniversitetet
- Moderna museet
- Museer för världskultur, statens
- Musikaliska Akademien
- Musiksamlingar, statens
- Myndigheten för handikappolitisk samordning
- Myndigheten för internationella adoptionsfrågor
- Myndigheten för skolutveckling

- Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning
- Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning
- Myndigheten för Sveriges nätuniversitet
- Myndigheten för utländska investeringar i Sverige
- Mälardalens högskola

N

- Nationalmuseum
- Nationellt centrum för flexibelt lärande
- Naturhistoriska riksmuseet
- Naturvårdsverket
- Nordiska Afrikainstitutet
- Notarienämnden
- Nämnd för arbetstagares uppfinningar, statens
- Nämnden för statligt stöd till trossamfund
- Nämnden för styrelserepresentationsfrågor
- Nämnden mot diskriminering
- Nämnden för elektronisk förvaltning
- Nämnden för Rh-anpassad utbildning
- Nämnden för hemslöjdsfrågor

O

- Oljekrisnämnden
- Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning
- Ombudsmannen mot etnisk diskriminering
- Operahögskolan i Stockholm

P

- Patent- och registreringsverket
- Patentbesvärslätten
- Pensionsverk, statens
- Personregisternämnd statens, SPAR-nämnden
- Pliktverk, Totalförsvarets
- Polarforskningssekretariatet
- Post- och telestyrelsen
- Premiepensionsmyndigheten
- Presstödsnämnden

R

- Radio- och TV-verket
- Rederinämnden
- Regeringskansliet
- Regeringsrätten
- Resegarantinämnden
- Registernämnden
- Revisorsnämnden

- Riksantikvarieämbetet
- Riksarkivet
- Riksbanken
- Riksdagsförvaltningen
- Riksdagens ombudsmän
- Riksdagens revisorer
- Riksgäldskontoret
- Rikshemvärnsrådet
- Rikspolisstyrelsen
- Riksrevisionen
- Rikstrafiken
- Riksutställningar, Stiftelsen
- Riksvärderingsnämnden
- Rymdstyrelsen
- Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
- Räddningsverk, statens
- Rättshjälpsmyndigheten
- Rättshjälpsnämnden
- Rättsmedicinalverket

S

- Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund
- Sameskolstyrelsen och sameskolor
- Sametinget
- SIS, Standardiseringen i Sverige
- Sjöfartsverket
- Skatterättsnämnden
- Skatteverket
- Skaderegleringsnämnd, statens
- Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor
- Skogsstyrelsen
- Skogsvårdsstyrelserna
- Skogs- och lantbruksakademien
- Skolverk, statens
- Skolväsendets överklagandenämnd
- Smittskyddsinstitutet
- Socialstyrelsen
- Specialpedagogiska institutet
- Specialskolemyndigheten
- Språk- och folkminnesinstitutet
- Sprängämnesinspektionen
- Statistiska centralbyrån
- Statskontoret
- Stockholms universitet

- Stockholms internationella miljöinstitut
- Strålsäkerhetsmyndigheten
- Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
- Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, SIDA
- Styrelsen för Samefonden
- Styrelsen för psykologiskt försvar
- Stängselnämnden
- Svenska institutet
- Svenska institutet för europapolitiska studier
- Svenska ESF-rådet
- Svenska Unescorådet
- Svenska FAO kommittén
- Svenska Språknämnden
- Svenska Skeppshypotekskassan
- Svenska institutet i Alexandria
- Sveriges författarfond
- Säkerhetspolisen
- Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
- Södertörns högskola

T

- Taltidningsnämnden
- Talboks- och punktskriftsbiblioteket
- Teaterhögskolan i Stockholm
- Tingsrätterna
- Tjänstepensions och grupplivnämnd, statens
- Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet
- Totalförsvarets forskningsinstitut
- Totalförsvarets pliktverk
- Tullverket
- Turistdelegationen

U

- Umeå universitet
- Ungdomsstyrelsen
- Uppsala universitet
- Utlandslönenämnd, statens
- Utlänningsnämnden
- Utrikesförvaltningens antagningsnämnd
- Utrikesnämnden
- Utsädeskontroll, statens

V

- Valideringsdelegationen
- Valmyndigheten

- Vatten- och avloppsnämnd, statens
- Vattenöverdomstolen
- Verket för förvaltningsutveckling
- Verket för högskoleservice
- Verket för innovationssystem (VINNOVA)
- Verket för näringslivsutveckling (NUTEK)
- Vetenskapsrådet
- Veterinärmedicinska anstalt, statens
- Veterinära ansvarsnämnden
- Väg- och transportforskningsinstitut, statens
- Vägverket
- Vänerskolan
- Växjö universitet
- Växsortnämnd, statens

Å

- Åklagarmyndigheten
- Åsbackaskolan

Ö

- Örebro universitet
- Örlogsmannasällskapet
- Östervångsskolan
- Överbefälhavaren
- Överklagandenämnden för högskolan
- Överklagandenämnden för nämndemannauppdrag
- Överklagandenämnden för studiestöd
- Överklagandenämnden för totalförsvaret

Zjednoczone Królestwo

- Cabinet Office
  - Office of the Parliamentary Counsel
- Central Office of Information
- Charity Commission
- Crown Estate Commissioners (Vote Expenditure Only)
- Crown Prosecution Service
- Department for Business, Enterprise and Regulatory Reform
  - Competition Commission
  - Gas and Electricity Consumers' Council
  - Office of Manpower Economics
- Department for Children, Schools and Families
- Department of Communities and Local Government
  - Rent Assessment Panels
- Department for Culture, Media and Sport
  - British Library

- British Museum
- Commission for Architecture and the Built Environment
- The Gambling Commission
- Historic Buildings and Monuments Commission for England (English Heritage)
- Imperial War Museum
- Museums, Libraries and Archives Council
- National Gallery
- National Maritime Museum
- National Portrait Gallery
- Natural History Museum
- Science Museum
- Tate Gallery
- Victoria and Albert Museum
- Wallace Collection
- Department for Environment, Food and Rural Affairs
  - Agricultural Dwelling House Advisory Committees
  - Agricultural Land Tribunals
  - Agricultural Wages Board and Committees
  - Cattle Breeding Centre
  - Countryside Agency
  - Plant Variety Rights Office
  - Royal Botanic Gardens, Kew
  - Royal Commission on Environmental Pollution
- Department of Health
  - Dental Practice Board
  - National Health Service Strategic Health Authorities
  - NHS Trusts
  - Prescription Pricing Authority
- Department for Innovation, Universities and Skills
  - Higher Education Funding Council for England
  - National Weights and Measures Laboratory
  - Patent Office
- Department for International Development
- Department of the Procurator General and Treasury Solicitor
  - Legal Secretariat to the Law Officers
- Department for Transport
  - Maritime and Coastguard Agency
- Department for Work and Pensions
  - Disability Living Allowance Advisory Board
  - Independent Tribunal Service
  - Medical Boards and Examining Medical Officers (War Pensions)
  - Occupational Pensions Regulatory Authority

- Regional Medical Service
- Social Security Advisory Committee
- Export Credits Guarantee Department
- Foreign and Commonwealth Office
  - Wilton Park Conference Centre
- Government Actuary's Department
- Government Communications Headquarters
- Home Office
  - HM Inspectorate of Constabulary
- House of Commons
- House of Lords
- Ministry of Defence
  - Defence Equipment & Support
  - Meteorological Office
  - Ministry of Justice
  - Boundary Commission for England
  - Combined Tax Tribunal
  - Council on Tribunals
  - Court of Appeal - Criminal
  - Employment Appeals Tribunal
  - Employment Tribunals
  - HMCS Regions, Crown, County and Combined Courts (England and Wales)
  - Immigration Appellate Authorities
  - Immigration Adjudicators
  - Immigration Appeals Tribunal
  - Lands Tribunal
  - Law Commission
  - Legal Aid Fund (England and Wales)
  - Office of the Social Security Commissioners
  - Parole Board and Local Review Committees
  - Pensions Appeal Tribunals
  - Public Trust Office
  - Supreme Court Group (England and Wales)
  - Transport Tribunal
- The National Archives
- National Audit Office
- National Savings and Investments
- National School of Government
- Northern Ireland Assembly Commission
- Northern Ireland Court Service
  - Coroners Courts
  - County Courts

- Court of Appeal and High Court of Justice in Northern Ireland
- Crown Court
- Enforcement of Judgements Office
- Legal Aid Fund
- Magistrates' Courts
- Pensions Appeals Tribunals
- Northern Ireland, Department for Employment and Learning
- Northern Ireland, Department for Regional Development
- Northern Ireland, Department for Social Development
- Northern Ireland, Department of Agriculture and Rural Development
- Northern Ireland, Department of Culture, Arts and Leisure
- Northern Ireland, Department of Education
- Northern Ireland, Department of Enterprise, Trade and Investment
- Northern Ireland, Department of the Environment
- Northern Ireland, Department of Finance and Personnel
- Northern Ireland, Department of Health, Social Services and Public Safety
- Northern Ireland, Office of the First Minister and Deputy First Minister
- Northern Ireland Office
  - Crown Solicitor's Office
  - Department of the Director of Public Prosecutions for Northern Ireland
  - Forensic Science Laboratory of Northern Ireland
  - Office of the Chief Electoral Officer for Northern Ireland
  - Police Service of Northern Ireland
  - Probation Board for Northern Ireland
  - State Pathologist Service
- Office of Fair Trading
- Office for National Statistics
  - National Health Service Central Register
- Office of the Parliamentary Commissioner for Administration and Health Service Commissioners
- Paymaster General's Office
- Postal Business of the Post Office
- Privy Council Office
- Public Record Office
- HM Revenue and Customs
  - The Revenue and Customs Prosecutions Office
- Royal Hospital, Chelsea
- Royal Mint
- Rural Payments Agency
- Scotland, Auditor-General
- Scotland, Crown Office and Procurator Fiscal Service
- Scotland, General Register Office
- Scotland, Queen's and Lord Treasurer's Remembrancer

- Scotland, Registers of Scotland
- The Scotland Office
- The Scottish Ministers
  - Architecture and Design Scotland
  - Crofters Commission
  - Deer Commission for Scotland
  - Lands Tribunal for Scotland
  - National Galleries of Scotland
  - National Library of Scotland
  - National Museums of Scotland
  - Royal Botanic Garden, Edinburgh
  - Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Scotland
  - Scottish Further and Higher Education Funding Council
  - Scottish Law Commission
  - Community Health Partnerships
  - Special Health Boards
  - Health Boards
  - The Office of the Accountant of Court
  - High Court of Justiciary
  - Court of Session
  - HM Inspectorate of Constabulary
  - Parole Board for Scotland
  - Pensions Appeal Tribunals
  - Scottish Land Court
  - Sheriff Courts
  - Scottish Police Services Authority
  - Office of the Social Security Commissioners
  - The Private Rented Housing Panel and Private Rented Housing Committees
  - Keeper of the Records of Scotland
- The Scottish Parliamentary Body Corporate
- HM Treasury
  - Office of Government Commerce
  - United Kingdom Debt Management Office
- The Wales Office (Office of the Secretary of State for Wales)
- The Welsh Ministers
  - Higher Education Funding Council for Wales
  - Local Government Boundary Commission for Wales
  - The Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Wales
  - Valuation Tribunals (Wales)
  - Welsh National Health Service Trusts and Local Health Boards
  - Welsh Rent Assessment Panels

3. Wykaz towarów i urządzeń nabywanych przez ministerstwa obrony i agencje ds. obronności i bezpieczeństwa Belgii, Bułgarii, Republiki Czeskiej, Danii, Niemiec, Estonii, Irlandii, Grecji, Hiszpanii, Francji, Włoch, Cypru, Łotwy, Litwy, Luksemburga, Węgier, Malty, Niderlandów, Austrii, Polski, Portugalii, Rumunii, Słowenii, Słowacji, Finlandii, Szwecji i Zjednoczonego Królestwa, objęte tytułem II sekcja V rozdział II niniejszej Umowy:

Dział 25: Sól, siarka, ziemia i kamienie, materiały gipsowe, wapno i cement

Dział 26: Rudy metali, żużel i popiół

Dział 27: Paliwa mineralne, oleje mineralne i produkty ich destylacji, substancje bitumiczne, woski mineralne

z wyjątkiem:

ex 27.10: benzyny specjalnej

Dział 28: Chemikalia nieorganiczne, organiczne i nieorganiczne związki metali szlachetnych, metali ziem rzadkich, pierwiastków promieniotwórczych i izotopów

z wyjątkiem:

ex 28.09: materiałów wybuchowych

ex 28.13: materiałów wybuchowych

ex 28.14: gazu łzawiącego

ex 28.28: materiałów wybuchowych

ex 28.32: materiałów wybuchowych

ex 28.39: materiałów wybuchowych

ex 28.50: produktów toksycznych

ex 28.51: produktów toksycznych

ex 28.54: materiałów wybuchowych

Dział 29: Chemikalia organiczne

z wyjątkiem:

ex 29.03: materiałów wybuchowych

ex 29.04: materiałów wybuchowych

ex 29.07: materiałów wybuchowych

ex 29.08: materiałów wybuchowych

ex 29.11: materiałów wybuchowych

ex 29.12: materiałów wybuchowych

ex 29.13: produktów toksycznych

ex 29.14: produktów toksycznych

ex 29.15: produktów toksycznych

ex 29.21: produktów toksycznych

ex 29.22: produktów toksycznych

ex 29.23: produktów toksycznych

ex 29.26: materiałów wybuchowych

ex 29.27: produktów toksycznych

ex 29.29: materiałów wybuchowych

Dział 30: Produkty farmaceutyczne

Dział 31: Nawozy

Dział 32: Ekstrakty garbników i środków barwiących, garbniki i ich pochodne, barwniki, pigmenty, farby i lakiery, kit i inne masy uszczelniające, atramenty

Dział 33: Olejki eteryczne i rezinoidy, preparaty perfumeryjne, kosmetyczne lub toaletowe

- Dział 34: Mydło, organiczne środki powierzchniowo czynne, preparaty piorące, preparaty smarowe, woski syntetyczne, woski preparowane, preparaty do czyszczenia i szorowania, świece i artykuły podobne, pasty modelarskie i „woski dentystyczne”
- Dział 35: Substancje białkowe, kleje, enzymy
- Dział 37: Materiały fotograficzne i kinematograficzne
- Dział 38: Produkty chemiczne różne
z wyjątkiem:
ex 38.19: produktów toksycznych
- Dział 39: Tworzywa sztuczne, żywice syntetyczne, estry celulozowe i etery, artykuły z nich
z wyjątkiem:
ex 39.03: materiałów wybuchowych
- Dział 40: Kauczuk, kauczuk syntetyczny, faktysa i artykuły z nich
z wyjątkiem:
ex 40.11: opony kuloodporne
- Dział 41: Skóry i skórki surowe (inne niż skóry futerkowe) oraz skóry wyprawione
- Dział 42: Wyroby ze skóry, wyroby siodlarskie i rymarskie, artykuły podróżne, torby ręczne i podobne pojemniki, artykuły z wnętrzości zwierzęcych (z wyjątkiem wnętrzości jedwabników)
- Dział 43: Skóry futerkowe i futra sztuczne, wyroby z nich
- Dział 44: Drewno i artykuły z drewna, węgiel drzewny
- Dział 45: Korek i artykuły z korka
- Dział 46: Wyroby ze słomy, z esparto i pozostałych materiałów do wyplatania, wyroby koszykarskie oraz wyroby z wikliny
- Dział 47: Materiały do produkcji papieru
- Dział 48: Papier i tektura, artykuły z masy papierniczej, papieru lub tektury
- Dział 49: Książki, gazety, obrazki i pozostałe wyroby przemysłu poligraficznego, drukowane; manuskrypty, maszynopisy i plany
- Dział 65: Nakrycia głowy i ich części
- Dział 66: Parasole, parasole przeciwsłoneczne, laski, bicze, szpicruty i ich części
- Dział 67: Pióra i puch, preparowane oraz artykuły z piór lub puchu, kwiaty sztuczne, artykuły z włosów ludzkich
- Dział 68: Artykuły z kamieni, gipsu, cementu, azbestu, miki lub podobnych materiałów
- Dział 69: Wyroby ceramiczne
- Dział 70: Szkło i wyroby ze szkła
- Dział 71: Perły, kamienie szlachetne lub półszlachetne, metale szlachetne, metale platerowane metalem szlachetnym i wyroby z nich, sztuczna biżuteria
- Dział 73: Żelazo i stal i artykuły z nich
- Dział 74: Miedź i artykuły z miedzi
- Dział 75: Nikiel i artykuły z niklu
- Dział 76: Aluminium i artykuły z aluminium
- Dział 77: Magnez i beryl i wyroby z nich
- Dział 78: Ołów i artykuły z ołowiu
- Dział 79: Cynk i artykuły z cynku

Dział 80: Cyna i artykuły z cyny

Dział 81: Pozostałe metale nieszlachetne wykorzystywane w przemyśle hutniczym i wyroby z nich

Dział 82: Narzędzia, przybory, noże, łyżki i widelce z metali nieszlachetnych, ich części

z wyjątkiem:

ex 82.05: narzędzi

ex 82.07: narzędzi, części

Dział 83: Artykuły różne z metali nieszlachetnych

Dział 84: Kotły, maszyny i urządzenia mechaniczne, ich części

z wyjątkiem:

ex 84.06: silników

ex 84.08: innych silników

ex 84.45: maszyn

ex 84.53: maszyn automatycznie przetwarzających dane

ex 84.55: części maszyn wymienionych w pozycji nr 84.53

ex 84.59: reaktorów jądrowych

Dział 85: Maszyny i urządzenia elektryczne oraz ich części

z wyjątkiem:

ex 85.13: urządzeń telekomunikacyjnych

ex 85.15: aparatury nadawczej

Dział 86: Lokomotywy pojazdów szynowych, tabor szynowy i jego części; osprzęt i elementy torów kolejowych i tramwajowych wraz z ich częściami; komunikacyjne urządzenia sygnalizacyjne wszelkich typów (mechaniczne)

z wyjątkiem:

ex 86.02: lokomotyw opancerzonych zasilanych energią elektryczną

ex 86.03: pozostałych lokomotyw opancerzonych

ex 86.05: wagonów opancerzonych

ex 86.06: wagonów warsztatowych

ex 86.07: wagonów

Dział 87: Pojazdy nieszynowe oraz ich części

z wyjątkiem:

ex 87.08: czołgów i innych pojazdów opancerzonych

ex 87.01: traktorów

ex 87.02: pojazdów wojskowych

ex 87.03: ciężarówek ratunkowych

ex 87.09: motocykli

ex 87.14: przyczep

Dział 89: Statki, łodzie oraz konstrukcje pływające

z wyjątkiem:

ex 89.01 A: okrętów wojennych

Dział 90: Aparatura i przyrządy, optyczne, fotograficzne, kinematograficzne, pomiarowe, kontrolne, precyzyjne, medyczne lub chirurgiczne, ich części

z wyjątkiem:

ex 90.05: lornetek

ex 90.13: różnorodnych przyrządów, laserów

ex 90.14: dalmierzy

ex 90.28: instrumentów pomiarowych elektrycznych i elektronicznych

- ex 90.11: mikroskopów
- ex 90.17: narzędzi i przyrządów medycznych
- ex 90.18: sprzętu do mechanoterapii
- ex 90.19: sprzętu ortopedycznego
- ex 90.20: aparaty wykorzystującej promieniowanie rentgenowskie

Dział 91: Zegary i zegarki

Dział 92: Instrumenty muzyczne, urządzenia do rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzenia telewizyjne do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięków, części i wyposażenie dodatkowe do tych urządzeń

Dział 94: Meble i ich części, pościel, materace, stelaże pod materace, poduszki i podobne artykuły wypychane z wyjątkiem:

- ex 94.01 A: foteli lotniczych

Dział 95: Obrobione materiały rzeźbiarskie i formowane oraz wyroby z tych materiałów

Dział 96: Miotły, szczotki, pędzle do nakładania kosmetyków i sita

Dział 98: Różnorodne wyroby gotowe

Subzałącznik 2

Wszystkie pozostałe podmioty, które w zakresie udzielania zamówień objęte są postanowieniami tytułu II sekcja V rozdział II niniejszej Umowy

Towary i usługi

Progi 400 000 SDR

Roboty

Progi 5 000 000 SDR

Zobowiązania Unii

Wszystkie podmioty wyszczególnione w subzałączniku 1 oraz organy i przedsiębiorstwa publiczne, które udzielają zamówień na towary, usługi i roboty zgodnie ze szczegółowymi przepisami dyrektywy 2004/17/WE, zlecając wykonanie jednej lub więcej prac z podanych poniżej:

- a) dostawa lub eksploatacja sieci stacjonarnych w celu świadczenia usług społeczeństwu w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją wody pitnej lub dostawą wody pitnej do takich sieci;
- b) dostawa lub eksploatacja sieci stacjonarnych w celu świadczenia usług społeczeństwu w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją energii elektrycznej lub dostawą energii elektrycznej do takich sieci;
- c) udostępnianie portów lotniczych lub innych urządzeń infrastruktury portów lotniczych przewoźnikom lotniczym;
- d) udostępnianie portów morskich lub śródlądowych lub innych urządzeń infrastruktury portów przewoźnikom morskim lub śródlądowym;
- e) obsługa sieci świadczących usługi dla ludności w zakresie transportu kolejami, systemami automatycznymi, tramwajami, trolejbusami, autobusami lub linowego;
- f) działania dotyczące eksploatacji obszaru geograficznego do celów poszukiwania lub wydobycia ropy naftowej, gazu, węgla lub innych paliw stałych.

Zobowiązania Iraku

Wszystkie podmioty wyszczególnione w subzałączniku 1 oraz organy i przedsiębiorstwa publiczne, które udzielają zamówień na towary, usługi i roboty, zlecając wykonanie jednej lub więcej prac z podanych poniżej:

- a) dostawa lub eksploatacja sieci stacjonarnych w celu świadczenia usług społeczeństwu w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją wody pitnej lub dostawą wody pitnej do takich sieci;

- b) dostawa lub eksploatacja sieci stacjonarnych w celu świadczenia usług społeczeństwu w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją energii elektrycznej lub dostawą energii elektrycznej do takich sieci;
- c) udostępnianie portów lotniczych lub innych urządzeń infrastruktury portów lotniczych przewoźnikom lotniczym;
- d) udostępnianie portów morskich lub śródlądowych lub innych urządzeń infrastruktury portów przewoźnikom morskim lub śródlądowym;
- e) obsługa sieci świadczących usługi dla ludności w zakresie transportu kolejami, systemami automatycznymi, tramwajami, trolejbusami, autobusami lub linowego;
- f) działania dotyczące eksploatacji obszaru geograficznego do celów poszukiwania lub wydobycia ropy naftowej, gazu, węgla lub innych paliw stałych.

Subzałącznik 3

**Usługi inne niż usługi budowlane, objęte postanowieniami tytułu II sekcja V
rozdział II niniejszej Umowy**

Zobowiązania Iraku

Wyszczególnienie	Nr referencyjny CPC
Usługi konserwacyjne i naprawcze	6112, 6122, 633, 886
Usługi transportu lądowego, w tym usługi samochodów opancerzonych oraz usługi kurierskie, z wyjątkiem transportu poczty	712 (z wyjątkiem 71235), 7512, 87304
Usługi transportu lotniczego pasażerów i towarów, z wyjątkiem transportu poczty	73 (z wyjątkiem 7321)
Transport poczty drogą lądową (z wyjątkiem transportu koleją) i lotniczą	71235, 7321
Usługi telekomunikacyjne	752 (*) (z wyjątkiem 7524, 7525, 7526)
Usługi finansowe	ex 81, 812, 814
a) Usługi ubezpieczeniowe	
b) Usługi bankowe i inwestycyjne (**)	
Usługi komputerowe i usługi z nimi związane	84
Usługi w zakresie księgowości, audytu oraz prowadzenia ksiąg rachunkowych	862
Usługi badania rynku i opinii publicznej	864
Usługi konsultacyjne w zakresie zarządzania i usługi z nimi związane	865, 866 (***)
Usługi architektoniczne, usługi inżynierskie i zintegrowane usługi inżynierskie, usługi urbanistyczne, usługi architektury krajobrazu; związane z nimi usługi konsultacji naukowych i technicznych; usługi badań i analiz technicznych	867
Usługi reklamowe	871
Usługi sprzątania budynków i usługi zarządzania mieniem	874, 82201 – 82206
Usługi w zakresie publikowania i drukowania – wykonywane na podstawie wynagrodzenia lub umowy	88442
Usługi w dziedzinie odprowadzania ścieków i wywozu nieczystości; usługi sanitarne i podobne	94

(*) Z wyjątkiem telefonicznych usług głosowych, telexowych, radiotelefonicznych, stronicowania i satelitarnych.

(**) Z wyjątkiem umów o świadczenie usług finansowych w związku z emisją, sprzedażą, nabyciem lub transferem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych oraz usług świadczonych przez bank centralny.

(***) Z wyjątkiem usług arbitrażowych i concyliacyjnych.

Zobowiązania Unii

Wyszczególnienie	Nr referencyjny CPC
Usługi konserwacyjne i naprawcze	6112, 6122, 633, 886
Usługi transportu lądowego, w tym usługi samochodów opancerzonych oraz usługi kurierskie, z wyjątkiem transportu poczty	712 (z wyjątkiem 71235), 7512, 87304
Usługi transportu lotniczego pasażerów i towarów, z wyjątkiem transportu poczty	73 (z wyjątkiem 7321)
Transport poczty drogą lądową (z wyjątkiem transportu koleją) i lotniczą	71235, 7321
Usługi telekomunikacyjne	752 (*) (z wyjątkiem 7524, 7525, 7526)
Usługi finansowe	ex 81, 812, 814
a) Usługi ubezpieczeniowe	
b) Usługi bankowe i inwestycyjne (**)	
Usługi komputerowe i usługi z nimi związane	84
Usługi w zakresie księgowości, audytu oraz prowadzenia ksiąg rachunkowych	862
Usługi badania rynku i opinii publicznej	864
Usługi konsultacyjne w zakresie zarządzania i usługi z nimi związane	865, 866 (***)
Usługi architektoniczne, usługi inżynierskie i zintegrowane usługi inżynierskie, usługi urbanistyczne, usługi architektury krajobrazu; związane z nimi usługi konsultacji naukowych i technicznych; usługi badań i analiz technicznych	867
Usługi reklamowe	871
Usługi sprzątania budynków i usługi zarządzania mieniem	874, 82201 – 82206
Usługi w zakresie publikowania i drukowania – wykonywane na podstawie wynagrodzenia lub umowy	88442
Usługi w dziedzinie odprowadzania ścieków i wywozu nieczystości; usługi sanitarne i podobne	94

(*) Z wyjątkiem telefonicznych usług głosowych, telexowych, radiotelefonicznych, stronicowania i satelitarnych.

(**) Z wyjątkiem umów o świadczenie usług finansowych w związku z emisją, sprzedażą, nabyciem lub transferem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych oraz usług świadczonych przez bank centralny. W Finlandii płatności od podmiotów rządowych (wydatki) są obsługiwane przez pewne instytucje kredytowe (Postipankki Ltd) lub przez fiński system Postal Giro. W Szwecji płatności pochodzące od i do agencji rządowych są obsługiwane przez szwedzki system Postal Giro (Postgiro).

(***) Z wyjątkiem usług arbitrażowych i concyliacyjnych.

Subzałącznik 4

Usługi budowlane, objęte postanowieniami tytułu II sekcja V rozdział II niniejszej Umowy

Zobowiązania Iraku

Wszystkie usługi wyszczególnione w dziale 51 Centralnej Klasyfikacji Produktów (CPC)

Zobowiązania Unii

Wszystkie usługi wyszczególnione w dziale 51 Centralnej Klasyfikacji Produktów (CPC)

Subzałącznik 5

Ogólne uwagi i odstępstwa od postanowień tytułu II sekcja V rozdział II niniejszej Umowy

1. Postanowienia zawarte w art. 43 ust. 4 oraz w art. 53 w odniesieniu do wykorzystania elektronicznych środków w procesie udzielania zamówień oraz skrócenia terminów określonych w art. 50 oraz w dodatku VI do ZAŁĄCZNIKA 1 do niniejszej Umowy będą miały zastosowanie od dnia wejścia w życie stosownych przepisów w sprawie elektronicznych zamówień publicznych w Iraku.
2. Nie obejmuje to kontraktów udzielanych przez podmioty wymienione w subzałącznikach 1 i 2 w związku z udzieleniem licencji na usługi dotyczące ropy naftowej i gazy oraz udzieleniem licencji na wykorzystanie zasobów naturalnych.
3. Umowy, których celem jest umożliwienie podjęcia działania określonego w subzałączniku 2, nie powinny być przedmiotem procedur określonych w niniejszej Umowie, jeżeli takie działanie jest bezpośrednio narażone na konkurencję na rynkach, do których istnieje nieograniczony dostęp.
4. Postanowienia tytułu II sekcja V rozdział II niniejszej Umowy nie mają zastosowania do należących do Finlandii Wysp Alandzkich.

Dodatek II*Wykorzystanie środków masowego przekazu do publikowania informacji o zamówieniach publicznych*

W odniesieniu do Iraku

Informacje dotyczące zamówień są publikowane w irackim Dzienniku Urzędowym.

W odniesieniu do Unii

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej

System informacyjny dotyczący zamówień publicznych w Europie: http://simap.europa.eu/index_pl.htm

Belgia:

— Akty, przepisy królewskie, regulacje ministerialne, okólniki ministerialne – le Moniteur Belge

— Orzecznictwo – Pasicrisie

Bułgaria:

— Przepisy ustawowe i wykonawcze – Държавен вестник (Monitor Państwowy)

— Orzeczenia sądowe – www.sac.government.bg

— Decyzje administracyjne ogólnego zastosowania i dowolnej procedury – www.aop.bg i www.cpc.bg

Republika Czeska:

— Przepisy ustawowe i wykonawcze – Zbiór Prawa Republiki Czeskiej

— Orzeczenia Urzędu Ochrony Konkurencji – Zbiór orzeczeń Urzędu Ochrony Konkurencji

Dania:

— Przepisy ustawowe i wykonawcze – Lovtidende

— Orzeczenia sądowe – Ugeskrift for Retsvaesen

— Zarządzenia i procedury administracyjne – Ministerialtidende

— Postanowienia Komisji Odwoławczej ds. Zamówień Publicznych – Konkurrencerådets Dokumentation

Niemcy:

— Przepisy ustawowe i wykonawcze – Bundesanzeiger; Herausgeber: der Bundesminister der Justiz; Verlag: Bundesanzeiger

— Orzeczenia sądowe: Entscheidungsammlungen des Bundesverfassungsgerichts, Bundesgerichtshofs, Bundesverwaltungsgerichts, Bundesfinanzhofs sowie der Oberlandesgerichte

Estonia:

- Przepisy ustawowe i wykonawcze oraz decyzje administracyjne ogólnego zastosowania: Riigi Teataja
- Orzeczenia sądowe Sądu Najwyższego Estonii: Riigi Teataja (część 3)

Grecja:

- Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (Monitor Rządowy Grecji)

Hiszpania:

- Prawodawstwo – Boletín Oficial del Estado
- Wyroki sądowe – brak publikacji urzędowej

Francja:

- Prawodawstwo – Journal Officiel de la République française
- Orzeczenia – Recueil des arrêts du Conseil d'Etat
- Revue des marchés publics

Irlandia:

- Przepisy ustawowe i wykonawcze – Iris Oifigiúil (Monitor Urzędowy Rządu Irlandii)

Włochy:

- Prawodawstwo – Gazzetta Ufficiale
- Orzeczenia – brak publikacji urzędowej

Cypr:

- Prawodawstwo – Monitor Urzędowy Republiki (Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας)
- Orzeczenia sądowe: Orzeczenia sądowe Sądu Najwyższego – Urząd Publikacji (Αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου 1999 – Τυπογραφείο της Δημοκρατίας)

Luksemburg:

- Prawodawstwo – Memorial
- Orzeczenia – Pasirisie

Węgry:

- Prawodawstwo – Magyar Közlöny (Dziennik Urzędowy Republiki Węgierskiej)
- Orzeczenia – Közbeszerzési Értesítő – a Közbeszerzések Tanácsa Hivatalos Lapja (Biuletyn Zamówień Publicznych – Dziennik Urzędowy Rady Zamówień Publicznych)

Łotwa:

- Prawodawstwo – Latvijas vēstnesis (Dziennik Urzędowy)

Litwa:

- Przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne – Dziennik Urzędowy („Valstybės Žinios”) Republiki Litewskiej
- Orzeczenia sądowe, orzecznictwo – Biuletyn Sądu Najwyższego Litwy „Teismų praktika”; Biuletyn Sądu Najwyższego Sądu Administracyjnego Litwy „Administracinių teismų praktika”

Malta:

- Prawodawstwo – Government Gazette

Niderlandy:

- Prawodawstwo – Nederlandse Staatscourant i/lub Staatsblad
- Orzeczenia – brak publikacji urzędowej

Austria:

- Österreichisches Bundesgesetzblatt Amtsblatt zur Wiener Zeitung
- Sammlung von Entscheidungen des Verfassungsgerichtshofes
- Sammlung der Entscheidungen des Verwaltungsgerichtshofes – administrativrechtlicher und finanzrechtlicher Teil
- Amtliche Sammlung der Entscheidungen des OGH in Zivilsachen

Polska:

- Prawodawstwo: Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej
- Orzeczenia sądowe, orzecznictwo „Zamówienia publiczne w orzecznictwie. Wybrane orzeczenia zespołu arbitrów i Sądu Okręgowego w Warszawie”

Portugalia:

- Prawodawstwo – Diário da República Portuguesa 1a Série A e 2a série
- Publikacje sądowe: Boletim do Ministério da Justiça
- Colectânea de Acordos do Supremo Tribunal Administrativo
- Colectânea de Jurisprudencia Das Relações

Rumunia:

- Przepisy ustawowe i wykonawcze – Monitorul Oficial al României (Dziennik Urzędowy Rumunii)
- Orzeczenia sądowe, decyzje administracyjne ogólnego zastosowania i dowolnej procedury – www.anrmap.ro

Słowenia:

- Prawodawstwo – Uradni list Republike Slovenije (Monitor Urzędowy Republiki Słowenii)
- Orzeczenia sądowe – brak oficjalnych publikacji

Słowacja:

- Prawodawstwo – Zbierka zákonov (Zbiór Ustaw)
- Orzeczenia sądowe – brak oficjalnych publikacji

Finlandia:

- Suomen säädöskokoelma – Finlands författningssamling (Zbiór Prawa Finlandii)

Szwecja:

- Svensk Författningssamling (Szwedzki Kodeks Ustaw)

Zjednoczone Królestwo:

- Prawodawstwo – HM Stationery Office
- Orzeczenia – Law Reports
- „Podmioty Publiczne” – HM Stationery Office

Dodatek III*Wykorzystanie środków masowego przekazu do publikowania ogłoszeń*

W odniesieniu do Iraku

Przetargi są ogłaszane w trzech ogólnokrajowych gazetach, w tym Al-Sabah, a także na stronie internetowej podmiotu udzielającego zamówienia. Ogłoszenia na stronach internetowych zawierają streszczenie w języku angielskim.

Po zakończeniu prac nad ogólnokrajowym portalem dotyczącym udzielania zamówień zawiadomienia będą publikowane również tam.

W odniesieniu do Unii

System informacyjny dotyczący zamówień publicznych w Europie: http://simap.europa.eu/index_pl.htm

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej

Dodatek IV

Ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia

Każde ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia obejmuje:

1. Nazwę oraz adres podmiotu zamawiającego i inne informacje niezbędne do skontaktowania się z podmiotem zamawiającym oraz uzyskania wszelkich istotnych dokumentów związanych z zamówieniem, a także koszty i warunki płatności, jeżeli takie istnieją;
2. Opis zamówienia, w tym charakter i ilość towarów lub usług, których dotyczy zamówienie, lub – w przypadkach, gdy nie jest znana ilość – ilość szacowana;
3. W przypadku umów powtarzających się, szacunkowy harmonogram kolejnych ogłoszeń o planowanym zamówieniu – w miarę możliwości;
4. Opis wszelkich wariantów;
5. Harmonogram dostawy towarów lub usług bądź czas trwania umowy;
6. Metodę udzielania zamówienia, która zostanie zastosowana, oraz informację, czy będzie ona wymagała negocjacji czy też przeprowadzenia aukcji elektronicznej;
7. O ile ma to zastosowanie, adres i wszelkie terminy końcowe składania wniosków o udział w procedurze udzielenia zamówienia;
8. Adres i końcowy termin składania ofert;
9. Język lub języki, w których mogą/muszą być składane oferty lub wnioski o uczestnictwo, jeżeli nie jest to urzędowy język Strony, która reprezentuje zamawiający podmiot;
10. Wykaz i krótki opis wszelkich warunków uczestnictwa dostawców, w tym wszelkie wymagania dotyczące szczególnych dokumentów lub zaświadczeń, które miałyby być dostarczone przez dostawców w związku z nimi, o ile takie wymogi nie zostały zawarte w dokumentacji przetargowej udostępnionej wszystkim zainteresowanym dostawcom w momencie ogłoszenia o planowanym zamówieniu;
11. Jeżeli, zgodnie z art. 47, podmiot zamawiający zamierza wybrać ograniczoną liczbę kwalifikujących się dostawców, którzy zostaną zaproszeni do przetargu, kryteria stosowane w celu dokonania tego wyboru oraz, o ile ma to zastosowanie, wszelkie ograniczenia liczby dostawców, którzy zostaną dopuszczeni do przetargu.

Dodatek V

Ogłoszenie zapraszające zainteresowanych dostawców do składania wniosków o wpisanie do wykazu przeznaczanego do wielokrotnego wykorzystania

Każde ogłoszenie zapraszające zainteresowanych dostawców do składania wniosków o wpisanie do wykazu przeznaczanego do wielokrotnego wykorzystania w związku z zamiarem udzielenia zamówienia obejmuje:

1. Opis towarów i usług, lub ich kategorii, do których wykaz może być stosowany;
  2. Warunki dopuszczenia do udziału, które muszą spełniać dostawcy oraz metody, za pomocą których podmiot zamawiający sprawdzi, czy warunki te zostały spełnione;
  3. Nazwę oraz adres podmiotu zamawiającego i inne informacje niezbędne do skontaktowania się z podmiotem zamawiającym oraz uzyskania wszelkich istotnych dokumentów związanych z wykazem;
  4. Okres ważności wykazu oraz sposoby jego przedłużenia lub zakończenia, a w przypadku, gdy okres ważności nie został podany, informacje na temat sposobu powiadamiania o zakończeniu stosowania wykazu.
-

Dodatek VI*Terminy*

1. Podmiot zamawiający, który korzysta z procedury przetargu ograniczonego, określa, że termin końcowy składania wniosków o dopuszczenie do udziału nie jest – co do zasady – krótszy niż 25 dni od dnia opublikowania ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia. Gdy odpowiednio uzasadniony przez podmiot zamawiający stan nagłej potrzeby powoduje, że termin ten jest nierealny, można skrócić ten termin, jednak nie mniej niż do 10 dni.
2. Z wyjątkiem postanowień zawartych w ust. 3 podmiot zamawiający ustala, że termin końcowy składania ofert nie jest krótszy niż 40 dni od dnia, w którym:
  - a) opublikowano ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia, w przypadku otwartej procedury przetargowej; lub
  - b) w przypadku procedury przetargu ograniczonego podmiot zawiadamia dostawców, że zostaną zaproszeni do składania ofert, niezależnie od tego, czy zastosowany zostanie wykaz przeznaczony do wielokrotnego wykorzystania, czy nie.
3. Podmiot zamawiający może skrócić termin składania ofert, który został określony w ust. 2, jednak nie mniej niż do 10 dni w przypadku gdy:
  - a) podmiot zamawiający opublikował ogłoszenie o planowanych zamówieniach zgodnie z art. 45 ust. 3 z wyprzedzeniem nie krótszym niż 40 dni i nie dłuższym niż 12 miesięcy, licząc od dnia publikacji ogłoszenia o planowanym zamówieniu, zaś ogłoszenie o planowanym zamówieniu obejmuje:
    - (i) opis zamówienia;
    - (ii) przybliżone terminy składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału;
    - (iii) oświadczenie stwierdzające, że zainteresowani dostawcy powinni wyrazić swoje zainteresowanie uzyskaniem zamówienia od podmiotu zamawiającego;
    - (iv) adres, pod jakim można uzyskać dokumenty dotyczące zamówienia; oraz
    - (v) wszelkie dostępne informacje wymagane dla ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia zgodnie z dodatkiem IV;
  - b) w odniesieniu do zamówień o powtarzającym się charakterze podmiot zamawiający wskazuje w pierwszym ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia, że kolejne ogłoszenia określą terminy dla ofert składanych w oparciu o niniejszy ustęp; lub
  - c) stan nagłej potrzeby odpowiednio uzasadniony przez podmiot zamawiający powoduje, że taki termin staje się nierealny.
4. Podmiot zamawiający może skrócić termin składania ofert, który został określony w ust. 2, o pięć dni w przypadku każdej z podanych poniżej okoliczności:
  - a) ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia jest opublikowane za pomocą środków elektronicznych;
  - b) wszelka dokumentacja dotycząca ofert jest dostępna za pomocą środków elektronicznych od dnia opublikowania ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia;
  - c) podmiot akceptuje składanie ofert za pomocą środków elektronicznych.
5. Zastosowanie ust. 4 w związku z ust. 3 w żadnym wypadku nie powoduje skrócenia terminów dla ogłoszenia ofert określonych w ust. 2 do mniej niż 10 dni, licząc od dnia, w którym opublikowano ogłoszenie o zamiarze udzielenia zamówienia.
6. Niezależnie od jakichkolwiek innych terminów określonych w niniejszym dodatku, gdy podmiot zamawiający nabywa komercyjne towary lub usługi, może to spowodować skrócenie terminu przetargu określonego w ust. 2, jednak nie mniej niż do 13 dni, pod warunkiem że podmiot zamawiający dokonuje w tym samym czasie publikacji – za pomocą środków elektronicznych – ogłoszenia o zamiarze udzielenia zamówienia oraz kompletnej dokumentacji przetargowej. Ponadto w przypadku, gdy podmiot przyjmuje oferty komercyjnych towarów i usług składane za pomocą środków elektronicznych, może to spowodować skrócenie terminu ustalonego zgodnie z ust. 2, jednak nie mniej niż do 10 dni.
7. Jeżeli podmiot zamawiający, którego dotyczy załącznik 2, wybrał wszystkich kwalifikujących się dostawców lub ich ograniczoną liczbę, termin składania ofert może zostać ustalony w drodze dwustronnej umowy między podmiotem zamawiającym oraz wybranymi dostawcami. W przypadku niezawarcia umowy termin nie jest krótszy niż 10 dni.

Dodatek VII*Ogłoszenia o udzieleniu zamówienia*

Ogłoszenie, o którym mowa w art. 55 ust. 2, zawiera co najmniej następujące informacje:

- a) opis zamawianych towarów lub usług;
- b) nazwę oraz adres podmiotu zamawiającego;
- c) nazwę oraz adres dostawcy, którego oferta została przyjęta;
- d) wartość oferty, która została przyjęta, lub najwyższą i najniższą ofertę braną pod uwagę przy udzielaniu zamówienia;
- e) datę udzielenia zamówienia;
- f) zastosowany tryb udzielania zamówień, a w przypadku zastosowania procedury przetargu bezpośredniego, opis okoliczności uzasadniających wybór tej procedury.

Dodatek VIII*Dokumentacja przetargowa*

Jeżeli nie postanowiono inaczej w ogłoszeniu o zamiarze udzielenia zamówienia, dokumentacja przetargowa zawiera – zgodnie z art. 49 ust. 1 – kompletny opis:

- a) zamówienia, w tym charakter i ilość towarów oraz usług, których ma dotyczyć zamówienie, lub – jeżeli ilość nie jest znana – szacowaną ilość i wszelkie wymogi, jakie muszą zostać spełnione, w tym wszelkie specyfikacje techniczne, zaświadczenie o ocenie zgodności, plany, rysunki lub materiały instruktażowe;
- b) wszelkich warunków dopuszczenia dostawców do udziału, w tym listę informacji i dokumentów, których dostarczenia wymaga się od dostawców w związku z powyższym;
- c) wszelkich kryteriów oceny, które uwzględniane będą na etapie udzielania umowy, oraz – w przypadkach gdy ocena będzie wyłącznym kryterium – relatywnego znaczenia takich kryteriów;
- d) jeżeli podmiot zamawiający dokona zamówienia za pomocą środków elektronicznych – opis wszelkich wymogów dotyczących uwierzytelniania oraz szyfrowania lub innych elementów wyposażenia związanych z odbieraniem informacji za pomocą środków elektronicznych;
- e) jeżeli podmiot zamawiający przeprowadzi aukcję elektroniczną, opis zasad – w tym identyfikację elementów przetargu związanych z kryteriami oceny – w oparciu o które aukcja zostanie przeprowadzona;
- f) jeżeli odbędzie się publiczne otwarcie ofert – podanie daty, terminu oraz miejsca otwarcia oraz – w stosownych przypadkach – osób, które są upoważnione do obecności;
- g) wszelkich innych warunków, w tym warunków płatności, oraz wszelkich ograniczeń odnośnie do środków, za pomocą których oferty mogą być składane – np. w formie dokumentów papierowych lub za pomocą środków elektronicznych; oraz
- h) wszelkich terminów dostawy towarów lub usług.

ZAŁĄCZNIK 2

PRAWO WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

Konwencje dotyczące własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej, o których mowa w art. 60

1. Dążąc do realizacji celów określonych w art. 60, Strony potwierdzają wagę, jaką przykładają do swoich zobowiązań wynikających z Konwencji związkowej paryskiej o ochronie własności przemysłowej (Akt sztokholmski z 1967 r., zmieniony w 1979 r.).
2. Art. 60 ust. 2 dotyczy poniższych konwencji wielostronnych, do których Irak powinien przystąpić oraz w odniesieniu do których Irak powinien zapewnić stosowne i skuteczne wykonanie zobowiązań z nich wynikających:
  - 2.1. Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (porozumienie TRIPS z 1994 r.);
  - 2.2. Konwencja berneńska o ochronie dzieł literackich i artystycznych (z 1886 r., zmieniona po raz ostatni w 1979 r.);
  - 2.3. Protokół do Porozumienia madryckiego o międzynarodowej rejestracji znaków towarowych (1989 r.);
  - 2.4. Akt genewski do Porozumienia haskiego dotyczącego międzynarodowej rejestracji wzorów przemysłowych (1999 r.);
  - 2.5. Traktat o współpracy patentowej (Waszyngton, 1970 r., po raz ostatni zmieniony w 2001 r.);
  - 2.6. Traktat Budapeszteński o międzynarodowym uznawaniu depozytów mikroorganizmów dla celów postępowania patentowego (1977 r., zmieniony w 1980 r.).
3. Art. 60 ust. 3 dotyczy wielostronnych konwencji, których Irak powinien przestrzegać i które wymieniono poniżej:
  - 3.1. Konwencja Rzymska o ochronie wykonawców, producentów fonogramów i instytucji nadawczych (z 1961 r.);
  - 3.2. Traktat Światowej Organizacji Własności Intelektualnej o prawie autorskim (Genewa, 1996 r.);
  - 3.3. Traktat Światowej Organizacji Własności Intelektualnej o artystycznych wykonaniach i fonogramach (Genewa, 1996 r.);
  - 3.4. Traktat singapurski dotyczący prawa znaków towarowych (2006 r.);
  - 3.5. Traktat o prawie znaków towarowych (z 1994 r.);
  - 3.6. Traktat o prawie patentowym (Genewa, 2000);
  - 3.7. Międzynarodowa konwencja o ochronie nowych odmian roślin (UPOV) (akt genewski z 1991 r.).

ZAŁĄCZNIK 3

PUNKTY INFORMACYJNE

PO STRONIE UE

UNIA EUROPEJSKA	<p>Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Handlu Dyrekcja – Usługi i Inwestycje Rue de la Loi 170 B-1000 BRUXELLES</p> <p>E-mail: TRADE-GATS-CONTACT-POINTS@ec.europa.eu</p>
AUSTRIA	<p>Federalne Ministerstwo Gospodarki i Pracy Departament Wielostronnej Polityki Handlowej - C2/11 Stubenring 1 A-1011 Vienna Austria</p> <p>Telefon: ++ 43 1 711 00 (ext. 6915/5946) Telefaks: ++ 43 1 718 05 08 E-mail: post@C211.bmwa.gv.at</p>
BELGIA	<p>Service public fédéral Economie, PME, Classes moyennes et Energie Direction générale du Potentiel économique (Federalne Služby Publiczne ds. Gospodarki, MŚP, pracujących na własny rachunek oraz Dyrekcja Generalna ds. Potencjału Ekonomicznego) Rue du Progrès, 50 B-1210 Brussels Belgia</p> <p>Telefon: (322) 277 51 11 Telefaks: (322) 277 53 11 E-mail: info-gats@economie.fgov.be</p>
BUŁGARIA	<p>Dyrekcja ds. Zagranicznej Polityki Gospodarczej Ministerstwo Gospodarki i Energetyki 12, Alexander Batenberg Str. 1000 Sofia Bułgaria</p> <p>Telefon: (359 2) 940 77 61 (359 2) 940 77 93 Telefaks: (359 2) 981 49 15 E-mail: wto.bulgaria@mee.government.bg</p>
CYPR	<p>Stały Sekretarz Biuro Planowania Apellis and Nirvana corner 1409 Nicosia Cypr</p> <p>Telefon: (357 22) 406 801 (357 22) 406 852 Telefaks: (357 22) 666 810 E-mail: planning@cytanet.com.cy maria.philippou@planning.gov.cy</p>
REPUBLIKA CZESKA	<p>Ministerstwo Przemysłu i Handlu Departament Wspólnej, Wielostronnej i Unijnej Polityki Handlowej Politických vězňů 20 Praha 1 Republika Czeska</p> <p>Telefon: (420 2) 2485 2012 Telefaks: (420 2) 2485 2656 E-mail: brennerova@mpo.cz</p>

DANIA	<p>Ministerstwo Spraw Zagranicznych Międzynarodowa Polityka Handlowa i Przedsiębiorcza Asiatisk Plads 2 DK-1448 Copenhagen K Dania</p> <p>Telefon: (45) 3392 0000 Telefaks: (45) 3254 0533 E-mail: hp@um.dk</p>
ESTONIA	<p>Ministerstwo Spraw Gospodarczych i Komunikacji 11 Harju street 15072 Tallinn Estonia</p> <p>Telefon: (372) 639 7654 (372) 625 6360 Telefaks: (372) 631 3660 E-mail: services@mkm.ee</p>
FINLANDIA	<p>Ministerstwo Spraw Zagranicznych Departament ds. Zewnętrznych Stosunków Gospodarczych Dział ds. Wspólnej Polityki Handlowej WE PO Box 176 00161 Helsinki Finlandia</p> <p>Telefon: (358-9) 1605 5528 Telefaks: (358-9) 1605 5599</p>
FRANCJA	<p>Ministère de l'Economie, des Finances et de l'Emploi Direction générale du Trésor et de la Politique économique (DGTPE) Service des Affaires multilatérales et du développement Sous Direction Politique commerciale et Investissement Bureau Services, Investissements et Propriété intellectuelle 139 rue de Bercy (télédoc 233) 75572 Paris Cédex 12 Francja</p> <p>Telefon: +33 (1) 44 87 20 30 Telefaks: +33 (1) 53 18 96 55</p> <p>Secrétariat général des affaires européennes 2, Boulevard Diderot 75572 Paris Cédex 12</p> <p>Telefon: +33 (1) 44 87 10 13 Telefaks: +33 (1) 44 87 12 61</p>
NIEMCY	<p>Niemiecki Handel i Inwestycje (GTAI) Agrippastrasse 87-93 50676 Köln Niemcy</p> <p>Telefon: +49 (221) 2057 345 Telefaks: +49 (221) 2057 262 E-mail: zoll@gtai.de; trade@gtai.de</p>
GRECJA	<p>Ministerstwo Gospodarki i Finansów Dyrekcja ds. Zagranicznej Polityki Handlowej 1 Kornarou Str. 10563 Athens Grecja</p> <p>Telefon: (30 210) 3286121, 3286126 Telefaks: (30 210) 3286179</p>

WĘGRY	<p>Ministerstwo Rozwoju Narodowego i Gospodarki Departament ds. Polityki Handlowej Honvéd utca 13-15. H-1055 Budapest Węgry</p> <p>Telefon: 361 336 7715 Telefaks: 361 336 7559 E-mail: kereskedelempolitika@gkm.gov.hu</p>
IRLANDIA	<p>Departament ds. Przedsiębiorczości, Handlu i Zatrudnienia Sekcja ds. Handlu Międzynarodowego (Światowa Organizacja Handlu) Earlsfort Centre Hatch St. Dublin 2 Irlandia</p> <p>Telefon: (353 1) 6312533 Telefaks: (353 1) 6312561</p>
WŁOCHY	<p>Ministero degli Affari Esteri Piazzale della Farnesina, 1 00194 Rome Włochy</p> <p>Generalna Dyrekcja ds. Wielostronnej Współpracy Ekonomicznej i Finansowej Urząd Koordynacji Światowej Organizacji Handlu</p> <p>Telefon: (39) 06 3691 4353 Telefaks: (39) 06 3242 482 E-mail: dgce.omc@esteri.it</p> <p>Dyrekcja Generalna ds. Integracji Europejskiej Biuro II – stosunki zewnętrzne z UE</p> <p>Telefon: (39) 06 3691 2740 Telefaks: (39) 06 3691 6703 E-mail: dgie2@esteri.it</p> <p>Ministerio Attività Produttive Area per l'internazionalizzazione Viale Boston, 25 00144 Rome Włochy</p> <p>Dyrekcja Generalna ds. Polityki Handlowej Dział V</p> <p>Telefon: (39) 06 5993 2589 Telefaks: (39) 06 5993 2149 E-mail: polcom5@mincomes.it</p>
ŁOTWA	<p>Ministerstwo Gospodarki Republiki Łotewskiej Departament ds. Zagranicznych Stosunków Gospodarczych Jednostka ds. Zagranicznej Polityki Handlowej Brīvības Str. 55 RĪGA, LV 1519 Łotwa</p> <p>Telefon: (371) 67 013 008 Telefaks: (371) 67 280 882 E-mail: pto@em.gov.lv</p>

LITWA	<p>Departament ds. Międzynarodowych Organizacji Gospodarczych Ministerstwo Spraw Zagranicznych J. Tumo Vaizganto 2 2600 Vilnius Litwa</p> <p>Telefon: (370 52) 362 594 (370 52) 362 598 Telefaks: (370 52) 362 586 E-mail: teo.ed@urm.lt</p>
LUKSEMBURG	<p>Ministère des Affaires Etrangères Direction des Relations Economiques Internationales 6, rue de l'Ancien Athénée L-1144 Luxembourg Luksemburg</p> <p>Telefon: (352) 478 2355 Telefaks: (352) 22 20 48</p>
MALTA	<p>Dyrektor Dyrekcja ds. Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych Dział ds. Polityki Gospodarczej Ministerstwo Finansów St. Calcedonius Square Floriana CMR02 Malta</p> <p>Telefon: (356) 21 249 359 Telefaks: (356) 21 249 355 Email: epd@gov.mt joseph.bugeja@gov.mt</p>
NIDERLANDY	<p>Ministerstwo Spraw Gospodarczych Dyrekcja Generalna ds. Zagranicznych Stosunków Gospodarczych Polityka Handlowa i Globalizacja (ALP: E/446) P.O. Box 20101 2500 EC Den Haag Niderlandy</p> <p>Telefon: (3170) 379 6451 (3170) 379 6467 Telefaks: (3170) 379 7221 E-mail: M.F.T.RiemslogBaas@MinEZ.nl</p>
POLSKA	<p>Ministerstwo Gospodarki Departament Polityki Handlowej ul. Żurawia 4a 00-507 Warszawa Polska</p> <p>Telefon: (48 22) 693 4826 (48 22) 693 4856 (48 22) 693 4808 Telefaks: (48 22) 693 4018 E-mail: joanna.bek@mg.gov.pl</p>

PORTUGALIA	<p>Ministerstwo Gospodarki ICEP Av. 5 de Outubro, 101 1050-051 Lisbon Portugalia</p> <p>Telefon: (351 21) 790 95 00 Telefaks: (351 21) 790 95 81 E-mail: informação@icep.pt</p> <p>Ministerstwo Spraw Zagranicznych Dyrekcja Generalna ds. Wspólnotowych (DGAC) R da Cova da Moura 1 1350 -11 Lisbon Portugalia</p> <p>Telefon: (351 21) 393 55 00 Telefaks: (351 21) 395 45 40</p>
RUMUNIA	<p>Ministerstwo Gospodarki, Handlu i Otoczenia Biznesu Departament ds. Handlu Zagranicznego Str. Ion Campineanu nr. 16 Sector 1 Bucharest Rumunia</p> <p>Telephone: (40) 2140 10 504 (40) 2131 50 906 Telefax: (40) 2140 10 594 (40) 2131 50 581 E-mail: dgre@dce.gov.ro</p>
REPUBLIKA SŁOWACKA	<p>Ministerstwo Gospodarki Republiki Słowackiej Dyrekcja ds. Handlu i Ochrony Konsumenta Departament ds. Polityki Handlowej Mierová 19 827 15 Bratislava 212 Republika Słowacka</p> <p>Telefon: (421-2) 4854 7110 Telefaks: (421-2) 4854 3116</p>
SŁOWENIA	<p>Ministerstwo Gospodarki Republiki Słowenii Departament Stosunków Gospodarczych z Zagranicą Kotnikova 5 1000 Ljubljana Słowenia</p> <p>Telefon: (386 1) 400 35 42 Telefaks: (386 1) 400 36 11 E-mail: jozica.freljh@gov.si Internet: www.mg-rs.si</p>
HISZPANIA	<p>Ministerio de Industria, Turismo y Comercio Secretaría de Estado de Turismo y Comercio Secretaría General de Comercio Exterior Subdirección General de Comercio Internacional de Servicios Paseo de la Castellana 162 28046 Madrid Hiszpania</p> <p>Telefon: (34 91) 349 3781 Telefaks: (34 91) 349 5226 E-mail: sgcominser.sccc@mcx.es</p>

SZWECJA	<p>Krajowa Izba Handlu Departament ds. Światowej Organizacji Handlu i Rozwoju w Obszarze Wymiany Handlowej Box 6803 113 86 Stockholm Szwecja</p> <p>Telefon: +46 (0) 8 690 48 00 Telefaks: +46 (0) 8 30 67 59 E-mail: registrator@kommers.se Internet: http://www.kommers.se</p> <p>Ministerstwo Spraw Zagranicznych Department:UD-IH 103 39 Stockholm Szwecja</p> <p>Telefon: +46 (0) 8 405 10 00 Telefaks: +46 (0) 8 723 11 76 E-mail: registrator@foreign.ministry.se Internet: http://www.sweden.gov.se/</p>
ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO	<p>Departament ds. Biznesu, Przedsiębiorstw i Reform Regulacyjnych Trade Policy Unit Bay 4127 1 Victoria Street London SW1H 0ET England Zjednoczone Królestwo</p> <p>Telefon: (4420) 7215 5922 Telefaks: (4420) 7215 2235 E-mail: A133servicesEWT@berr.gsi.gov.uk Internet: www.berr.gov.uk/europeantrade/key-trade-issues-gats/page22732/html</p>

ZAŁĄCZNIK 4

UWAGI I POSTANOWIENIA DODATKOWE

Ad ART. 23

ust. 2

Ochrona inwestycji, inna niż traktowanie wynikające z art. 25, wraz z procedurami rozstrzygania sporów między inwestorami a państwem, nie jest objęta niniejszą sekcją.

Ad ART. 24

1. Osoba prawna jest kontrolowana przez inną osobę prawną, jeżeli ta ostatnia ma prawo do mianowania większości członków jej zarządu lub do kierowania jej działaniami z prawnego punktu widzenia.
2. Terminy „ustanowienie” i „nabycie” osoby prawnej są rozumiane jako obejmujące udział kapitałowy w osobie prawnej w celu ustanowienia lub utrzymania trwałych powiązań gospodarczych.

Ad ART. 25

ust. 1

Z niniejszego postanowienia wyłączone jest traktowanie wynikające z zobowiązań Unii w zakresie dostarczania usług przez usługodawców kontraktowych i przedstawicieli wolnych zawodów. Z niniejszego postanowienia wyłączone jest ponadto traktowanie wynikające z umów zawartych przez Unię lub jej państwa członkowskie ustanawiających wzajemne uznawanie zgodnie z art. VII GATS.

ust. 2

Irak może spełnić wymóg niniejszego ustępu poprzez zapewnienie usługom, usługodawcom, zakładom i inwestorom pochodzącym z Unii traktowania formalnie identycznego albo formalnie innego niż to, które zapewnia własnym podobnym usługom, usługodawcom, zakładom i inwestorom. Traktowanie formalnie identyczne lub formalnie różne jest uznawane za mniej korzystne, jeżeli zmienia warunki konkurencji na korzyść usług lub usługodawców pochodzących z Iraku w porównaniu z podobnymi usługami, usługodawcami, zakładami i inwestorami pochodzącymi z Unii.

ust. 3

Dla większej pewności powiadomienie należy kierować do dyrektora generalnego Dyrekcji Generalnej ds. Handlu lub dyrekcji generalnej, która przejmie jej obowiązki.

Ad ART. 29

ust. 4

Wymóg posiadania wizy nie jest traktowany jak czynnik niweczący lub naruszający te korzyści.

Ad ART. 60

ust. 1

Do celów niniejszej Umowy prawa własności intelektualnej obejmują prawa autorskie, w tym prawa autorskie do programów komputerowych i baz danych, prawa *sui generis* w przypadku nieoryginalnych baz danych oraz prawa pokrewne do praw autorskich, prawa dotyczące patentów, znaków towarowych, nazw handlowych, jeżeli zgodnie z odnośnym prawem krajowym są one chronione jako wyłączne prawo własności, wzorów, wzorów schematów (topografii) układów scalonych, oznaczeń geograficznych, w tym oznaczeń pochodzenia, oznaczeń źródła, odmian roślin, ochronę informacji niejawnych oraz ochronę przed nieuczciwą konkurencją, o których mowa w art. 10a Konwencji związkowej paryskiej o ochronie własności przemysłowej (Akt sztokholmski z 1967 r.).

Ad ZAŁĄCZNIK 1 dodatek I subzałącznik 1

1. „Instytucje zamawiające państw członkowskich” obejmują wszelkie podporządkowane podmioty jakiegokolwiek zamawiającego organu państwa członkowskiego pod warunkiem, że nie ma on odrębnej osobowości prawnej.
2. Jeżeli chodzi o zamówienia udzielane przez podmioty Unii oraz podmioty rządu centralnego w obszarze obronności i bezpieczeństwa narodowego, uwzględnia się wyłącznie materiały niewrażliwe i niezwiązane z działaniami wojennymi, wymienione w ramach zobowiązań Unii w wykazie zawartym w ZAŁĄCZNIKU 1 do niniejszej Umowy.

**DEKLARACJA JEDNOSTRONNA UNII EUROPEJSKIEJ W SPRAWIE ART. 96 (WSPÓŁPRACA
W OBSZARZE CEŁ I PODATKÓW)**

Unia oświadcza, że państwa członkowskie są zaangażowane na mocy art. 96 (współpraca w obszarze ceł i podatków) jedynie w takim zakresie, w jakim zobowiązały się przestrzegać zasad dobrych rządów w obszarze opodatkowania na poziomie Unii.
